اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

دوشنبه
• اول آبان ۱۴۰۲
• ۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۵
• ۲۳ اکتبر ۲۰۲۳

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۷۴۸ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۴۳۰ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

با حضور معاون رئیس‌جمهوری انجام شد
بهره‌برداری از کارخانه تولید کنسانتره منگنز در استهبان
۳

سرمقاله

وعده عرضه خودروهای وارداتی ارزان چه شد؟
۲

گفت‌وگو

آمارسازی راه به جایی نمی‌برد
۲

گزارش‌های روز

نیمی از بازار نانو در تصاحب صنعت ساختمان
۱۳

صادرات محصولات کشاورزی ظرفیتی که دیده نمی‌شود

براساس جدیدترین آمار منتشرشده از سوی گمرک، در ۵ماهه نخست سال ۱۴۰۲، در مجموع ۲ میلیون و ۱۶۹ هزار تن محصولات کشاورزی به ارزش یک میلیارد و ۶۲ میلیون دلار ذیل کد تعرفه‌های فصول ۶ تا ۱۴ به خارج از کشور صادر شده است. صادرات محصولات کشاورزی در این مدت به‌لحاظ وزنی ۷.۷ درصد کاهش و به لحاظ ارزشی ۱۰.۱۴ درصد افزایش داشته است. براساس این گزارش، در این مدت ۷ میلیون و ۷۴۹ هزار تن محصولات کشاورزی به ارزش ۴ میلیارد و ۳۴۶ میلیون دلار وارد شده است که به‌لحاظ وزنی ۶.۱۷ درصد و به‌لحاظ ارزشی ۱۹.۳۴ درصد کاهش نشان می‌دهد. همچنین، طبق این گزارش عراق، امارات‌متحده‌عربی و فدراسیون روسیه عمده‌ترین خریداران محصولات کشاورزی صادراتی ایران هستند. البته همین بخش عمده صادرات که تنها به ۳ کشور خاص تعلق دارد نیز، سوالاتی را در ذهن ایجاد می‌کند؟

با این حال، از دیدگاه فعالان این حوزه و کارشناسان محصولات کشاورزی می‌توانند برای کشور بسیار ارزآور باشند، اما نبود حمایت‌های دولتی در بخش کشاورزی منجر شده تا صادرکنندگان این حوزه با مشکلات فراوانی مواجه شوند و از امنیت سرمایه‌گذاری نداشته نباشند. این در حالی است که رشد صادرات می‌تواند رشد تولید و اقتصاد را رقم بزند و باید از ظرفیت‌های موجود استفاده کرد.
۸

موضع سازمان بورس در پی کشمکش بین وزارت راه و شهرسازی و اقتصاد تغییر کرد

راه و بیراهه عرضه فولاد و سیمان در بورس

بحث خروج سیمان و فولاد از بورس کالا از سوی مسئولان وزارت راه و شهرسازی مطرح شد که همچنان ادامه دارد. مدافعان این طرح با سردمداری وزارت راه و شهرسازی معتقدند بالا بودن نرخ عرضه فولاد و سیمان در بورس کالا بر ساخت‌وساز واحدهای نهضت ملی مسکن تاثیر گذاشته است. این موضوع موردانتقاد وزیر راه و شهرسازی قرار گرفت و درخواست خروج سیمان و فولاد از بورس کالا حداقل برای پروژه نهضت ملی مسکن را مطرح کرد، هرچند این درخواست با واکنش وزیر اقتصاد مواجه شد و خروج سیمان و فولاد از بورس کالا را منتفی خواند. حال با تداوم انتقادات و اظهارنظرهای مختلف، موضع سازمان بورس در این‌باره تغییر و رئیس این سازمان اعلام کرده است: «وزارت راه و شهرسازی اعلام کند که برای اجرای این پروژه به چه میزان مصالح‌ساختمانی نیاز دارد و این میزان مصالح‌ساختمانی باید به چه کسانی با چه سازکاری تخصیص یابد که در این زمینه اقدام کنیم.»

وزیر امور اقتصادی و دارایی نیز از تشکیل کمیته سه‌جانبه متشکل از وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و صنعت، معدن و تجارت و سازمان بورس برای رفع ایرادات نحوه عرضه مصالح ساختمانی در بورس کالا خبر داده است.
۱۰-۱۴

در بررسی صمت از نقش شورای رقابت در قیمت‌گذاری خودرو عنوان شد

ردپای تردید در بازار خودرو
۴

عکس: صمت

فولاد اکسین، یار خوزستان و افتخار ایران

آیین بیست‌وهفتمین سالروز ملی صادرات با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت، معاون اقتصادی وزیر امور خارجه، رئیس سازمان توسعه تجارت، رؤسای اتاق‌های بازرگانی، تعاون و اصناف کشور، نمایندگان مجلس، نمایندگان دستگاه‌های مختلف اجرایی، فعالان اقتصادی و صادرکنندگان نمونه و ممتاز، از جمله شرکت فولاد اکسین خوزستان، در سالن اجلاس سران، در تهران برگزار شد.

در این مراسم شرکت فولاد اکسین خوزستان برای نخستین بار و علی‌رغم وجود شرکت‌های بزرگ فولادی در کشور، توسط وزیر صنعت، معدن و تجارت، به عنوان صادر کننده نمونه ملی معرفی شد. در همین راستا با آقای علی محمدی، مدیرعامل این شرکت به گفت‌وگو پرداختیم.

علی محمدی در ابتدا در مورد اجرای مسئولیت‌های اجتماعی توسط این شرکت اظهار کرد: فولاد اکسین خوزستان در کنار تولید محصولات فولادی، در عمل به مسئولیت‌های اجتماعی در استان خوزستان نیز پایبند است و انجام اینگونه خدمات را جزو وظایف خود می‌داند. اولین اقدام در این زمینه در سال‌جاری، تامین ورق‌های پل عنافچه است. این پل ارتباطی و مهم، ۴۵ روستا را به شهرستان ملاثانی وصل می‌کند. از دیگر اقدامات شرکت فولاد اکسین خوزستان، توزیع ۲ هزار بسته آموزشی، شامل کیف مدرسه و ملزومات تحصیل، میان دانش‌آموزان محروم استان خوزستان است که توسط این شرکت توزیع شده است. همچنین به مناسب‌های گوناگون، همچون ماه مبارک رمضان، ۴ هزار بسته معیشتی حمایتی میان نیازمندان استان توزیع شده است.

ناگفته نماند که یکی از مهمترین عملکردهای فولاد اکسین اعزام تیم‌های پزشکی در چهار نوبت به مناطق کم‌برخوردار و ویزیت و درمان بیش از دو هزار نفر به همراه تامین داروهای مورد نیاز در سطح استان است.

وی افزود: یکی دیگر از اقداماتی که در راستای ایفای مسئولیت‌های اجتماعی از ابتدای امسال آغاز کرده‌ایم، راه‌اندازی قرارگاه محرومیت‌زدایی در سطح استان بوده که در سه حوزه عمران و آبادانی، فرهنگی و پزشکی فعالیت می‌کند و اقدامات مثبتی نیز تا به امروز انجام شده است. همچنین در ایام اربعین و روزهای پایانی ماه صفر، علاوه بر راه‌اندازی موکب در مرز شلمچه و خدمات‌رسانی به زائران قبل و بعد از روز اربعین، مرخصی تشویقی و کمک هزینه‌ای به منظور تشویق کارکنان برای حضور در پیاده‌روی و زیارت عتبات عالیات در نظر گرفته شد که از دیگر اقدامات شاخص ما در این حوزه طی ماه‌های اخیر بوده است. مدیرعامل فولاداکسین در ادامه در مورد صادرات این شرکت اظهار کرد: در سال‌جاری موفق به کسب مقام صادرکننده نمونه ملی شدیم. همچنین توانستیم به بیش از ۱۸ کشور ورق عریض صادر کنیم و شاهد رشد ۴۵ درصدی نسبت به سال گذشته باشیم. محمدی در پایان مورد ادامه عرضه فولاد در بورس کالا بیان کرد: بورس محل عرضه و تقاضای کالا است و همواره محلی برای شفافیت و اعلام قیمت واقعی کالا است. ما نیز همانند فولادسازان دیگر، خواهان ادامه روند پیشین عرضه فولاد در بورس کالا هستیم.

جناب آقای دکتر احد علیخانی

انتصاب جنابعالی به‌عنوان **مدیرعامل صندوق بازنشستگی شرکت ملی صنایع مس ایران** را صمیمانه تبریک عرض نموده؛ توفیق و بهروزی جنابعالی را از درگاه باری‌تعالی خواستاریم.

موسسه فرهنگی و مطبوعات صمت

مناقصه عمومی
تامین مواد شیمیایی فلوتاسیون ۵۰-تن پکس چینی-تمدید

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد **تامین مواد شیمیایی فلوتاسیون-۵۰تن پکس چینی کارخانه کنسانتره خود، واقع در استان همدان** را به تامین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید. لذا تامین‌کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱۲۷۶۴۵۳۲۵ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان - مناقصه مراجعه نمایند و پاکات خود را مطابق شرایط مناقصه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور بصورت دربسته مهرو موم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۸/۰۶ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق- خیابان۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ -طبقه سوم (واحد دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقصه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

نوبت اول

آگهی مزایده شماره ۰۰-۰۰۴۶۹SI

شرکت فولاد سیرجان ایرانیان در نظر دارد ضایعات فلزی آلیاژی موجود در مجتمع احیاء و فولادسازی بردسیر کرمان را مطابق جدول ذیل از طریق مزایده عمومی به فروش برساند. لذا از تمامی داوطلبان دعوت به عمل می‌آید به منظور خرید اسناد مزایده پس از واریز مبلغ ۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال به حساب شماره ۳۰۷-۸۶۰۰-۶۷۶۷۶۷۷-۱ نزد بانک پاسارگاد شعبه میرزای شیرازی به نام شرکت فولاد سیرجان ایرانیان همراه با فیش واریز و معرفی‌نامه از تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۲ لغایت ۱۴۰۲/۰۸/۱۳ به دفاتر شرکت فولاد سیرجان ایرانیان مراجعه نموده و پیشنهادات خود را به صورت کتبی براساس اسناد مزایده حداکثر تا پایان وقت اداری ۱۴۰۲/۰۸/۱۴ به دفاتر این شرکت ارائه دهند. لازم به ذکر است بازدید قبل از ارائه پیشنهاد قیمت الزامی می‌باشد و امکان بازدید بدون دریافت اسناد فیزیکی وجود ندارد. امکان شرکت در هر آیتم مزایده به‌صورت جداگانه وجود دارد و مقادیر ذکر شده به‌صورت تقریبی می‌باشد که امکان تغییر تا تلورانس ۱۰ درصد وجود خواهد داشت.

نام کالا	مقدار تقریبی(کیلوگرم)	گرید
ضایعات نیم‌رینگی مربوط به زیر ریفرمر	۶۰۰۰	20Mn5
ضایعات گلدونی مربوط به بالا ریفرمر	۱۳۰۰	GX15CrNi25-20
ضایعات لوله‌ای مربوط به زیر ریفرمر	۱۰۰۰	X6CrNi25-20
۴ عدد تیوب باندل مربوط به فیدگس	۵۴۰۰۰	1.4541 AISI321
۲ عدد تیوب باندل مربوط به هوای ریکوپراتور	۳۹۵۰۰	1.4828 AISI309

تلفن ضروری: ۰۳۴۳۱۲۴۵۵۰۰ داخلی ۵۷۱۸
دفتر کرمان: بلوار جمهوری اسلامی، خیابان هزارویکشب، کوچه ۱۷، انتهای کوچه سمت راست، ساختمان سیسکو، طبقه هفتم.
دفتر تهران: خیابان ولیعصر، بالاتر از پارک ساعی، خیابان ساعی دوم، پلاک ۶، برج الماس ساعی، طبقه دهم

امور بازرگانی شرکت فولاد سیرجان ایرانیان

تهران میزبان نشست وزرای خارجه «۳+۳»

دومین نشست «۳+۳» با حضور وزرای خارجه کشورهای آذربایجان، ارمنستان، روسیه، ترکیه و ایران، در تهران برگزار می‌شود.

به‌گزارش ایرنا، وزرای خارجه کشورهای روسیه، ترکیه، آذربایجان و ارمنستان، به میزبانی وزیر خارجه ایران، برای حضور در دومین نشست «۳+۳»، در تهران تشکیل جلسه خواهند داد تا به بررسی مسائل منطقه قفقاز جنوبی و تلاش برای گسترش همکاری‌های منطقه‌ای (سیاسی، اقتصادی، امنیتی، ترانزیتی، انرژی و...) بپردازند.

از مهم‌ترین اهداف شکل‌گیری این گروه منطقه‌ای، حل مشکلات منطقه با حضور کشورهای منطقه و بدون دخالت کشورهای فرامنطقه‌ای و غربی است و بر این اساس، یکی از محورهای این نشست، گفت‌وگوهای صلح بین آذربایجان و ارمنستان خواهد بود.

نیکول پاشینیان، نخست‌وزیر ارمنستان به‌تازگی اعلام کرده بود که با برگزاری نشستی در قالب «۳+۳» که با پیشنهاد الهام علی‌اف، رئیس‌جمهوری آذربایجان بوده، موافقت کرده است.

پاشینیان در این‌باره گفته بود: در آن زمان توافق شد که نشست بعدی در قالب «۳+۳» در تهران برگزار شود، ما آمادگی داریم مذاکرات را در این قالب ادامه دهیم. نخستین نشست «۳+۳»، در سطح معاونان وزرای خارجه سال گذشته و بدون حضور گرجستان، در مسکو برگزار شده بود. برگزاری نشست «۳+۳»، گامی مهم در راستای سیاست همسایگی دولت سیزدهم و گسترش روابط دوستانه بین همسایگان و حل مشکلات منطقه بدون دخالت بیگانگان خواهد بود.

احتمال جابه‌جایی دهک‌ها در توزیع یارانه

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اعلام بیشترین استقبال دهک‌ها از طرح کالابرگ الکترونیک از امکان جابه‌جایی دهک‌های کم‌درآمد خبر داد و گفت: دهک‌های هشتم و نهم به‌تدریج به طرح کالابرگ الکترونیک اضافه خواهند شد.

سیدصولت مرتضوی در گفت‌وگو با ایسنا، درباره احتمال پیوستن دهک‌های هشتم و نهم به طرح کالابرگ الکترونیک گفت: در حال حاضر تصمیم برای دهک‌های ششم و هفتم گرفته شده است و این دو دهک را اضافه کرده‌ایم و به‌تدریج باقی دهک‌ها را هم اضافه می‌کنیم. وی درباره بیشترین استقبال دهک‌ها از طرح کالابرگ الکترونیک گفت: استقبال متفاوت بوده، اما دهک دوم، سوم و پنجم بیشترین استقبال را داشته‌اند.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی درباره تبدیل دهک به صدک و اینکه آیا این کار موجب قطع یارانه می‌شود یا خیر؟ گفت: از قدیم صدک‌بندی بوده تا به دهک رسیدند. صدک‌بندی کار امروز نیست و از گذشته وجود داشته و الان هم ادامه دارد. مرتضوی تصریح کرد: می‌توانیم بگوییم، امکان دارد بعضی دهک‌ها که دهک‌های بالاتر هستند، به دهک‌های پایین‌تر بروند و بعضی دیگر که دهک‌های پایین‌تر هستند، به دهک‌هایی بالاتر ارتقا یابند. در همین حال، وزیر تعاون کار و رفاه اجتماعی از افزایش تعداد مشاغل خانگی به ۲۵۰هزار شغل در ۲سال دولت سیزدهم خبر داد و گفت: سهم مشاغل خانگی از کل اشتغال متعهدشده دولت حدود ۱۵درصد است و از یک میلیون فرصت شغلی ایجادشده در کشور، ۱۵۰هزار شغل مربوط به مشاغل خانگی است.

سیدصولت مرتضوی در چهل و هشتمین نشست ستاد ساماندهی مشاغل خانگی که در مجموعه تلاش برگزار شد، اظهار کرد: مصوبات نهایی ما در این جلسه در زمینه ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی است. مشاغل خانگی در افزایش سرمایه تولید، رشد اقتصادی، کاهش شکاف طبقاتی و اصلاح ضریب جینی بسیار موثر است و دلایل متعددی برای توسعه و گسترش مشاغل خانگی مطرح شده است که از جمله آنها می‌توان به تسهیل معیشت خانوار و افزایش درآمد اشاره کرد.

وی گفت: ورود زنان به بازار کار از سیاست‌های مهم دولت است و از اثرات مهم توجه به مشاغل خانگی کاهش ۲ درصدی نرخ بیکاری بانوان و افزایش حدود یک درصدی نرخ مشارکت بانوان در آمارهای بهار و تابستان ۱۴۰۲ است.

وی تصریح کرد: خوشبختانه سهم مشاغل خانگی از کل اشتغال متعهدشده دولت حدود ۱۵درصد است و از یک میلیون فرصت شغلی که دولت متعهد به ایجاد آن شده، ۱۵۰هزار عدد از این فرصت‌ها، فرصت‌های شغلی خانگی است.

به‌گفته وزیر کار در بازه زمانی ۲ سال دولت سیزدهم بیش از ۲۵۰هزار فرصت شغلی خانگی توسط بانوان ایجاد شده و در برنامه دولت توسعه، اشتغال خرد خانگی در جوار توسعه صنایع و زیرساخت‌های مهم است.

ارائه وام خوداشتغالی ۳۰۰ میلیون تومانی تصویب شد

وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: افزایش سقف تسهیلات خوداشتغالی مصوبه شورای پول و اعتبار است که می‌تواند تا ۳۰۰ میلیون تومان افزایش یابد تا در راستای ایجاد کسب‌وکارهای خرد به کار گرفته شود.

به‌گزارش ایسنا، سیداحسان خاندوزی در مراسم تقدیر از یاوران اشتغال و خودکفایی که از سوی بانک‌های عامل و کمیته امداد برگزار شد، اظهار کرد: نرخ بیکاری در بهار امسال به ۸.۲ رسید که در تابستان نیز کاهش پیدا کرد، این موضوع همزمان با افزایش نرخ مشارکت بود که به‌طورطبیعی می‌توانست منجر به افزایش بیکاری شود؛ اما با تدابیر خانواده بزرگ دولت، الحمدالله نرخ بیکاری کاهش یافت.

وی بااشاره به ۳ دسته اقدام برای ایجاد اشتغال و توانمندسازی افراد تصریح کرد: نخستین اقدام، سیاست‌های منجر به رونق در عرصه کلان اقتصادی بود، همچنین به پروژه‌های عمرانی تخصیص بی‌سابقه‌ای صورت گرفت که ۱۰۰درصد تخصیص را دولت به پروژه‌های عمرانی انجام داد.

وزیر امور اقتصادی و دارایی با بیان اینکه مردم باید در زمان کوتاه وارد کسب‌وکارهای اقتصادی شوند، اظهار کرد: خوشبختانه ظرفیت‌ها آزاد شده که از جمله اقدامات در این راستا، ارائه مجوزهای کسب‌وکار است.

خاندوزی تحریک اشتغالزایی و مسئله کاریابی را مهم دانست و اظهار کرد: در این راستا، پشتیبانی‌های حقوقی و مالی در حال انجام است، ما خوشبخت هستیم که اقدامات دسته سوم همراه با افزایش کیفی سیاست‌های اشتغال انجام می‌شود.

وی تصریح کرد: بررسی‌هایی که از طریق نظارت‌های پسینی انجام گرفته، نشان می‌دهد حدود ۹۲درصد از تسهیلات اشتغالزایی به هدف موردنظر اصابت کرده و خیال ما از بابت آفت پولشویی راحت شده است.

وزیر امور اقتصادی و دارایی سیاست‌های دولت در زمینه اشتغالزایی به‌لحاظ کمیت را موثر دانست و یادآور شد: در ۳ سال گذشته از ۱۰ به ۲۵ و سپس به ۳۵ هزار میلیارد تومان پرداخت تسهیلات اشتغالزایی رسیدیم که این رقم باید خیلی خیلی بیشتر شود.

به‌گفته خاندوزی، در حال حاضر در پرداخت تسهیلات توانمندسازی، گروه‌هایی فعال هستند که همزمان کار مشاوره در بازاریابی و فروش محصولات به متقاضیان را برعهده دارند. در مجموع با وضع مطلوب خیلی فاصله داریم، اما اقدامات انجام‌شده، نوید ایام بهتری را می‌دهد.

وی بااشاره به موضوع صندوق ضمانت اشتغال تصریح کرد: در سال ۱۴۰۱ ، حدود ۹۰ میلیارد تومان به این صندوق اختصاص یافت که باید بسیار بیشتر از این رقم شود. وزیر امور اقتصادی و دارایی با بیان اینکه به شورای پول و اعتبار پیشنهاد داده است تا سقف تسهیلات خوداشتغالی از ۱۵۰ به ۳۰۰ میلیون تومان افزایش پیدا کند، گفت: دغدغه عدالت برای دولت مهم است و اینکه گروه‌های نابرخوردار حاشیه‌ای در جامعه نقش‌آفرین باشند و توانمند شوند. وقتی این خانواده‌ها روی پای خود بایستند، دست دیگران را هم می‌گیرند.

بر همین اساس، مدیرکل عملیات پولی و بانکی بانک مرکزی نیز گفت: به بانک‌ها اعلام کردیم وام قرض‌الحسنه ۱۵۰میلیون تومانی اشتغالزایی با معرفی یک ضامن از سوی متقاضیان پرداخت شود. محمد نادعلی خاطرنشان کرد: در شش‌ماهه ابتدای امسال ۲۳ درصد تسهیلات پرداختی توسط نظام بانکی از نوع خرد و ۷۹ درصد آن قرض‌الحسنه بوده است.

امتناع خودروسازان از عرضه خودرو به بازار تخلف بود

رئیس سازمان تعزیرات حکومتی درباره کاهش عرضه خودروهای تولیدشده در ماه‌های اخیر به بازار گفت: این کار با هر هدفی بود، تخلف بود.

به‌گزارش مهر، رئیس سازمان تعزیرات حکومتی درباره کاهش عرضه خودروهای تولیدشده در ماه‌های اخیر به بازار گفت: به‌دنبال درج اخباری درباره احتکار خودرو در پارکینگ خودروسازان طی ماه‌های اخیر، گشت‌های تعزیرات به‌طورسرزده از چند پارکینگ خودروسازان بزرگ بازدید کردند.

احمد اصانلو افزود: بازدید گشت‌های تعزیرات از پارکینگ‌های خودروسازان نشان داد که موضوع امتناع از عرضه خودروهای تولیدشده و آماده به بازار، واقعیت دارد. البته خودروسازان برای عدم‌عرضه هر محصول، بهانه‌های خاصی را مطرح می‌کردند. برای مثال درباره عدم‌عرضه برخی محصولات می‌گفتند استاندارد مجوز نداده که از سازمان استاندارد پیگیری کردیم و مشخص شد این بهانه خودروسازان، نادرست بوده است.

وی ادامه داد: برخی خودروها چند ماهی در پارکینگ خودروسازان نگهداری می‌شدند و مدعی بودند مجوز استاندارد یا گواهی اسقاط ندارند، اما بلافاصله پس از رسانه‌ای شدن موضوع و بازدید گشت‌های تعزیراتی، شرکت‌های خودروساز شروع به تحویل این محصولات به مشتریان کردند. همین رفتار خودروسازان نشان داد که نگهداری خودروها در پارکینگ‌ها با اهداف دیگری و نداشتن مجوز استاندارد و ...، بهانه بوده است.

رئیس تعزیرات افزود: این اقدام خودروسازان با هر بهانه‌ای که انجام گرفته باشد، اقدام متخلفانه‌ای است. البته کارشناسان اقتصادی می‌گویند که عدم‌عرضه خودروهای تولیدشده با هدف جلوگیری از کاهش نرخ خودرو انجام شده و وضعیت بازار و رفتارهای خودروسازان در سالیان اخیر نیز چنین موضوعی را تایید می‌کند. شاهد بودیم که خودروسازان پس از اخذ مجوز افزایش نرخ از سوی شورای رقابت، اقدام به عرضه همان خودروهایی کردند که می‌گفتند مشکلات استانداردی و مجوزی دارند.

اصانلو افزود: البته طبق قانون، سازمان تعزیرات حکومتی مرجع بازرسی و نظارت بر بازار و کشف تخلف نیست، بلکه تنها مرجع رسیدگی به تخلفات و گزارش‌هایی است که توسط سازمان حمایت و سایر دستگاه‌های مسئول ارسال می‌شود. با این حال، در دوره تحولی جدید و در قالب راهبرد حضور مستمر و موثر تعزیرات در میدان و با استفاده از ظرفیت ماده ۱۹ آیین‌نامه سازمان، اقدام به تغییر رویکرد از اینکه روسای شعب در شعبه نشسته و منتظر وصول گزارش‌ها باشند، به حضور میدانی در بازار و مطالبه‌گری از دستگاه‌های مسئول نظارت بر بازار به‌صورت گشت‌های مشترک در مراکز تولیدی و توزیعی عمده در سطح کشور کرده است.

جعبه ابزار نظارتی بانک مرکزی فعال شد

معاون نظارت بانک مرکزی با تشریح برخی مواد مهم قانون جدید بانک مرکزی، از افزایش قدرت و اقتدار بانک مرکزی در شبکه بانکی خبر داد و گفت: مواد ۲۷ تا ۲۹ قانون جدید، جعبه ابزار نظارتی بانک است.

به‌گزارش بانک مرکزی، فرشاد محمدپور با تشریح جزئیاتی مهم از قانون جدید بانک مرکزی، اظهار کرد: قانون جدید بانک مرکزی، پس از ۸ سال از زمان شروع تغییرات، به سرانجام رسیده است.

معاون نظارت بانک مرکزی به دوره شش‌ماهه تا زمان عملیاتی شدن قانون جدید بانک مرکزی اشاره کرد و افزود: در این مقطع زمانی، آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و اقدامات لازم برای اجرای قانون جدید، باید از سوی بانک مرکزی تدوین شود.

وی بازنگری در قانون پولی و بانکی کشور را از دغدغه‌های اصلی نهادهای تصمیم‌ساز اقتصادی کشور دانست و افزود: باتوجه به اقداماتی که در سال‌های اخیر در زمینه اصلاح قوانین پولی و بانکی انجام گرفته بود، بانک مرکزی در دوره جدید مدیریتی خود، پیگیری‌های مستمری از مجمع تشخیص مصلحت نظام و شورای نگهبان داشته است. محمدپور مهم‌ترین تغییر قانون جدید بانک مرکزی نسبت به قانون قبلی را، ترکیب هیات‌عالی دانست و ادامه داد: علاوه بر هیات‌عالی در قانون جدید که جایگزین شورای پول و اعتبار می‌شود، برخی ارکان مهم دیگر مانند شورای فقهی نیز در قانون جدید پیش‌بینی شده است.

معاون نظارت بانک مرکزی به تغییرات ترکیب هیات‌عالی در قانون جدید نسبت به ترکیب شورای پول و اعتبار اشاره کرد و گفت: در ترکیب جدید، رئیس کل بانک مرکزی، رئیس هیات‌عالی است و وزیر اقتصاد و رئیس سازمان برنامه و بودجه نیز در این شورا از طرف دولت حضور دارند.

این مقام مسئول در بانک مرکزی ادامه داد: طبق تغییرات جدید، هیات انتظامی بدوی از ۲ کارشناس پولی و بانکی به انتخاب رئیس کل تشکیل خواهد شد. هیات انتظامی تجدیدنظر نیز ۵ عضو خواهد داشت. علاوه بر این، دادگاه ویژه رسیدگی به موضوعات پولی و بانکی را نیز در قانون جدید داریم.

محمدپور به موضوع تقویت قدرت نظارتی و اقتدار بانک مرکزی در رسیدگی به مسائل بانک‌های ناتراز نیز اشاره و اظهار کرد: در گذشته گاهی بانک مرکزی در مقام ناظر پولی و بانکی، درباره بانک‌های ناتراز تصمیماتی را می‌گرفت که در مراجع قضایی کشور آرا متوقف و باعث می‌شد که کار اصلاح بانک‌های ناتراز با خلل مواجه شود. معاون نظارت بانک مرکزی، مواد ۱۹ تا ۳۴ قانون را مربوط به بحث گزیر در نظام بانکی دانست که به حوزه تنظیم‌گری و نظارت مربوط می‌شود و افزود: ۳ ماده ۲۷، ۲۸ و ۲۹ قانون به‌عنوان «جعبه ابزار نظارتی» بانک مرکزی است که به اقدامات اکتشافی، پیشگیرانه و اصلاحی طبقه‌بندی شده است. به‌گفته این مقام مسئول در بانک مرکزی، در حال حاضر با تغییرات انجام‌گرفته، با یک قانون جدید مواجهیم که نظام پولی و بانکی کشور باید براساس آن اداره شود. قانون ظرفیت بسیار خوبی در اختیار بانک مرکزی قرار داده است تا وظایف تنظیم‌گری و نظارت خود را به‌نحواحسن انجام دهد و اجازه ندهد بانک‌های تراز و سالم، تبدیل به بانک‌های ناتراز و ناسالم شوند.

معاون نظارت بانک مرکزی با تاکید بر اینکه پیش‌بینی می‌کنم با اجرای کامل قانون بانک مرکزی، شاهد ارتقای معناداری در شفافیت نظام پولی و بانکی کشور باشیم، گفت: این قانون کمک می‌کند تا نظام بانکی و اشخاص تحت‌نظارت بانک مرکزی، در یک چارچوب درست فعالیت کنند.

عکس روز

فصل صید در خزر

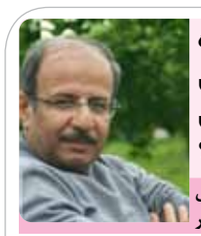
عکس:ایرنا

ویژه‌تر از خبر

اجرای بسته تشویقی ۱۹ بندی در ۱۳۶ شهر

مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری از رشد ۲۰۰درصدی صدور پروانه ساخت در بافت فرسوده تهران خبر داد و گفت: با اجرای بسته تشویقی ۱۹ بندی انتظار جهش در بافت‌های فرسوده را داریم و برای نخستین‌بار برای مرمت و مقاوم‌سازی واحدهای مسکونی معادل ۸۰ درصد تسهیلات ساخت ارائه می‌شود. محمد آئینی در گفت‌وگو با ایرنا، درباره نوسازی بافت فرسوده شهرها، اظهار کرد: براساس قانون و سند ملی احیا، بهسازی و نوسازی و توانمندسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری باید سرانه استاندارد مسکن در محلات هدف بازآفرینی شهری به متوسط استاندارد مسکن همان شهر برسد. وی بااشاره به اینکه اکنون ۱۶۷هزار هکتار بافت ناکارآمد شهری شامل بافت فرسوده میانی، بافت تاریخی فرسوده و سکونتگاه غیررسمی در کشور وجود دارد، اظهار کرد: ۲میلیون و ۷۰۰ هزار بنای ناپایدار در این بافت‌ها شناسایی شده‌اند که از مقاومت لازم برخوردار نیستند و چنانچه حوادث غیرمترقبه‌ای همچون زلزله رخ بدهد، عمده تلفات انسانی در این محدوده‌ها خواهد بود. معاون وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه سیاست شرکت بازآفرینی شهری ایران برای حل این معضل، نوسازی مسکن در این بافت‌ها است و چاره‌ای جز شتاب‌بخشی به نوسازی نداریم، گفت: در استان‌هایی که در بافت‌های فرسوده بناهای ناپایدار بالای ۵۰ درصد وجود دارد، با مشکل جدی مواجه هستند و باید هرچه سریع‌تر وارد جریان نوسازی شوند. آئینی بااشاره به اینکه اجرای بسته‌های تشویقی نقش مهمی در نوسازی بافت‌های فرسوده دارد، بیان کرد: بسته‌های تشویقی مختلفی برای کمک به نوسازی بافت‌های فرسوده تدوین شده که مهم‌ترین آن، بسته تشویقی ۱۹ بندی کالبدی است. این بسته تشویقی اکنون در ۱۳۶ شهر اجرا می‌شود. همچنین، ۵۹ شهر بسته خاص خودشان را تعریف کرده‌اند و انتظار ما این است که تمام شهرها این بسته تشویقی را اجرایی کنند. وی با بیان اینکه اجرای بسته تشویقی ۱۹ بندی باعث رشد ۲۰۰درصدی صدور پروانه در شهر تهران شده است، گفت: این مهم نشان می‌دهد که ارائه بسته تشویقی ۱۹ بندی که سال گذشته دولت برای نوسازی در نظر گرفت، عامل مهمی در رشد نوسازی است. مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری با تاکید بر اینکه انتظار داریم همه شهرداری‌ها بسته‌های تشویقی را که تکلیف قانونی است، اجرا کنند، ادامه داد: با اجرای این بسته تشویقی، انتظار جهش در نوسازی بافت‌های فرسوده را داریم، باتوجه به حل مشکل بیمه پروانه ساختمانی، به‌طورقطع شاهد رشد جدی‌تری در این زمینه خواهیم بود و در بهمن امسال به این جهش خواهیم رسید. آئینی تصریح کرد: متقاضیان می‌توانند شکایت‌ها و گزارش‌های خود در رابطه با عدم‌همکاری شهرداری‌ها در اجرای بسته‌های تشویقی ۱۹گانه را از طریق تارنمای www.udrc.ir یا سامانه پیامکی ۳۰۰۰۸۶۱۲ در میان بگذارند. مردم بدانند برای ایفای حقوق قانونی‌شان در نوسازی مسکن و دریافت حمایت‌های قانونی از شهرداری‌ها و دستگاه‌های خدمات‌رسان شهری تا آخر در کنارشان هستیم.

سرمقاله

وعده عرضه خودروهای وارداتی ارزان چه شد؟

بهروز صادقی
روزنامه‌نگار

پادشاهی در یک شب سرد زمستانی از قصر خارج شد. هنگام بازگشت، سرباز پیری را دید که با لباسی اندک در سرما نگهبانی می‌داد. از او پرسید: آیا سردت نیست؟ نگهبان پیر گفت: پادشاها، منکر سرما نیستم، چون لباس گرم ندارم، مجبورم آن را تحمل کنم.

پادشاه وعده داد پس از بازگشت به قصر یکی از لباس‌های گرمش را برایش می‌فرستد. نگهبان ذوق‌زده از پادشاه تشکر کرد. اما، پادشاه پس از ورود به قصر، وعده‌اش را فراموش کرد. صبح روز بعد، جسد سرمازده مرد نگهبان در اطراف قصر پیدا شد، در حالی که در کنارش نوشته‌ای یافت شد که با خطی ناخوانا نوشته بود: پادشاها! من به سرما عادت داشتم، اما وعده لباس گرمت مرا از پای درآورد!

حال این قصه، تداعی‌کننده داستان مردمانی است که برای گریز از مهلکه گرانی خودروهای داخلی و چینی که در بازار عرضه می‌شوند، به قانون واردات خودروهای کارکرده خارجی دلخوش کرده‌اند. اما با وضعی که شنیده می‌شود، برخی از این خودروهای وارداتی نه‌تنها ارزان‌قیمت نیستند، بلکه به شیر بی‌یال و اشکم تبدیل شده‌اند و گرمای دلخوش‌کننده‌ای از اجرای این قانون، چه از نظر کیفیت و چه از نظر مقرون به‌صرفه بودن خودروهای وارداتی در انتظارشان نیست!

فراموش نمی‌کنیم که هنگام طرح و بررسی کلیات این لایحه و تصویب آن، اهدافی دلخوش‌کننده از جمله: ورود مجلس و دولت برای تنظیم بازار خودرو، ارتقا و کیفیت‌بخشی محصولات داخلی، پایان دادن به بسیاری از مشکلات بازار خودرو و کوتاه کردن دست مافیاهایی که بازار خودرو کشور را در دست دارند، برشمرده و تاکید شد که این قانون، راهکاری جدی برای حمایت از مصرف‌کننده است که به انحصار بازار خودرو توسط خودروسازان عمده کشور پایان خواهد داد تا دیگر خودرو بی‌کیفیت تولید و عرضه نکنند.

از سوی دیگر، گرانی بیش از حد خودروهای داخلی در مقایسه با تولیدات جهانی که در شرایط کنونی اقتصاد کشور شاخص قیمت‌گذاری بسیاری از کالاها قرار گرفته و موجب بروز مشکلات متعدد، بدبینی و نگرانی در جامعه شده است، از دیگر دلایلی بوده که بستر لازم را به‌منظور شکستن تابوی رانت و حذف قیمت‌های دستوری، برای عرضه خودروهای ارزان و باکیفیت و پاسخگویی به مطالبات اقشار کم‌درآمد فراهم کرد. اما، متاسفانه قیمت‌های اعلامی (علی‌الحساب) این‌گونه واردات بدون در نظر گرفتن تعرفه‌های سربار آن، تمامی امیدها را برای دسترسی طبقه متوسط و کم‌درآمد جامعه به خودرو مناسب و با قیمت‌های متعادل و دیگر اهدافی که در جریان بررسی و تصویب قانون مذکور عنوان شده بود، خنثی کرده است.

باوجود تمامی آنچه برشمرده شد، برخی خودروهای وارداتی از محل اجرای این قانون که قرار بود با قیمت‌های مناسب حداقلی به‌دست مردم برسد، حداقل امکانات رفاهی مانند: صندلی برقی، گرمکن یا کیسه هوای جانبی را ندارند! یا خودروهای چینی با قیمت‌های حداقل یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون تا ۳ میلیارد تومان به‌دست مصرف‌کننده عرضه می‌شوند! همچنین، عرضه ۶ نوع خودرو وارداتی در حالی با «قیمت علی‌الحساب» آغاز شده است که براساس دستورالعمل شورای رقابت، باید با «قیمت قطعی» مصوب به‌فروش برسند، اما گویی وزارت صمت و سازمان حمایت در این زمینه مقررات و قوانین موضوعه را رعایت نکرده‌اند.

همچنین، با اضافه شدن مبالغ عوارض، مالیات بر ارزش‌افزوده، تعرفه گمرکی و ... باید منتظر افزایش حدود ۵۰ درصدی قیمت‌های علی‌الحساب اعلامی برای تبدیل شدن به نرخ نهایی بود! این وضع در حالی است که باوجود وعده‌ها و هدف‌گذاری‌های اعلام‌شده در قانون واردات خودروهای کارکرده خارجی برای مقرون به‌صرفه بودن این گونه واردات، مشاهده می‌شود که نرخ خودروهای وارداتی عرضه‌شده در بازار ایران به‌مراتب بالاتر از نرخ بازار جهانی آنها بوده و افزون بر آن، در صورت تاخیر در تحویل خودروهای خریداری‌شده یا انصراف، هیچ‌گونه سود مشارکت برای خریداران خودروهای وارداتی در نظر گرفته نشده است. به این ترتیب، باید گفت: خودروهای وارداتی ارزان، یک سراب و امید واهی بیشتر نبوده است!

نکته پایانی آنکه، همگام با اجرای این قانون، باید تمهیدات لازم برای تامین قطعات یدکی خودروهای وارداتی نیز انجام گیرد تا سوداگرانی که در پی سرکیسه کردن مردم هستند، در این حوزه ورود نکنند.

ساز کار مجلس برای اعطای مجوز واردات کشنده‌ها

ناوگان حمل جاده‌ای نونوار می‌شود

نمایندگان مجلس شورای اسلامی به دولت اجازه دادند به‌ازای اسقاط هر دستگاه اتوبوس و کشنده جاده‌ای بالای ۲۵ سال نسبت به اعطای مجوز واردات اتوبوس و دستگاه کشنده جاده‌ای با سن کمتر از ۱۰ سال به مالک کشنده اقدام کند.
بر اساس بند الحاقی یک ماده ۵۹ لایحه برنامه هفتم توسعه، دولت مجاز است در ازای اسقاط هر دستگاه اتوبوس و کشنده جاده‌ای بالای ۲۵ سال نسبت به اعطای مجوز واردات اتوبوس و دستگاه کشنده جاده‌ای با سن کمتر از ۱۰ سال به مالک کشنده اقدام کند. آیین‌نامه اجرایی این بند با در نظر گرفتن مشوق‌های لازم از جمله اعطای تخفیف در عوارض گمرکی حداکثر ظرف ۳ ماه از لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیات‌وزیران می‌رسد.

عکس: صمت

گواهی اسقاط برای شماره‌گذاری کشنده‌های وارداتی

رئیس ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده گفت: کشنده‌های وارداتی باید برای شماره‌گذاری، گواهی اسقاط ارائه کنند. به گزارش ایدرونیوز، مهران سالاریه افزود: بر اساس اصلاحیه قانون ساماندهی صنعت خودرو، رانندگان کامیون، کامیونت و کشنده تریلر دارای کارت هوشمند خودمالک و شرکت‌های حمل‌ونقل خودمالک (شرکت‌های حمل‌ونقل عمومی) صرفا برای یک‌بار و یک دستگاه برای مدت ۱۰ سال می‌توانند در صورت نبود گواهی اسقاط به اندازه کافی، ۵ درصد ارزش گمرکی خودروهای وارداتی مذکور را به صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع پیشرفته جهت دریافت مجوزشماره‌گذاری پرداخت کنند.

وی با اشاره به اینکه از زمان ابلاغ این قانون تاکنون حدود ۲۰۰۰ دستگاه کشنده وارداتی از پرداخت نقدی بهره‌مند شدند تصریح کرد: درحال‌حاضر با توجه به وجود گواهی اسقاط به میزان کافی، از این پس این دسته از متقاضیان باید نسبت به ارائه گواهی اسقاط اقدام کنند.

رئیس ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده در خصوص تعداد گواهی اسقاط لازم برای شماره‌گذاری کشنده‌های وارداتی گفت: تا زمان تصویب و ابلاغ آیین‌نامه جدید، به ازای هر دستگاه کشنده وارداتی تعداد ۸ گواهی اسقاط دیزلی نیاز است؛ به عنوان مثال، به ازای اسقاط هر کامیون فرسوده، دو دستگاه کشنده مجوز شماره‌گذاری خواهند داشت. وی در خصوص نرخ گواهی‌های اسقاط خودروهای سنگین گفت: برابر اعلام انجمن مراکز اسقاط، مبلغ هرگواهی اسقاط این دسته از خودروها حداکثر ۵۵ میلیون تومان است.

به گفته سالاریه موارد فوق تا قبل از تصویب آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۰ قانون ساماندهی معتبر است و پس از تصویب ممکن است تغییراتی ایجاد شود.

رئیس ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده با اشاره به برنامه این ستاد برای الکترونیک کردن سبد عرضه و تقاضای گواهی اسقاط گفت: طرحی در این خصوص در حال انجام است که با اتمام آن به‌زودی فرآیند خرید و فروش گواهی اسقاط نیز برخط خواهد شد.

وی خاطرنشان کرد: تا قبل از راه‌اندازی سرویس برخط، واردکنندگانی که قصد خرید گواهی اسقاط برای دریافت مجوز شماره‌گذاری دارند، در صورتی که در سامانه nnhk.ir ثبت‌نام و فرآیند را طی کرده باشند، می‌توانند به مراکز اسقاط مجاز و معتبر کشور یا انجمن صنفی مراکز اسقاط مراجعه کنند.

آنچه بر واردات کشنده‌ها گذشت

پس از اعلام نیاز کشور به خودروهای سنگین و تطبیق آن با میزان تولید داخلی آنها، در حالی که به نظر می‌رسید نیاز به واردات این خودروها تا پایان امسال نباشد، اما مجلس با تصویب بند الحاقی یک ماده ۵۹ لایحه برنامه هفتم، این اجازه را به دولت داد تا به مالکان اتوبوس و کشنده جاده‌ای با سن بیش از ۲۵ سال، مجوز واردات اتوبوس و کشنده جاده‌ای با سن کمتر از ۱۰ سال داده شود؛ این در حالی است که در آیین‌نامه خودروهای وارداتی، تاکید شده که کشنده وارداتی بایستی سن کمتر از پنج سال داشته باشد.

به گزارش ایسنا، اواخر مرداد، هیات وزیران به پیشنهاد وزارتخانه‌های صمت و اقتصاد و همچنین سازمان برنامه و بودجه و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی و بند (ص) تبصره (۷) قانون بودجه سال ۱۴۰۲، آیین‌نامه ثبت سفارش واردات انواع کشنده، کامیون، اتوبوس، مینی‌بوس و ون را با هدف پاسخگویی به نیاز حمل‌ونقل درون‌شهری و برون‌شهری و همچنین رفع نیازهای بخش صنعت و تولید و رفع انحصار، تصویب کرد.

بر اساس این آیین‌نامه خودروهای وارداتی بایستی دارای استانداردهای لازم بر اساس قوانین مربوطه را داشته باشند و سن خودرو بر مبنای سال ساخت، در زمان ورود به کشور باید کمتر از پنج سال باشد؛ همچنین دارا بودن حدود آلایندگی مجاز بر اساس قوانین و مقررات از دیگر شرایط برای خودروهای وارداتی است و منابع ارزی مورد نیاز هم از سوی بانک مرکزی تعیین و ابلاغ می‌شود.

پس از تصویب این آیین‌نامه، اوایل مهر بود که موضوع ۵هزار کشنده وارداتی موجود در گمرک تهران به میان آمد و طی بازدیدی که رئیس سازمان توسعه تجارت، دادستان کل کشور و دادستان استان تهران از اداره کل گمرک تهران داشتند، مهدی ضیغمی (رئیس سازمان توسعه تجارت) از ترخیص کامیون‌های کشنده تا شهریور بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده، خبر داد و گفت: سازمان راهداری از اوایل سال گذشته، متولی واردات کشنده‌ها بوده است اما پس از مدتی این وظیفه به وزارت صنعت، معدن و تجارت منتقل شد؛ بعد از این تغییرات و همچنین پیش آمدن بحث‌های مربوط به اسقاط، سردرگمی‌هایی برای صاحبان کالا ایجاد و سبب شد تعداد قابل توجهی کشنده وارد گمرکات کشور شود که فاقد ثبت سفارش بود یا اگر هم ثبت سفارش داشتند در اصلاح آن دچار چالش شده بودند.

یادآوری می‌شود که در ۲۵ مرداد مصوبه‌ای با هدف همکاری حداکثری وزارت صمت، بانک مرکزی و گمرک برای ثبت سفارش و ترخیص کشنده‌های استاندارد، تصویب شد. این در حالی‌است یک روز قبل از این بازدید، معاون صنایع و حمل‌ونقل وزارت صنعت، معدن و تجارت در نامه‌ای خطاب به رئیس سازمان توسعه تجارت ایران، ضمن اشاره به قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی، میزان نیاز اعلام شده به خودروهای سنگین توسط سازمان راهداری و همچنین برنامه تولید امسال را اعلام کرد که براساس آن، با توجه به تولید بیش از نیاز برای خودروهای کشنده با بارگیر غیرثابت و ون مسافری، احتمالا نیاز به واردات این خودروها تا پایان امسال نداشته باشیم.

سخن پایانی

در نهایت، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، در جریان ادامه رسیدگی به گزارش کمیسیون تلفیق لایحه برنامه هفتم، گزارش کمیسیون تلفیق در خصوص لایحه برنامه هفتم توسعه را بررسی و جزء ۲ بند ث ماده ۵۶ لایحه برنامه را تصویب کردند که بر اساس آن، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با لحاظ ظرفیت سالانه تولید داخل، نسبت به صدور مجوز واردات کشنده‌های ریلی با سن کمتر از ۱۵ سال (با اولویت کشنده‌های نو) اقدام کند.

حسن لطفی، عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی نیز در این جلسه بر ضرورت توجه به کیفیت و پایین آوردن سن اسقاط خودروها تاکید کرد و گفت: با توجه به آمار تصادفات جاده‌ای سالانه ۱۶هزار کشته و بیش از ۶۰ هزار آسیب دیده و معلول بر جای می‌گذارد، چرا باید واردات خودرو را به اسقاط خودروهایی با سن بالای ۲۵ سال منوط کنیم؟ سالانه این آمار تلفات جاده‌ای و آسیب‌دیدگی بار مالی زیادی به کشور تحمیل می‌کند؛ بنابراین بایستی خودروهایی باکیفیت‌تر و دارای سنی کمتر داشته باشیم. شایان ذکر است که براساس جدولی که ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده ارائه کرده است، به‌ترتیب، برای هر موتورسیکلت معادل یک‌هفتم گواهی اسقاط، سواری شخصی یک گواهی، تاکسی معادل دو گواهی، ون نوع M۱ (تا ۸ مسافر و تناژ حمل بار تا ۱.۵ تن) معادل ۳ گواهی، مینی‌بوس و ون نوع M۲ (حداکثر ۱ + ۱۶ مسافر و تناژ حمل بار تا ۵ تن) معادل ۵ گواهی، اتوبوس شهری و بین‌شهری ۱۴ گواهی، وانت یک تن و پایین‌تر دو گواهی، وانت بالاتر از یک تن و کامیونت ۲ تا ۶ تن سه گواهی، کامیون سبک ۶ تا ۱۰ تن ۵ گواهی، کامیون متوسط ۱۰ تا ۲۶ تن ۱۲ گواهی، کامیون سنگین ۲۶ تن و بالاتر ۱۴ گواهی و در نهایت کامیون کشنده معادل ۱۶ گواهی اسقاط نیاز دارند.

با حضور معاون رئیس‌جمهور انجام شد؛

بهره‌برداری از کارخانه تولید کنسانتره منگنز در استهبان

با حضور معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور کارخانه تولید کنسانتره منگنز و سیلیس در منطقه رودبال استهبان به بهره‌برداری رسید. همزمان با سفر ریاست محترم جمهور و هیات دولت به استان فارس، کارخانه تولید کنسانتره منگنز صبح روز جمعه بیست و یکم مهرماه جاری، با حضور دکتر داوود منظور، معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور -که به عنوان نماینده رئیس‌جمهور به شهرستان استهبان سفر کرده بود- به صورت رسمی به بهره‌برداری رسید.

مهندس نژادمحمودی، مدیرعامل مجتمع فِروآلیاژ رباط: این مجتمع دانش‌بنیان به دانش فرآوری و استحصال منگنز از سنگ‌های کم‌عیار دست پیدا کرده است

در همین ارتباط مهندس محمدعلی نژادمحمودی، مدیرعامل مجتمع فِروآلیاژ رباط هدف از راه‌اندازی این کارخانه را فرآوری مواد معدنی، ایجاد ارزش افزوده و جلوگیری از خام‌فروشی مواد معدنی در منطقه استهبان عنوان‌کرد و گفت: برای راه‌اندازی این واحد تولیدی تاکنون ۴۵۰۰ میلیارد ریال توسط بخش خصوصی سرمایه‌گذاری و زمینه اشتغال مستقیم ۱۲۰ نفر فراهم شده‌است.به گفته وی، در گام‌های بعد و با افتتاح فازهای توسعه تعداد اشتغال مستقیم این واحد تولیدی به ۴۰۰ نفر افزایش خواهد یافت.مدیرعامل مجتمع فروآلیاژ رباط با بیان اینکه این مجتمع دانش‌بنیان توانسته با مطالعه و تحقیق به دانش فرآوری استحصال منگنز از سنگ‌های کم‌عیار دست پیدا کند؛ اظهارکرد: مهم‌ترین دغدغه در احداث این کارخانه و سایر کارخانه‌های مشابه درحال ساخت توسط مجتمع فِروآلیاژ رباط، کمبود مواد اولیه است و از مسئولان امر درخواست و انتظار داریم شرایط دسترسی به مواد اولیه را برای کارخانه فراهم نمایند.

دکتر منظور، رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور: این کارخانه به تنوع‌بخشی فرآورده‌های معدنی کمک می‌کند

در همین ارتباط دکتر داود منظور، رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور در مراسم افتتاح کارخانه تولید کنسانتره منگنز و سیلیس استهبان اظهارداشت: بهره‌برداری از این کارخانه به تنوع‌بخشی فرآورده‌های معدنی کمک می‌کند. وی ضمن قدردانی از متولیان و سرمایه‌گذاران ساخت این واحد تولیدی صنعتی بیان داشت: این‌گونه فرآورده‌های معدنی علاوه براینکه زمینه تکمیل زنجیره تولید محصولات مختلف در کشور را فراهم می‌کند، باعث می‌شود تا مواد خام مورد نیاز بخش صنعت بدون نیاز به واردات تامین گردد. رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور افزود: با افتتاح این واحد تولیدی در شهرستان استهبان -که به عنوان قطب تولید انجیر ایران شناخته می شود- توسعه صنعتی نیز محقق خواهدشد.دکتر منظور همچنین گفت: تلاش می‌کنیم در برنامه توسعه که در چارچوب برنامه هفتم کشور تنظیم می‌شود، شاخص برخورداری استان فارس و شهرستان استهبان تا ۵ سال آینده ارتقا یابد. وی افزود: سیاست‌گذاری‌ها براین اصل استوار است که یک نگاه عادلانه بین استانی و شهرستانی داشته باشیم و دغدغه‌های مردم و مسئولان شهرستان استهبان را جبران کنیم.

یادداشت

اندر احوالات بازار خودرو

آرش راهبر
کارشناس بازار خودرو

بازار خودرو کشـور در شرایطی به‌سـر می‌برد که در ابهام اسـت و چون وضعیت باثباتی ندارد به هر خبری واکنش نشـان می‌دهد. اینکه شـورای رقابت به بحث قیمت‌گذاری خودروها ورود کرد و سـامانه یکپارچه به نوعی روند عرضه و تقاضای خودرو را به دسـت گرفت، از جملـه اتفاق‌هایی بود که در سـال جاری بیشـترین تاثیر را بر بازار خودرو داشـت. بـا این حال هر هفته و هر ماه در این بازار شـاهد اتفاقات جدید و تاثیرگذاری هستیم که بازار خودرو را به واکنش وامی‌دارند. در این شـرایط تحلیل‌ها و ارزیابی‌ها از وضعیت بازار خودرو به هفته و ماه رسـیده است و هر بار هم داستان تازه‌ای به داسـتان‌های قبلی اضافه می‌شـود که انتظار می‌رود بر بازار خـودرو تاثیر بگذارد و در مـواردی هم به معنای واقعی تاثیر می‌گذارند. بر همین اسـاس در این نوشته دربـاره وضعیت بـازار خـودرو و اتفاقات مهـم آن در هفته‌های نخسـت پاییز پرداختیم تا شناخت نسبی از روند کنونی بازار خودرو کسب کنیم و بتواند کمک کند در بازار خودرو تصمیم مناسبی بگیریم.

در هفته‌های نخسـت از پاییز سـال جـاری موضوع خودروهای وارداتی و ورود اولین گروه از این خودروها، بیشـترین تاثیر را بر بازار خودرو داشـته و به‌نوعی بعد از مدت‌هـا تحرکی به این بـازار داده و مقدار کمی آن را از رکود خارج کرده اسـت. تا پیش از این اتفاق، بازار به‌نوعـی به خواب رفتـه و در رکود به‌سـر می‌برد و ما شاهد این وضعیت در هر دو بخش بازار، هم خودروهای داخلی و هم وارداتی و خارجی بودیم. موضوع تاثیرگذار بعـدی، حمله حمـاس و به‌تبع آن، افزایـش نرخ دلار بـود. وقتی نـرخ دلار افزایش دارد برخـی برای حفظ سرمایه‌های خود به سمت بازار خودرو می‌روند. البته در ادامه با شروع روند کاهشی و به نوعی کنترل نرخ دلار، کم‌کم این روند هیجانی در بازار خودرو کاهش یافت.

مـورد دیگری که در این مدت بر بازار تاثیر داشـت، تغییر داسـتان واردات خودرو بـود. اینکه وضعیت این بخش از بازار خودرو براسـاس انتظارات پیش نرفت هم بـازار را متاثر کـرد. خودروهای وارداتی کنونی بسـیار گران‌تر از خودروهایی هستند که پیش از این خبرهایی درباره آنها شنیده می‌شـد. در جریان بررسی چگونگی و معیارهای واردات خودرو براسـاس آنچه متولیان امر اذعان داشتند، مقرر شـده بود قیمت این خودروها در رده خودروهای متوسـط باشد که مردم عادی هم توان خرید آنها را داشـته باشـند. در ایـن زمینه صحبت از خودروهـای ۷ تـا ۱۰ هـزار یورویی بـود در حالی که خودروهایی که واردات آنها قطعی و پیش‌ثبت‌نام‌شـان انجام شـده همه بالای یک میلیـارد و نیم و ۲ میلیارد هستند که خرید آنها برای مردم عادی دور از دسترس اسـت. وقتی خودرو با قیمت متوسـط به بـازار عرضه نشود و آلترناتیو و جایگزینی برای خرید در بازار نباشد، به‌طبع قیمت‌ها همچنان بالا خواهد بود و خرید خودرو برای بسیاری امکان‌پذیر نیست.

در این میان، خبرهایی هم درباره واردات دست‌دوم‌ها مطرح اسـت و به نظر می‌رسـد به‌زودی در این بخش شـاهد اتفاقاتی باشـیم. اگـر این مـورد رخ دهد، بازار خودرو شـاهد کاهش قیمت‌ها خواهد بود. البته در این بخش نیز آنچه شـنیده‌ایم، بیشـتر در حد خبر است، ضمـن اینکه روند آن و نحوه تامین ارز برای خرید این خودروها مشخص نیست.

در این دوره زمانـی ، افزایش مجدد قیمت خودروها و تغییـرات احتمالی دسـتورالعمل شـورای رقابت نیز تاثیرگـذار بـود. البته در کل بـازار خـودرو، وضعیت مشخصی و باثباتی ندارد و بطن آن مشوش و انتخاب‌ها در آن سـخت اسـت و انتخاب‌هـا در این بازار بیشـتر مربوط به خودروهای چینی است.

همان‌طور که در ابتدای مطلب عنوان شـد و با توجه به آنچه در بازار خودرو شـاهد آن هسـتیم پیش‌بینی آینـده دور و نزدیـک این بخش سـخت اسـت، اما به نظر می‌رسـد در بـازار خودرو تا پایان سـال یا بهمن، قدری نوسـان قیمت داشته باشـیم که متاثر از واردات خودرو خواهد بود. البته چون تعداد خودروهای وارداتی مشخص نیسـت نمی‌توان به‌طور دقیق واکنش بازار را پیش‌بینی کرد. از سـویی هم همان‌طـور که می‌دانید باید در کشـور پول باشد تا بازار رونق بگیرد که در این زمینه هم اطلاع دقیقی از میزان پول و نقدینگی که در دسـت مردم است، نداریم. در ادامه حرکت سرمایه‌های سـرگردان اینکـه کجا می‌رونـد نیز تاثیرگذار اسـت. بـا توجه به رکود و تورم شـدید بخش مسـکن انتظار مـی‌رود بخش زیادی از سـرمایه‌ها بـرای حفظ ارزش وارد بازار خودرو شـوند. در این میان، مکانیسم فروش هم بسـیار تعیین‌کننـده خواهد بود و ماندن سـامانه یکپارچه ماندن یا بسته شدن آن هم جای بحث دارد و نامشخص است. به‌هرحال وضعیت بازار خودرو در تمام بخش‌ها غیرشـفاف است و صرفا باید منتظر ماند و دید چه خواهد شـد. در نهایت در وضعیت فعلی که میزان عرضه و تقاضا تغییـرات آن‌چنانی ندارند، تنها محرک بـازار خـودرو می‌تواند نرخ دلار باشـد و در صورتی‌که افزایـش قیمت دلار رخ دهد، می‌تـوان انتظار تحریک تقاضای انباشـته از ماه‌های گذشـته را داشت. موضوع بعدی میزان و نحوه عرضه خودرو اسـت که تا حدودی هیجانات این بازار را کنترل می‌کند.

در بررسی صمت از نقش شورای رقابت در قیمت‌گذاری خودرو عنوان شد

ردپای تردید در بازار خودرو

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

در حالی بازار خودرو در رکود به‌سـر می‌برد که شـورای رقابت دوبـاره نرخ کارخانـه‌ای خودروهـا را افزایش داده و گفتـه دسـتورالعمل قیمت‌گـذاری خودروهای سـواری را نیز اصـلاح خواهد کـرد. خریداران و فروشـندگان این بـازار بـا نااطمینانی بـه آینده ایـن بـازار در انتظار خبری هسـتند که شـک و تردیدها را کم کند و بتوانند اقدام به خرید یـا فروش کنند. پیش از ایـن، کارگروه خودرو مرکز ملـی رقابت، در جلسـه ۱۸ مهـر ۱۴۰۲ در مصوباتی درباره بـازار خودرو مقـرر کرده بود که دسـتورالعمل تنظیم بازار خودرو به‌گونه‌ای اصلاح شـود که شـورای رقابت صرفا در جایگاه سیاسـت‌گذاری و نظارت ایفای نقـش کند و انجام امـور اجرایی بـه نهادهای ذی‌ربط واگذار شـود. براسـاس دسـتورالعمل فعلی تنظیم بازار خودرو، هم‌اکنون شـورای رقابـت نقش تعیین‌کننده‌ای در قیمت‌گـذاری خودرو دارد و تعیین میـزان و نوع واردات خودرو هم به‌عهده شـورای رقابت اسـت که احتمالا با مصوبـه جدید، تغییراتی در این بخـش از وظایف شـورای رقابـت ایجاد و احتمالا شـورای رقابت در فرآیند قیمت‌گذاری خودرو حذف خواهد شد.

این فضای مه‌آلود مدت‌هاست بازار خودرو ما را تحت‌تاثیر قرار داده و بر عدم‌شفافیت و تردیدهای آن افزوده است، در این شـرایط تنها مصرف‌کنندگان واقعی هستند که آسیب می‌بیننـد. صمت در این گزارش نظر فعالان و کارشناسـان حوزه خودرو را درباره دلایل وضعیت غیرشـفاف این بازار جویا شده که در ادامه می‌خوانید.

عدم‌شفافیت، عامل اصلی بی‌ثباتی بازار خودرو

مسـیح فرزانه، کارشـناس حوزه خـودرو درباره تاثیـر تغییر نرخ کارخانه‌ای خودروها از سـوی شورای رقابت بر بازار به صمت اظهار کرد: افزایش مجد نرخ خودروها از سـوی شـورای رقابت پیش‌بینی می‌شـد و امـری دور از ذهن نبود. رویکرد کـه به‌تازگی درباره بازار خودرو دنبال می‌شـود افزایش نرخ خودروهـای به‌صورت تدریجی اسـت. البته موضـوع افزایش نـرخ خودروها به‌تازگی بـا بهانه‌های جدیـدی اتفاق می‌افتـد. به‌عنوان مثال اینکه ایـن خودروها جدید هسـتند و فلان آپشن را دارند یا فلان اسـتاندارد را باید پاس کند، بهانه می‌شـود تا نرخ کارخانه یا آنها افزایش پیدا کند. وقتی شورای رقابت نسـبت به افزایش نـرخ خودروها اقـدام می‌کند یعنی عملا نرخ کارخانه‌ای با مصوبه شـورای رقابت افزایش پیدا می‌کند و بازار عکس‌العمل نشـان می‌دهد. در این شرایط بازار افزایش نرخ خود را لحاظ می‌کند چون قیمت‌ها و تورم واقعی چه درباره خودرو و چه در محصولات دیگر، در کف بازار مشخص می‌شود.

فرزانه ادامه داد: همان‌طور که پیش‌بینی می‌شـد، در بازار خودرو از اواخر شـهریور شاهد سـیر صعودی نرخ خودروها خواهیم بود که این‌گونه شـده و این روند به صورت مقطعی و کم‌کم در حال اتفاق افتادن اسـت، البتـه به نحوی که بازار و مصرف‌کننده دچار شـوک نشـود. شاید این راهکاری اسـت که متولیان امر با هدف دسترسی مصرف‌کننـدگان واقعی به خـودرو در پیش گرفته‌انـد که به طبع به‌دلیل کاهش قدرت خرید مردم این هدف محقق نخواهد شـد. در این شرایط شاهد هجوم مصرف‌کنندگان به بازار خودرو نخواهیم بود چون تناسـبی بین دستمزد و تورم نیست یعنی درآمد خانوارها کم شـده و در نهایت کاهش قدرت خرید اتفاق می‌افتد. کم‌کم وضعیت به نحـوی پیش می‌رود که خرید خودرو مانند خرید مسـکن برای عده‌ای تبدیل به آرزو می‌شود.

کارشـناس حوزه خودرو گفت: دراین میان برخی این‌گونه عنوان می‌کنند که بـا توجه به وضعیت بازار خودرو، زمان خروج شـورای رقابت قیمت‌گذاری رسیده است. از زمانی که مقرر شد قیمت‌گذاری خودرو به صورت دسـتوری انجام شـود، مخالفت‌های با آن شد که دلایـل مخالفان هم کاملا منطقی بـود. یکی از مهم‌ترین دلایل این اسـت که اقتصاد دستورپذیر نیسـت و نرخ کالاها متاثر از تورم و بر پایه عرضه و تقاضا در حاشـیه بازار تعیین می‌شـود. نرخ محصول را تولیدکنندگان براساس هزینه تمام‌شده و ظرفیت رقابتی کالایی که دارند، مشـخص می‌کننـد. در این میان افزایش میـزان نقدینگی و افزایش پایه پولی، باعث تشـدید تورم می‌شوند که به صورت واقعی در کف بازار قابل مشاهده است.

سیر صعودی اما مقطعی نرخ خودروها، به نحوی است که مصرف‌کنندگان دچار شوک نشوند

فضای غیرشفاف و نامطمئن بازار باعث شده خریداران در انتظار کاهش بیشتر نرخ خودروها باشند

بلای بزرگی به نام قیمت‌گذاری دستوری

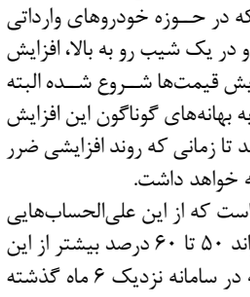
فرزانه در ادامه خاطرنشـان کرد: داسـتان قیمت‌گذاری از سـوی شـورای رقابـت و نهادهایی مانند شـورای رقابت، حتـی در حوزه خودروهـای وارداتـی محل منازعه و کشـمکش بین سـازمان‌های مختلف و به‌تبع عدم‌شفافیت بازار خودرو شده است. آسیب‌هایی که قیمت‌گذاری دستوری به صنعت خودرو می‌زند کاملا مشخص است که بخش قابل‌توجه این ضرر و زیان هم در زیان انباشـته و افزایش بدهی خودروسازان که به‌زودی به حدود نیم تریلیارد خواهد رسید، نمایان است.

پژوهشـگر حوزه خودرو افزود: اگر بخواهیـم در کوتاه‌مدت قدری وضعیـت مالی خودروسـازان بهتر شـود تـا بتواند دیون‌شـان به قطعه‌سـازان و بانک‌ها پرداخت کنند و کمتر به فکر جذب نقدینگی برای پرداخت بدهی باشـند، باید قیمت‌گذاری آزاد باشـد و در این شـکی نیسـت. خروج شـورای رقابت در نهایت باعث می‌شود نرخ خـودرو، واقعی شـود یعنی ملاک نـرخ کف بـازار و خریدوفروش می‌شود، نه قیمتی که به صورت دستوری و مصنوعی تعیین می‌شود.

فرزانـه دربـاره وضعیت کنونی و رکود بازار خودرو گفت: بخشـی از ادامـه‌دار بودن رکود بازار به ابهام و غیرشـفاف بودن برمی‌گردد و بخش دیگر آن به‌دلیل تورمی اسـت که شکل گرفته است. متاسفانه درحال‌حاضر تورم در حال افزایش اسـت که وابسـتگی مستقیم با افزایش نقدینگی و پایه پولی دارد. در شرایطی که وقتی قدرت خرید مصرف‌کننده کاهش پیدا کرده، رکود بازار امری طبیعی است.

تردید در اوج

کارشـناس حوزه خودرو با اشـاره به اینکه باید در راستای کاهش بی‌اعتمـادی در بازار خـودرو اقدام کنیم، ادامـه داد: گفتن واقعیت بهترین راهکار است. در شـرایط کنونی دست‌کم درباره خودروهای وارداتی، حداقل بخشی از مصرف‌کننده و جامعه به این باور رسیده‌اند کـه در حوزه واردات خودرو خبر درمانی اتفاق افتاده اسـت. در این شـرایط بهترین کار، شـفاف صحبت کردن دولـت، وزارت صمت و شـخص آقای وزیر اسـت که کاملا بیان کنند چه دیدگاهی نسبت بـه بازار خودرو و واردات دارند و برنامه‌های قطعی آنها در این بخش چیسـت. با توجه به وضعیت مبهم بازار در بخش‌های گوناگون وقت آن رسـیده که مسـئولان و متولیان امر از خبردرمانی کمی فاصله بگیرند و شـفاف درباره آنچه در اقتصاد و به‌طور ویژه بازار و صنعت خودرو می‌گذرد، اظهارنظر کنند.

وی در پاسـخ به این پرسش که آیا واقعا نرخ خودرو به سمت واقعی شدن می‌رود و اینکه این روند باید تا چه زمانی ادامـه پیدا کند تا به نتیجه مثبت برسـد، اظهـار کرد: زمانی که دولت و وزارت صمت به این جمع‌بندی برسـند که باید قیمت‌گذاری را آزاد کنند، به صورت اتوماتیـک در یک فرآیند زمانی بلندمـدت نرخ بازار به نرخ کارخانه نزدیک خواهد شد و سوداگری که در بازار شکل گرفته کم می‌شود.

کارشـناس حوزه خودرو درباره وضعیت کنونـی و روزهای آینده در بـازار خودرو گفت: با وضعیتی که در حـوزه خودروهای وارداتی شاهد آن هستیم، به صورت خزنده و در یک شیب رو به بالا، افزایش نرخ خودروها را در آینده داریم. افزایش قیمت‌ها شـروع شـده البته سیاسـت این اسـت که مقطعی و به بهانه‌های گوناگون این افزایش نرخ در کارخانه اتفاق بیفتد. این روند تا زمانی که روند افزایشی ضرر و زیان خودروسازان کند شود، ادامه خواهد داشت.

وی ادامه داد: پیش‌بینی من این است که از این علی‌الحساب‌هایی که اعلام شـده نرخ کف بازار می‌تواند ۵۰ تا ۶۰ درصد بیشتر از این اعداد باشد و تمام ۳۱هزار نفری که در سامانه نزدیک ۶ ماه گذشته حدود ۵۰۰، ۶۰۰ میلیون بلوکه شـده، قطعا بخشی از اینها با توجه به اینکه هیچ سـودی هـم برای این پول‌ها درنظر گرفته نشـده به دنبال این هسـتند که سود خود را هم روی خودروهایی که تحویل می‌گیرنـد، لحاظ کنند. حالا چه زمانی و چـه خودروهایی، این هم مجهول است.در کل درمورد خودروهای وارداتی برای ۳۱هزار نفری که منتظر هستند وضعیت شبیه به یک کنکور شده است.

فرزانـه در پایان تاکید کرد: قیمت‌گذاری خودرو باید آزاد شـود و یک کلام، قیمت‌گذاری دستوری نباید در حوزه صنعت خودرو داشته باشـیم، حتی در حوزه خودروهای وارداتی و مسـئله مهم‌تر درمورد واردات این اسـت که اگر قرار باشـد واردات تاثیرگذار باشـد، اینکه منشـأ ارزی هنوز مشخص نیست، یک موضوع بسیار مهم این است. دوم اینکه واردات باید بدون محدودیت حجم موتور و سـقف خرید باشـد و در بلندمدت اتفاق بیفتد تا بتواند در بازار تاثیرگذار باشـد. ناگفتـه نماند کـه در بازار خودرو متاثر از ۵ حدود سـال ممنوعیت واردات، حدود ۵۰۰ تا ۶۰۰ هزار دسـتگاه خودرو در بازار کم اسـت و این کمبود باید جبران شـود تا بازار به تعادل نسبی برسد. البته با شرایط ارزی که درحال‌حاضر داریم به نظر امکان‌پذیر نیست.

بازار خودرو در رکود سنگین

امیر حاج‌ابوالحسـن، فعال بازار خودرو درباره وضعیت این بازار در هفته‌های اخیر به صمت اظهار کرد: بازار در رکود سنگینی فرو رفته اسـت و خریدوفروش چندانی در بازار خودرو شـاهد نیستیم. شاید شـرایط بازار برای مصرف‌کنندگان واقعی مناسب باشد، اما واقعیت این اسـت که نگـران وضعیت کلی بازار خودرو هسـتند و از اینکه متضرر شوند برای خرید اقدام نمی‌کنند.

وی ادامه داد: بازار همچنان در دوره‌هایی از نوسـان نرخ ارز تاثیر می‌گیرد و ثبات نسبی نرخ ارز در این مدت باعث شد در این بخش هم اتفـاق خاصی رخ ندهد. البته هر روز خبرهایی می‌شـنویم که رکود این بـازار را نمایان‌تر می‌کنند و در کل می‌توان گفت امیدی به این بازار نیست.

ایـن فعال بازار با اشـاره به اینکه بازار خـودرو همچنان به اخبار مثبت و منفی واکنش نشان می‌دهد، افزود: یکی از مواردی که این روزها قطعا بازار را با تغییراتی مواجه می‌کند، واردات خودرو اسـت که به‌تازگی با باز شـدن سـامانه برای ثبت‌نام و ادامه فرآیند خرید این خودروها، شکل بسیار جدی‌تری به خود گرفته است اما در این بخش نیز وضعیت کاملا مشخص نیست.

وی در ادامـه خاطرنشـان کرد: در ماه‌های اخیـر و به‌ویژه بعد از راه‌انـدازی سـامانه یکپارچـه و افزایش نرخ کارخانـه‌ای خودروها، شـرایط به سـمتی پیش رفته کـه تقریبا خـودرو از رده کالاهای سـرمایه‌ای خارج شود انتظار این بود کمی بازار از رکود خارج شود که فعلا چنین اتفاقی را شاهد نیستیم.

فضای مبهم

حاج ابوالحسـن در پایان با اشـاره به اینکه بـازار خودرو روزهای رکود شـدید را پشت‌سـر می‌گذارد، افزود: به‌طور کلی بازار ریزشی اسـت و البته فضای غیرشفاف و نامطمین باعث شده خریداران هم در انتظار کاهش بیشـتر نرخ خودروها باشـند. هم خریدارها تردید دارنـد و هم فروشـندگان. اگر با همین فرمان جلـو برویم بازار در رکـود خواهـد مانـد و تغییـرات چندانی در عرضـه و تقاضا و نرخ خودروهـا شـاهد نخواهیـم بود. در این شـرایط با تمام مشکلاتی که داریم انتظارمان این اسـت که یکبـار برای همیشـه فکری برای بازار خودرو کنند و این بازار را ازشـرایط نابسامانی که هم در حوزه خودروهـای خارجی و هم داخلی دارد نجات دهند. این روزها همه در این بازار سـردرگم هستند که برای بازاری با این توان و ظرفیت شکل مناسـبی ندارد. امیدواریم در نیمه دوم سـال شاهد اتفاقات مثبتی در بازار خودرو باشیم.

سخن پایانی

به‌اعتقاد کارشناسـان، مسـیر بازار خودرو در دامن اقتصاد نابسـامانی که در حال‌حاضر داریم شـرایطی بهتر از این نخواهد داشت و رکود و عدم‌شفافیت این بازار که متاثر از سیاسـت‌گذاری‌های کلان درباره صنعت و اقتصاد کشـور است، فعلا ادامه‌دار خواهد بود. در این شرایط، امکان پیش‌بینی در این بازار به حداقل می‌رسد و طبیعی است که خریداران و فروشندگان سردرگم، گوش به هر خبری بسپارند به امید اینکه بتوانند در این بازار نیاز خود را برطرف کنند.

توسعه مراودات معدنی ایران و افغانستان

افغانستان از جنوب خراسان رضوی تا شمال سیستان‌وبلوچستان نوار مرزی ۸۱۵ کیلومتر با ایران دارد. افغانستان ذخایر بسیار غنی در مواد معدنی دارد که از آن جمله می‌توان به طلا، لاجورد، زمرد، فیروزه و زغال‌سنگ اشاره کرد که در نوع خود در جهان بی‌نظیر است و حدود ۱۳ نوع زغال‌سنگ از این معدن استخراج می‌شده و حتی در زمان جنگ نیز به فعالیت خود ادامه می‌داده است. از دیگر منابع طبیعی این کشور می‌توان به گاز طبیعی، نفت خام، زغال‌سنگ، مس، کرومیت، طلق (نوعی کانی شفاف به رنگ‌های سفید و سبز و خاکستری)، سولفات باریوم، گوگرد، سرب، روی، آهن، نمک و سنگ‌های قیمتی، اورانیوم و دیگر کانی‌ها اشاره کرد. ارزش مجموعی معادن زیرزمینی افغانستان سه هزار میلیارد دلار است و دولت این کشور برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی در این زمینه، تلاش می‌کند. اخبار معدنی اخیر کشور هم از توسعه روابط معدنی میان ایران و افغانستان حکایت دارد. در گزارش امروز معدن نگاهی داریم به آخرین اخبار منتشرشده در این زمینه.

عکس: معدن

کنسرسیوم معدنی ایران و افغانستان

معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی از پیشنهاد ایران به افغانستان برای راه‌اندازی کنسرسیوم اکتشاف و استخراج معادن خبر داد.

به گزارش معدن نامه، ابوالفضل چمندی، معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی اعلام کرد در دیدار با وزیر معادن و پترولیم افغانستان که چندی پیش انجام شد پیشنهاد راه‌اندازی کنسرسیوم مشترک در قالب «اکتشاف، استخراج و فرآوری» معادن افغانستان با استفاده از دانش بخش خصوصی در یک برنامه راهبری ۱۰ ساله مطرح شد. ابوالفضل چمندی با اشاره به برخی توافقات انجام شده در سفر اخیر استاندار خراسان رضوی به کشور افغانستان افزود: ذخایر سرب، لیتیوم و سنگ آهن در کشور افغانستان بسیار زیاد است و خوشبختانه در مزایده‌هایی که دولت افغانستان برای سنگ آهن گذاشته است شرکت‌های ایرانی با همکاری شرکای افغانستانی، بیشترین برنده این مزایده‌ها بوده‌اند.

وی اضافه کرد: در نشست با وزیر اقتصاد افغانستان تاکید بر هوشمندسازی مرز و ایجاد بانک مشترک برای مبادلات و تجارت روان‌تر میان دو کشور مطرح شد و وزیر اقتصاد افغانستان در این زمینه قول مساعد داد. همچنین برای اینکه زمینه سرمایه‌گذاری‌های مشترک در افغانستان به خصوص در موارد حیاتی مثل معدن و بخش کشاورزی فراهم شود، ارائه ضمانت از سوی افغانستان به سرمایه‌گذاران ایرانی در این زمینه مورد تاکید ما قرار گرفته است.

چمندی با اشاره به ایجاد کنسرسیوم ایرانی برای بهره‌برداری از ریل راه آهن افزود: در نشستی با حضور رئیس اداره ملی راه‌آهن افغانستان و دیگر وزرای آن کشور به اتفاق هیات ایرانی به سرپرستی استاندار خراسان رضوی، سفیر جمهوری اسلامی ایران و نماینده ویژه رئیس جمهوری در امور افغانستان قرارداد آن که بسیار راهبردی است به امضا رسید.

او به موضوع ترانزیت و تجارت در دیدار با وزیر تجارت افغانستان اشاره و اضافه کرد: استفاده از مسیر ترانزیتی حمل‌ونقل زمینی دوغارون به صورت ۲۴ ساعته شدن مرز و همچنین اتصال کشور افغانستان به بندر چابهار مطرح شد. همچنین تقویت ظرفیت خراسان رضوی در کریدورهای شمال، جنوب، شرق و غرب نیز مورد تاکید دو طرف قرار گرفت. چمندی اظهار کرد: وزیر تجارت کشور افغانستان موافق بود تا منطقه آزاد در مرز دوغارون با خاک آن کشور ایجاد شود تا ضمن ایجاد تولیدات مشترک امکان بهره‌برداری از ظرفیت‌های ۲ کشور فراهم شود. همچنین موضوع صادرات برق، زیرساخت‌های برق و انرژی مورد تاکید طرفین بود.

ایران جزو بزرگ‌ترین سرمایه‌گذاران

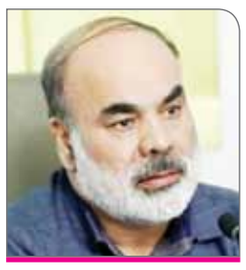
وزارت معادن و پترولیم افغانستان گفته است که ارزش قراردادهای امضاشده در بخش استخراج معادن در دو سال گذشته نزدیک به هفت میلیارد دلار می‌رسد که این قراردادها با شرکت‌های داخلی و خارجی به امضا رسیده‌اند. به گزارش معدن۲۴، همایون افغان، سخنگوی وزارت معادن و پترولیم این کشور گفت: شرکت‌های ایرانی، چینی، ترکی و بریتانیایی سرمایه‌گذار هستند و حجم سرمایه‌گذاری در این هفت قرارداد تقریبا در حدود ۶ میلیارد و ۵۵۷ میلیون دلار می‌رسد. سخنگوی وزارت معادن افزود: در این مدت قرارداد استخراج ۲۰۰ معدن کوچک را نیز به شرکت‌های داخلی واگذار کرده است. وزارت معادن و پترولیم همچنان گفته است که درحال‌حاضر شماری از معدن‌ها به ویژه معدن سرب و روی ولایت غور، حوزه‌های نفتی و آهن پنجشیر آماده استخراج هستند و سرمایه‌گذاران می‌توانند در آنها سرمایه‌گذاری کنند. محمدیونس مومند، معاون اول اتاق تجارت و سرمایه‌گذاری گفت: «وزارت معادن و پترولیم وظیفه دارد که هم برای سرمایه‌گذاران افغان و هم برای سرمایه‌گذاران خارجی شرایط آسان و خوب و هم نظر به منافع ملی اقتصادی شرایط آماده کند که سطح سرمایه‌گذاری بیشتر شود.»

خط ریلی استراتژیک ایران-افغانستان-چین

اداره خط آهن تحت مدیریت طالبان اعلام کرد که قرارداد استفاده از قطعه سوم خط آهن خواف – هرات میان این گروه و ایران امضا شده است.

بر اساس قرارداد امضاشده، کنسرسیوم ریلی ایران عملیات انتقالات خط آهن خواف – هرات را انجام می‌دهد و در کنار گذاشتن چندین واگن قطار را نیز برای این خط آهن تدارک خواهد دید.

فرآوری مواد معدنی افغانستان در ایران

محمد کرمی استاندار سیستان و بلوچستان با اشاره به توافقات صورت گرفته با وزیر صنعت و تجارت افغانستان گفت: فرآوری مواد معدنی افغانستان در داخل ایران به‌دلیل وجود زیرساخت‌ها و استفاده از ظرفیت تجاری و مرزی دو کشور بخشی از این توافق است. به گزارش معدن نامه، کرمی اظهار کرد: استان سیستان و بلوچستان ظرفیت‌های فراوانی برای پیشرفت و توسعه دارد و در این زمینه یک استان برخوردار است. استاندار سیستان و بلوچستان گفت: فعال بودن تمام کارگاه‌ها در زمینه راه‌آهن، فعالیت قرارگاه خاتم در حوزه ترانزیت شمال و جنوب، و توسعه جاده‌های بین شهری و روستایی و ... عامل گسترش صنعت حمل‌ونقل و به تبع آن توسعه همه‌جانبه استان است. استفاده از لفظ محرومیت به هیچ عنوان شایسته استان سیستان و بلوچستان نیست. کرمی با اشاره به اینکه استان سیستان و بلوچستان جوان‌ترین استان کشور است، افزود: نیروی انسانی یک مبحث بسیار مهم در توسعه است و هر جایی توسعه می‌خواهد اتفاق بیفتد، نیاز به نیروی جوان خلاق است. وی اذعان کرد: برخورداری از مرز آبی و زمینی، همجواری با چند کشور و برقراری ارتباط با کشورهای دنیا از طریق مرز آبی و بهره‌برداری از این ظرفیت‌ها اکنون فعال و برنامه‌ریزی برای توسعه با استفاده از این ظرفیت‌ها در حال انجام است. کرمی با اشاره به توافقات صورت گرفته با وزیر صنعت و تجارت کشور افغانستان بیان کرد: فرآوری مواد معدنی افغانستان در داخل ایران به دلیل وجود زیرساخت‌ها، استفاده از ظرفیت تجاری و مرزی، ایجاد شرکت‌های مشترک با قطر، چین و افغانستان و توافقات لازم در حمل‌ونقل بخشی از این توافقات است. وی تصریح کرد: اقدامات لازم برای تبدیل مرزهای استان سیستان و بلوچستان به مرکز صادرات و واردات کشور در دستور کار مسئولان قرار دارد. استاندار سیستان و بلوچستان گفت: در زمینه معادن توافق با کشورهای افریقایی، آغاز ساخت‌کارخانه‌های فرآوری، فعال کردن معادن مس و طلا، فعالیت ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره)، مجموعه هلدینگ فولاد و ... برای توسعه معادن و صنایع وابسته در حال انجام است. طبق اظهارات رئیس اتاق بیرجند، ممنوعیت واردات ماشین‌آلات معدنی از افغانستان لغو شده و با صدور مجوز گمرک مرزی ماهیرود، این گذرگاه نیز برای ترخیص ماشین‌آلات راهسازی و معدنی مجاز شده است. محسن احتشام با اشاره به دغدغه‌های فعالان حوزه معدن در خصوص عدم‌تناسب دستورالعمل واردات ماشین‌آلات معدنی با نیازهای این حوزه بیان کرد: پیرو مکاتبات سازمان‌های صمت استان‌های مختلف، از جمله خراسان‌جنوبی با وزارت صنعت، معدن و تجارت، بخشنامه مربوط به دستورالعمل واردات ماشین‌آلات معدنی اصلاح و بسیاری از دغدغه‌های فعالان اقتصادی این حوزه برطرف شده است.

به گزارش معدن‌نامه، رئیس اتاق بیرجند اظهار کرد: با تغییرات انجام‌شده در دستورالعمل واردات ماشین‌آلات معدنی، شمول تمام مواد معدنی و دوره تجهیز معدن، لحاظ کردن میزان باطله‌برداری در مجموع استخراج واقعی معدن، اصلاح میزان حداقل تناژ مشمول صدور مجوز واردات ماشین‌آلات معدنی و تفویض بررسی مربوط به امور معادن و صنایع معدنی در سامانه جامع تجارت به معاونت معدنی استان‌ها اصلاح شده است.

سخن پایانی

محمدرضا توکلی‌زاده، رئیس اتاق مشهد، با اشاره به اشتراکات ایران و افغانستان و اهمیت تجارت با همسایگان، می‌گوید: توسعه همکاری اقتصادی میان بخش خصوصی ایران و افغانستان باید موردتوجه قرار گیرد.

محمدرضا توکلی‌زاده با اشاره به سفر اخیر هیات اقتصادی این استان به افغانستان افزود: با توجه به قرابتی که دو کشور همسایه در گذر سالیان از حیث مشترکات فرهنگی و زبانی و البته روابط اقتصادی و تجاری داشته‌اند، این جنس مراودات و تبادل هیات‌های تجاری و اقتصادی می‌تواند اثرات مثبتی، خاصه برای فعالان بخش خصوصی دو کشور ایجاد کند.

شرکت شهرکهای صنعتی فارس

آگهی فراخوان

شناسه ۱۵۸۷۸۲۸

شرکت شهرکهای صنعتی فارس در نظردارد مناقصه عمومی به شماره ۲۰۰۲۰۰۱۰۵۴۰۰۰۰۷۲ را به شرح ذیل به روش یک مرحله‌ای با ارزیابی کیفی (فشرده) و مناقصه عمومی به شماره ۲۰۰۲۰۰۱۰۵۴۰۰۰۰۷۳ و ۲۰۰۲۰۰۱۰۵۴۰۰۰۰۷۴ را به شرح ذیل به روش یک مرحله‌ای وفق قانون برگزاری مناقصات از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت واگذار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار مناقصه در سامانه ۱۴۰۲/۰۷/۳۰ می‌باشد.

ردیف	موضوع	رتبه	مبلغ برآورد	مبلغ تضمین شرکت درمناقصه	مدت (ماه)	محل‌تامین اعتبار
۱	پروژه ترمیم جاده سرویس و تکمیل خط انتقال آب شهرک صنعتی فتح‌آباد مرودشت	۵ آب	۳۹,۲۱۰,۹۱۹,۶۳۱	۱,۹۶۱,۰۰۰,۰۰۰	۳	جاری – عمرانی – اسناد خزانه اسلامی
۲	پروژه احداث شبکه روشنایی بطول ۱۷۵۰ متر ناحیه صنعتی خرمبید	۵ نیرو	۱۱,۸۴۴,۲۷۷,۹۹۴	۵۹۲,۵۰۰,۰۰۰	۶	جاری
۳	پروژه احداث شبکه فشار متوسط و روشنایی بطول ۱۲۰۰ متر ناحیه صنعتی بیرم	۵ نیرو	۱۳,۰۸۵,۰۷۹,۸۳۶	۶۵۴,۵۰۰,۰۰۰	۶	جاری

۱. **زمان دریافت اسناد مناقصه از سایت:** از ۱۴۰۲/۰۷/۳۰ لغایت ۱۴۰۲/۰۸/۰۴

۲. **آخرین مهلت تسلیم پیشنهاد:** در سامانه تدارکات ساعت ۱۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۷ و فیزیکی پاکت الف (ضمانتنامه یا فیش نقدی) تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۷ دبیرخانه شرکت

زمان بازگشایی پاکت‌ها: شنبه ساعت ۹ مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۰

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: آدرس: شیراز – بلوار زند – روبروی دانشکده پزشکی – شرکت شهرکهای صنعتی فارس تلفن: ۳۲۳۶۰۵۷۰

اطلاعات سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۱۴۵۶

اطلاعات تماس دفاتر ثبت نام سایر استان‌ها در سایت سامانه (www.setadiran.ir) بخش "ثبت‌نام/ پروفایل تامین‌کننده/ مناقصه‌گر" موجود است.

روابط عمومی شرکت شهرکهای صنعتی فارس

شرکت صنایع مفتولی و صنعتی گل گهر (سهامی عام)

آگهی استعلام عمومی (تجدید نوبت اول) شماره: ۴۰۲/۰۷/س

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "پشتیبانی، تامین قطعات، سرویس و نگهداری دستگاه‌های زیراکس شرکت معدنی و صنعتی گل گهر" را از طریق برگزاری استعلام عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد استعلام به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور و دستورالعمل ارزیابی کیفی و فنی را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین کنندگان از قسمت - مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات حداکثر تا ساعت ۱۴روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۷ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. لازم به ذکر است شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول و یا رد هر یک یا تمام پیشنهادات واصله بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

نوبت دوم
شناسه ۱۵۷۹۹۴۷

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر **رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۳۱۰۵۷۰۰۱۱۶۹** هیات اول / دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک کرج- ناحیه دو تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای/خانم **کاظم پیراسبفروشانی فرزند حسن** به شماره شناسنامه ۸۴ صادره از در یک باب خانه /یک قطعه زمین مزروعی/ یک قطعه باغ به مساحت ۹۴،۸۵ مترمربع از پلاک ۲۱ فرعی از ۳۶۵ اصلی واقع در مهرشهر گلستان ۱ خیابان رازی خریداری از مالک رسمی آقای/خانم **سیف‌اله بی‌آلایش** محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید. ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند.

بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۷/۱۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۸/۰۱

مهران رشیدی، رئیس ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک کرج – ناحیه دو

نوبت اول
۴۰۲۵ الف ۵

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۹/۲۰ و برابر رای شماره ۲۳۷۲ـ۱۴۰۲ مورخه ۱۴۰۲/۷/۱۶ هیات موضوع ماده یک قانون مذکور تصرفات **آقای ناصر ده‌باشی‌زاده در ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۱۴۲ مترمربع قسمتی از پلاک شماره ۴۳۰۴ فرعی از ۱- اصلی بحرآباد بخش ۱۰ مشهد** از محل مالکیت محسن یزدی تائید گردیده است. لذا به موجب ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آئین‌نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق روزنامه محلی و کثیرالانتشار و در شهرها منتشر و در روستاها برای هیات الصاق تا در صورتی که اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند. معترض باید ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض: گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل را ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۸/۰۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۸/۱۷

بشیر باشایی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک منطقه ۲ مشهد

یادداشت

ارتقای امنیت ملی با سرمایه‌گذاری بین‌المللی

امیر بیژن یثربی
کارشناس و فعال حوزه معدن

می‌گویند امروزه مهم‌ترین جنگ دنیا، جنگ بر سر آب و انرژی است، اما به‌گمان من، پشت‌پرده اصلی این معرکه دستیابی به مواد معدنی است، زیرا تولید مواد معدنی است که اصلی‌ترین مصرف‌کننده آب و انرژی در جهان به‌شمار می‌رود. اگر ما بتوانیم در این نبرد پیروز شویم، در معاهدات سیاسی و بین‌المللی دست بالا را خواهیم داشت. البته روشن است که چنین اتفاقی با برنامه‌ریزی رخ می‌دهد. اگر همت نداشته باشیم، نمی‌توانیم در میدان این رقابت کاری از پیش ببریم.

از این منظر، اتفاق مثبتی که در زمینه برقراری مجدد روابط ایران و عربستان رخداده، زمینه مناسبی فراهم آورده است تا روابط خارجی ایران با دیگر کشورها، به‌ویژه کشورهای غربی بتواند در سایه حرمت بین طرفین احیا شود. وقتی مشکلات میان ایران و عربستان از مسیر دیپلماتیک حل شد، پس درباره دیگر کشورها هم همین اتفاق می‌تواند تکرار شود. هیچ کشوری، از جمله ایران دوست و دشمن دائمی ندارد، بلکه منافع بلندمدت دارد.

البته نباید زحمات کشورهایی که نقش میانجی را ایفا کردند، نادیده گرفت. بدیهی است، آنها هم به‌دنبال منافع خود و حفظ امنیت انرژی در منطقه خاورمیانه بوده‌اند که منافع آنها را تامین خواهد کرد، اما به‌هرحال، نتیجه این بازی برای همه طرف‌های دخیل، که در واقع انرژی خود را از حوزه خلیج‌فارس تامین می‌کنند، برد ـ برد است.

با نگاهی به اطراف می‌بینیم که کشورهای همسایه ایران موفقیت‌های چشمگیری در جذب سرمایه کسب کرده‌اند، این موضوع علاوه بر مزایای اقتصادی، فواید دیگری هم برای کشورها به‌دنبال دارد. نکته مهم این است که سرمایه‌گذاری‌های مشترک میان چند کشور، امنیت همه آن کشورها را هم افزایش می‌دهد، چون سرمایه‌های بخش خصوصی و دولتی واسطه مانع ایجاد مخاصمه می‌شود و به‌این‌ترتیب، آنها نمی‌توانند علیه همدیگر وارد جنگ‌ودعوا شوند. بنابراین، اگر فرصتی برای سرمایه‌گذاری‌های مشترک ایجاد شود، همه کشورهای ذی‌نفع با آغوش باز از آن استقبال می‌کنند. فرقی ندارد سرمایه از کجا بیاید. سرمایه‌گذاری خارجی یعنی پیوند دوستی میان کشورها، زیرا موفقیت هریک در گرو موفقیت دیگری است. به‌عنوان‌مثال، چین و امریکا به‌ظاهر جنگ اقتصادی دارند،اما در واقع هر یک از این کشورها، در کشور دیگر سرمایه‌گذاری‌های عظیمی انجام داده‌اند. بنابراین، برخوردهای میان این دو کشور را می‌توان نوعی رقابت دانست که هرگز به جنگ ختم نخواهد شد، چون منافع هر یک در گرو دیگری است.

اما پرسشی که در برخی اذهان مطرح می‌شود، این است که آیا سرمایه‌گذاران خارجی ملزم به انجام تعهدات خود هستند یا خیر؟ در پاسخ به این پرسش باید گفت: سرمایه‌گذاری خارجی چه شرقی باشد و چه غربی، در درجه اول برای سود و منافع خود می‌آید. اینکه به تعهدات‌شان در قبال ما عمل خواهند کرد یا نه، بستگی به نوع قرارداد و میزان ثبات یک کشور دارد. دنیای سرمایه از ضعف داخلی برای خلف‌وعده کردن استفاده می‌کند.

نکته مهم این است که آیا کشور میزبان سرمایه‌گذاری، چه تعهدی را از طرف مقابل می‌گیرد. باید ببینیم که ما چه چیزی را از طرف مقابل خواسته‌ایم. اگر نخواسته باشیم، آن‌طرف هم انجام نمی‌دهد.

به‌عنوان‌مثال، معدن یک مقدار محیط‌زیست را دستخوش تغییر می‌کند، اما در حال حاضر نمی‌توانیم بازسازی معادن‌مان را انجام دهیم. هیچ معدنی در ایران یافت نمی‌شود که بعد از اتمام ذخیره، بازسازی و به دریاچه مصنوعی تبدیل شده باشد. برای همین هم، محیط‌زیستی‌ها ما را محکوم می‌کنند. معدنکاری در کشور ما هزار و یک مشکل دارد، بنابراین در پایان دیگر سرمایه‌ای باقی نمی‌ماند و حمایتی نمی‌شود که کار بازسازی و احیا انجام و برای مثال، معدن تبدیل به دریاچه مصنوعی شود و ظرفیت جدید و منحصربه‌فردی پدید بیاید. اما اگر سرمایه‌گذاری بزرگ خارجی وجود باشد، می‌توان از ابتدا کار بازسازی معدن را هم در قرارداد با وی گنجاند.

گسترش تعاملات معدنی با کشورهای همسایه، تاثیری مثبتی در توسعه حوزه معدن و صنایع معدنی کشورمان دارد. واقعیت این است که ما در زمینه تامین سنگ‌آهن مگنتیت با مشکل روبه‌رو هستیم و برای تحقق اهداف طرح جامع فولاد به چیزی حدود ۱۶۰ میلیون تن سنگ‌آهن نیاز داریم که در حال حاضر تامین داخلی آن برای کشور ممکن نیست، زیرا بسیاری از معادن روباز سنگ‌آهن رو به اتمام هستند و در عین حال، تجربه موفقی در حوزه کانسارهای فلزی زیرزمینی نداشته‌ایم، زیرا ماشین‌آلات مناسبی نداریم، تولیدکننده ماشین‌آلات و دستگاه‌های زیرزمینی، چه حمل‌کننده و چه بارکننده، نیستیم و به‌واسطه تحریم‌ها نمی‌توانیم ماشین‌آلات موردنیاز را از دیگر کشورها تامین کنیم.

به‌این‌ترتیب، در حوزه استخراج زیرزمینی مشکل داریم. بنابراین در این زمینه‌ها با کشورهای همسایه می‌توانیم وارد تعامل شویم، مواد معدنی را با هم مبادله‌کنیم و کارخانه فرآوری و استحصال در جایی دیگر و با میزبانی کشوری دیگر راه‌اندازی شود.

برای نمونه، ایران و عربستان ۲ کشور نزدیک به هم هستند و از طریق خلیج‌فارس با هم ارتباط دارند. بنابراین، می‌توانیم در نزدیکی خلیج‌فارس، کارخانجات زنجیره فولاد احداث کنیم و از عربستان سنگ‌آهن بیاوریم و بعد از فرآوری، صادر کنیم. این کار پیش از این هم سابقه داشته است. در حال حاضر کارخانجات روی در کشور نمی‌توانند ماده اولیه موردنیاز خود را برای تولید شمش روی تامین کنند و برای جبران این کمبود خاک روی از ترکیه وارد می‌شود. البته سودآوری چنین مبادلاتی در گرو این است که مطالعات امکان‌سنجی به‌دقت انجام شده باشد، در غیر این صورت، منجر به شکست، خطا و افزایش زیان انباشته خواهد شد.

در نشست خبری اکتشاف و گوهرسنگ تاکید شد

ارتقای جایگاه کشور با اهرم اکتشافات معدنی

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

معاون طرح‌های توسعه معدن و صنایع‌معدنی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع‌معدنی در نشست خبری اکتشاف و گوهرسنگ گفت: شروع فعالیت معدنی با اکتشاف انجام می‌گیرد و باتوجه به ظرفیت‌های فراوانی که در کشور وجود دارد، اگر اکتشاف در کشوری به‌صورت پایه‌ای و دقیق انجام شود و روند شفاف و مشخصی داشته باشد، موضوع سرمایه‌گذاری به‌راحتی قابل‌تحقق و دسترسی خواهد بود.

وی افزود: با تعاملاتی که کمابیش از ۲ سال گذشته میان دستگاه‌های اجرایی زیرمجموعه وزارت صمت در حوزه اکتشافات مواد معدنی اتفاق افتاده است، امیدواریم بزودی خروجی‌های ارزشمندی به کشور معرفی شود که اغلب آنها در مناطق کمترتوسعه‌یافته واقع هستند و می‌توانند ظرفیت توسعه و آبادانی کشور را افزایش دهند.

مشروح این نشست به گزارش صمت را در ادامه می‌خوانید.

عکس: آیدا فریدی

صدور ۲۰۰ پروانه اکتشاف

معاون طرح‌های توسعه معدن و صنایع‌معدنی گفت: در دولت سیزدهم تعداد پروانه‌های اکتشافی که در کشور ثبت شده، افزاینده بوده است، مجموعه سازمان توسعه بیش از ۲۰۰ پروانه اکتشاف دارد که نسبت به سنوات گذشته،کمابیش رشدی ۲ برابری داشته است.

حسام مقدم علی در ادامه تاکید کرد: اگر محدوده‌هایی تبدیل به پروانه اکتشاف می‌شود، الزاما به‌معنای تبدیل شدن آنها به معدن نیست.

وی اظهار کرد: محدوده‌هایی را که تفکر مهندسان نشان می‌دهد که درصد تحقق بالاتری برای تبدیل به معدن دارد، در اولویت قرار می‌دهیم که نزدیک به ۱۰ تا ۱۵ ظرفیت برای امسال وجود دارد و پیش‌بینی می‌شود سال آینده حدود ۲۵ محدوده دیگر را نیز داشته باشیم.

▣ عناصر نادر خاکی

مقدم‌علی درباره عناصر نادر خاکی گفت: در حال حاضر نمی‌توانیم ادعا کنیم ظرفیت استحصال همه عناصر در مقیاس صنعتی را داریم و اگر کسی چنین ادعایی کند، با واقعیت هماهنگی ندارد.

وی ادامه داد: در زمینه عناصر استراتژیک یا کمیاب باید از مقیاس آزمایشگاهی به مقیاس نیمه‌صنعتی و سپس صنعتی برسیم و در این مسیر لازم است، روشن کنیم که باتوجه به اولویت‌هایی که در کشور داریم، به‌سراغ کدام‌یک از این عناصر برویم.

وی گفت: برای روشن شدن هدف در قدم اول، عناصری را که برای واردات بالای یک میلیون یورو ارز نیاز دارند، دسته‌بندی کردیم تا در مرحله بعد روشن کنیم، در میان این عناصر چه مقدار ظرفیت امیدبخش در کشور داریم.

مقدم‌علی افزود: پس از بررسی‌های انجام‌شده، ۱۶ عنصر در این مجموعه جا گرفتند و برای اکتشاف و فرآوری آنها برنامه‌ای تنظیم شد و حتی یک بسته برون‌مرزی هم برای آنها پیش‌بینی کردیم که درباره عناصری که در داخل کشور ظرفیت آن را نداریم، در کدام‌یک از کشورهای همسایه ظرفیتی پیدا می‌کنیم که قابلیت انتقال به کشور را داشته باشد.

معاون طرح‌های توسعه معدن و صنایع‌معدنی ادامه داد: از وزارتخانه تقاضا کردیم که ظرفیت‌های شناخته‌شده را برای مطالعه در اختیار ما قرار دهد، اما باید گفت فرآیند مطالعات این ذخایر زمانبرتر از اکتشاف سنگ‌آهن، زغال‌سنگ، مس، طلا و... است، زیرا اکتشاف این عناصر تبدیل به فرآیندی معمول شده است و پیچیدگی چندانی ندارد،اما درباره عناصر نادر خاکی این تجربه اجرایی موجود نیست.

وی افزود: در نهایت، ۳ محدوده برای اکتشاف کبالت و تنگستان در کشور یافته‌ایم که در استان آذربایجان‌غربی، سیستان‌وبلوچستان و فارس قرار دارد و اگر بتوانیم، روی این چند مورد، سرمایه‌گذاری خواهیم کرد.

▣ لیتیوم

معاون طرح‌های توسعه معدن و صنایع‌معدنی گفت: لیتیوم جزو عناصر استراتژیک ابتدای لیست ۱۶تایی ما قرار دارد و مطالعات زمانبر و طولانی‌مدتی درباره آن انجام گرفته است. وی گفت: البته باید به این نکته توجه داشت که در زمینه شناسایی عناصر جدید، باید متد شناسایی درستی داشته باشیم و در آنالیزها دچار اشتباه نشویم. وی افزود: اگر بخواهیم، عیار آستانه اقتصادی بودن ذخایر را نسبت به نرم‌های بین‌المللی بسنجیم، باید بگوییم که ذخایر ما بسیار کمتر از این میزان است و اعدادی که در برخی کشورهای امریکای‌جنوبی یا چین و مناطق دیگر به‌عنوان ذخایر لیتیومی وجود دارد، در کشور ما دیده نمی‌شود.

مقدم‌علی گفت: ما در حال حاضر می‌دانیم کدام عنصر را با چه عیاری در اختیار داریم. وی ادامه داد: با همراهی یک شرکت خارجی، مطالعات و نمونه برداری‌هایی انجام شده است تا در آزمایشگاه بین‌المللی دوباره موردبررسی قرار گیرد و مطمئن شویم که داده‌های ما معتبر است یا خیر؟

وی گفت: حتی اگر پاسخ آنالیز با پیش‌فرض‌های ما متفاوت باشد، به این معنا نیست که راه دیگری وجود ندارد و در جلسات کارشناسی با مجموعه‌هایی که صاحب دانش فنی هستند، مطرح شده است، حتی برای استحصال با عیارهای زیر ۵۰ پی پی ام هم می‌توان راه‌حل اقتصادی یافت.

▣ آنالیزهای آزمایشگاهی

مقدم‌علی درباره فرآیند آزمایشگاهی گفت: آنالیز، فرآیند پیچیده‌ای دارد و مرکز تحقیقات شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران دستگاه‌های جدیدی تهیه کرده است و تلاش می‌کنیم استانداردهای آزمایشگاهی ما در زمینه عناصر نادر خاکی به‌گونه‌ای باشد که داده‌های اشتباهی مخابره نشود.

وی ادامه داد: نبود ارتباط پویا و سازنده یا به‌عبارت‌دیگر، ارتباط مستقیم با کشورهای دیگر شرایط را در زمینه انتقال ظرفیت‌های جدید به کشور کمی سخت کرده است.

مقدم‌علی گفت: برای جبران این ضعف هم ۲ کار در حال انجام است؛ یکی با شرکتی روسی بوده است و امیدواریم با کمک صمت و وزارت امور خارجه پیش می‌رود تا به نقطه مطلوبی ختم شود و بتوانیم از توان این شرکت برای ایفای نقش سوپروایزری در کشور استفاده کنیم.

وی ادامه داد: با کشور چین هم مذاکراتی انجام گرفته است، اما گمان می‌رود که با روسیه زودتر به‌نتیجه برسیم و به این ترتیب، بتوانیم دانش فنی را به کشور منتقل کنیم.

▣ تجربه محوری اکتشاف

حوزه اکتشاف با حوزه معدنکاری و بهره‌برداری تفاوت جدی دارد، تجربه‌محور است و معمولا کسانی در این زمینه موفق هستند که کانسارهای مشابه زیادی را در نقاط مختلف دنیا از نزدیک مشاهده کرده باشند و اندیس‌ها در ذهن آنها شکل گرفته و مدل‌سازی سه‌بعدی شده باشد تا بعد بتواند آن را در مکان‌های گوناگون بشناسد. وی تاکید کرد: در داخل کشور توانمندی‌های بسیار خوبی است، اما این نباید جلوی استفاده از توان و ظرفیت‌های بین‌المللی را بگیرد و امیدواریم از ظرفیت‌های این شرکت که جزو شرکت‌های بزرگ روسیه و از توانمندی‌های بزرگی برخوردار است، بتواند در این زمینه به ما کمک کند.

مقدم‌علی ادامه داد: یکی از اهداف همکاری با این شرکت روسی اکتشاف کبالت و تنگستن است، اما هدف اصلی ما این است که انتقال تجربه و دانش از طریق کار عملی اتفاق بیفتد و می‌خواهیم کارشناسانی با تجربه و سابقه کاری زیاد بیاوریم که برای ما نقش سوپروایزری را داشته باشند، زیرا در ذیل این فرآیند، انتقال دانش خود به خود اتفاق می‌افتد.

وی ادامه داد: ما برای تهیه نقشه یا تهیه اطلاعات پایه وابسته به خارج از کشور نیستیم. اما اگر بتوانیم از راهنمایی افرادی که تجربه کاری بزرگ‌تری دارند، در مدل کردن این داده‌ها و تجمیع آنها استفاده کنیم، پیشرفت خوبی به دست می‌آوریم. بنابراین، نباید این مسیر مسدود شود.

▣ برنامه تولید ۲۵ تن طلا

معاون طرح‌های توسعه معدن و صنایع‌معدنی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع‌معدنی بیان کرد: در کشور حدود ۸ الی ۹ تن طلا تولید می‌شود که بخش زیادی از آن از بازیافت طلا است و بخشی هم از واردات است و برنامه ما در طرح جامع طلا آن است که تا سال ۱۴۰۹ تولید را به ۲۵ تن برسانیم که بخشی از آن از طریق فعال‌سازی معادنی است که اکتشافات آن کامل نشده،از این‌رو تبدیل به کارخانه فرآوری نیز نشده است.

وی بیان کرد: برنامه‌های منسجمی برای شناسایی و اکتشاف معادن طلا در نظر گرفته شده، به‌عنوان‌مثال، معدن طلای هیراد از ۱۵سال پیش شناسایی شده، اما اکتشافات آن به دلایل مختلف کامل نشده بود. برای هدف‌گذاری و شناسایی و اکتشاف معادن طلا به حدود ۷۰۰ تا ۸۰۰ میلیارد بودجه در راستای تکمیل مطالعات نیاز است.

▣ افغانستان

مقدم‌علی در ادامه جلسه به فعالیت معدنی در افغانستان اشاره کرد و گفت: برای افغانستان کارگروه یا کنسرسیومی با حضور شرکت‌های بزرگی مثل فولاد مبارکه، چادرملو و گل‌گهر تشکیل شد و این کنسرسیوم در مزایده‌ای هم شرکت کردند که برای آن مطالعات دقیق و کاملی انجام شده بود، اما در نهایت برنده مزایده نشد.

وی در تشریح مزایده گفت: از ۴ پیشنهادی که در مزایده ارائه شده بود، ۲ پیشنهاد را شرکت‌های خارجی و ۲ پیشنهاد دیگر را کنسرسیوم کوچک‌تری از داخل ایران به‌نفع خود به پایان رساندند، اما اینکه در نهایت فعالیت چگونه به‌نتیجه خواهد رسید، با ابهاماتی روبه‌رو است و نماینده ویژه رئیس‌جمهوری در امور افغانستان این موضوع را دنبال می‌کند. وی افزود: ملاحظات کار کردن در برخی کشورهای منطقه گاهی خارج از رویه‌های معمولی است که ما با آنها آشنایی داریم. در حال حاضر، کنسرسیوم ما نتوانسته است معدنی را در افغانستان در اختیار بگیرد،اما همچنان قرار است رایزنی‌ها دنبال شود تا ما بتوانیم ظرفیتی را در این کشور داشته باشیم.

▣ معدن به‌جای نفت

مقدم‌علی درباره چشم‌انداز جایگزینی نفت با معدن گفت: در قوانین موضوعی کشور ما برخی الزامات در نظر گرفته شده است. به‌عنوان‌مثال، استعلام‌هایی که باید از دستگاه‌ها و نهادهای گوناگون اخذ شود، دشواری‌های خاص خود را دارد. وی ادامه داد: وقتی محدوده‌ای در سامانه کاداستر ثبت می‌شود، باید برخی استعلام‌هایی که ذیل ماده ۲۴ قانون معادن آمده، اخذ شود که در میان آنها منابع‌طبیعی سازمان حفاظت از محیط‌زیست، راهداری، آب منطقه‌ای، سازمان انرژی اتمی و...است و خیلی از مواقع ما در همین مرحله دچار توقف می‌شویم.

وی ادامه داد: هرکدام از این سازمان‌ها و نهادها با دیدگاه خاص خود به موضوع نگاه می‌کنند و تلاشی در راستای پیشبرد وظایف و مسئولیت‌های خود دارند، اما ماحصل همه تلاش‌های انجام‌گرفته منتج به صدور پروانه اکتشاف نمی‌شود. وی ادامه داد: در جلسه‌ای که به‌همت معاون اجرایی رئیس‌جمهوری برای بررسی همین موضوع برگزار شد، پیشنهاد دادیم برای حصول نتیجه به آیین‌نامه اجرایی قانون معادن قبلی رجوع کنیم.

معاون طرح‌های توسعه معدن و صنایع‌معدنی گفت: پیشنهاد ما این است که اخذ استعلام‌ها در حوزه اکتشافات فلزی به مرحله بهره‌برداری منتقل شود، زیرا در مرحله اکتشاف آسیب چندانی به محیط‌زیست و منابع‌طبیعی وارد نمی‌آید، بنابراین درباره ذخایر فلزی یا حتی غیرفلزی‌های ارزشمند یا گروه‌های ۵ و ۶ که مسیر توسعه کشور را هموار می‌کنند، اخذ مجوزهای لازم به مرحله پس از اکتشاف منتقل شود. وی افزود: این موضوع جدیدی نیست و در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته همین مسیر طی می‌شود.

وی ادامه داد: در کشورهای پیشرفته معدنی روشن است چه منابع و ذخایری وجود دارد، اما برای اینکه این ذخیره تبدیل به معدن بشود یا نه، ملاحظاتی وجود دارد که براساس آن، تصمیم‌گیری می‌کنند. به‌عنوان‌مثال، در کشور استرالیا ذخایر معدنی زیادی وجود دارد، اما به‌دلیل ملاحظات منطقه‌ای و مسائل اجتماعی، سختگیرانه‌تر از ما رفتار می‌کنند و برای مثال، تصمیم می‌گیرند که آن را تبدیل به معدن نکنند.

▣ ارتقای جایگاه کشور

مقدم‌علی بااشاره به اهمیت ارتقای جایگاه معدنی کشور گفت: ما هم می‌توانیم مثل دیگر کشورها اول روشن کنیم که چه منابع و ذخایری داریم و و بعد درباره آنها تصمیم‌گیری کنیم. وی ادامه داد: به‌فرض اگر در محدوده اکتشافی ذخیره ۳۰۰ میلیون تنی مس و طلا باکیفیت پیدا کردیم، آن وقت راحت‌تر می‌توان یک طرح بازسازی اصولی نوشت، تضامین بیشتری گرفت و ملاحظات را بیشتر در نظر آورد یا حتی تصمیم بگیریم که از آن ذخیره بهره‌برداری نکنیم، اما روشن شدن میزان ذخایر می‌تواند به ارتقای جایگاه کشور هم کمک کند.

وی توضیح داد: اگر به‌عنوان‌مثال، با اطمینان بتوانیم بگوییم ۸ میلیارد تن ذخیره سنگ‌آهن داریم، جایگاه ما در سطح بین‌المللی ارتقا پیدا می‌کند و به‌تبع آن، قدرت چانه‌زنی‌های بیشتری در مسائل سیاسی به‌دست می‌آوریم.

وی گفت: امیدوارم با همتی که در معاونت اجرایی ریاست‌جمهوری وجود دارد، به جمع‌بندی مثبتی در زمینه پیشنهاد ارائه‌شده برسیم و مسیر اکتشاف گشوده شود.

> در داخل کشور توانمندی‌های بسیار خوبی است، اما این نباید جلوی استفاده از توان و ظرفیت‌های بین‌المللی را بگیرد

سخن پایانی

مجری طرح توسعه صنعت گوهرسنگ کشور در نشست بررسی طرح‌های توسعه معدن و صنایع‌معدنی گفت: طرح ملی توسعه سنگ گوهرسنگ از ۲ سال پیش ابلاغ شده است. این سند دربرگیرنده زنجیره ارزش‌افزوده؛ از اکتشاف تا بازارسازی است. وی افزود: به‌دنبال برندسازی و بازارسازی در این صنعت هستیم تا فعالان این عرصه را به زنجیره ارزش وصل کنیم.

ابومحمد هاشمی بااشاره به اینکه در ۳۱ استان، آموزش تراش محور گوهرسنگ انجام و این آموزش‌ها در مراکز فنی و حرفه‌ای انجام می‌شود، ادامه داد: شهر فردوس خراسان‌جنوبی به کارگاه بزرگ گوهرسنگ تبدیل شده است و اکنون کارآموزان در کارگاه‌های خانگی یا گروهی فعال هستند.

در ادامه نشست، احمد فتاحی، مدیر اکتشاف ایمیدرو هم گفت: ۱۱۴پروانه اکتشاف در کشور وجود دارد که عملیات اکتشافی در آنها انجام می‌شود. وی افزود: در همین راستا، ۳۵ پهنه آزاد شده که شامل ۱۳۰هزار کیلومتر مربع است. مدیر اکتشاف ایمیدرو بااشاره به اینکه در نیمه نخست امسال، ۶ گواهی اکتشاف صادر شده است، گفت: درصدد هستیم تا پایان سال، این تعداد را به ۹ برسانیم.

وی گفت: امسال قرار بود ۸۰ هزار متر حفاری در کشور انجام شود که تاکنون ۴۱هزار متر حفاری انجام شده و همچنین تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی نیز در حال انجام است.

نگاهی به آمار صادرات محصولات کشاورزی ایران در ۵ ماه نخست ۱۴۰۲

کشاورزی در ایران، پس‌از خدمات بزرگ‌ترین بخش اقتصادی است

اینفوگرافی: سامان شرف‌الدین

قوه قضائیه
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت اسناد و املاک منطقه ۲ مشهد

نوبت اول
م الف ۵۰۱۳

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۰۹/۲۰ و ۱- برابر **رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۰۶۲۷۲۰۰۰۶۲۲ مورخه ۱۴۰۲/۰۵/۲۴** هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی منطقه شش مشهد تصرفات مالکانه و بلامعارض **متقاضی خانم شراره اعتماد رضائی فرزند محمدرضا شماره شناسنامه ۳۱۳۵ صادره از مشهد** نسبت به دو دانگ مشاع از شششدانگ یک قطعه زمین مشتمل بر ساختمان به مساحت ۳۵۸۳/۳۰ مترمربع قسمتی از پلاک باقیمانده ۱۸۳ اصلی واقع در اراضی پاچنار بخش ۱۰ مشهد خریداری با واسطه/ بدون واسطه از محل مالکیت محمدرضا اعتمادرضائی و خانم امجد کاظمیان مروی مالک رسمی محرز گردیده است. ۲- برابر **رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۰۶۲۷۲۰۰۰۶۲۰ مورخه ۱۴۰۲/۰۵/۲۴** هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی منطقه شش مشهد تصرفات مالکانه و بلامعارض **متقاضی خانم زهره اعتمادرضائی فرزند محمدرضا شماره شناسنامه ۵۴۹ صادره از مشهد** نسبت به دو دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین مشتمل بر ساختمان به مساحت ۳۵۸۳/۳۰ مترمربع قسمتی از پلاک باقیمانده ۱۸۳ اصلی واقع در اراضی پاچنار بخش ۱۰ مشهد خریداری با واسطه/ بدون واسطه از محل مالکیت محمدرضا اعتمادرضائی و خانم امجد کاظمیان مروی مالک رسمی محرز گردیده است.

۳- برابر **رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۰۶۲۷۲۰۰۰۶۲۱ مورخه ۱۴۰۲/۰۵/۲۴** هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی منطقه شش مشهد تصرفات مالکانه و بلامعارض **متقاضی خانم شهره اعتمادرضائی فرزند محمدرضا شماره شناسنامه ۱۲۸۲ صادره از مشهد** نسبت به دودانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین مشتمل بر ساختمان به مساحت ۳۵۸۳/۳۰ مترمربع قسمتی از پلاک باقیمانده ۱۸۳ اصلی واقع در اراضی پاچنار بخش ۱۰ مشهد خریداری با واسطه/ بدون واسطه از محل مالکیت محمدرضا اعتمادرضائی و خانم امجد کاظمیان مروی مالک رسمی محرز گردیده است. لذا به استناد ماده ۱۳ آئین‌نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت در دو روزنامه به فاصله ۱۵ روز از طریق یکی از روزنامه‌های محلی و یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار اعلام شده در شهرها منتشر و در روستاها رای هیات الصاق تا در صورتی که اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند و باید از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض؛ گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل را ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۸/۰۱ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۸/۱۵

هادی ریحانی، رئیس ثبت اسناد و املاک منطقه شش مشهد

قوه قضائیه
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان کردستان

نوبت اول
شناسه ۱۵۹۰۰۲۴

آگهی رای هیات قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

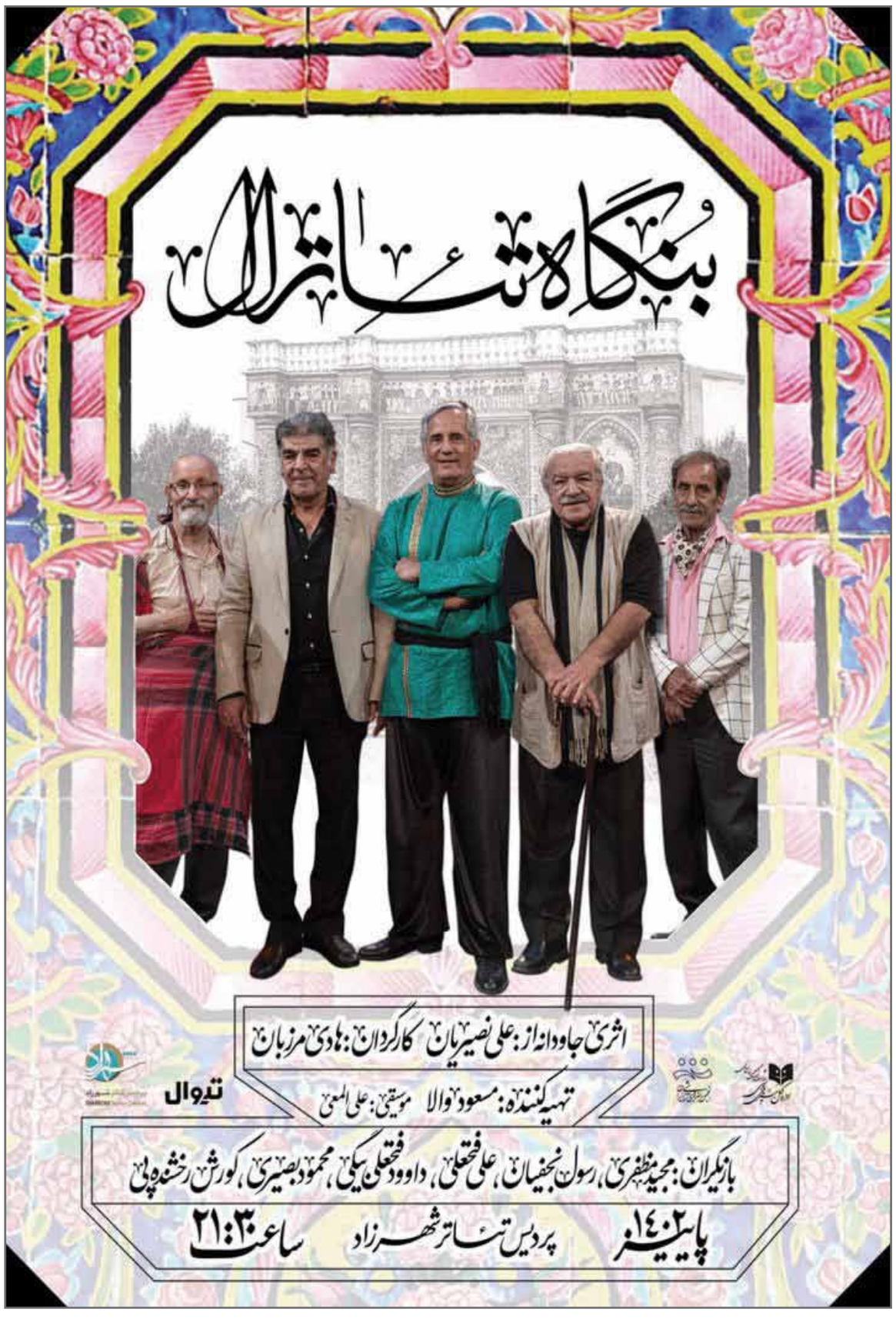
برابر آرای صادره هیات تعیین تکلیف مستقر در ثبت اسناد و املاک شهرستان سنندج تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضیان ذیل تایید گردیده لذا بدین‌وسیله مشخصات املاک در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز جهت اطلاع عموم آگهی می‌گردد در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضیان اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم نمایند و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مرجع قضایی تقدیم و گواهی اخذ و تحویل اداره ثبت نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول و گواهی اخذ تحویل اداره ثبت نمایند.

بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض سند مالکیت طبق مقررات صادر خواهد شد صدور سند مالکیت مانع مراجعه متضرر به دادگاه نیست.

۱. ششدانگ یکباب خانه به نام خدیجه بدیعه‌غلامی فرزند محمدامین صادره مریوان به مساحت ششدانگ ۱۶۰ مترمربع تحت پلاک ۵۹۶۴ فرعی از ٤ اصلی بخش ده منطقه ۲ سنندج جزء نسق زارعانه شماره ۱٤۳۲۳ مورخ ۱۳٤٤/۱/۱٦ تنظیمی دفتر اسناد رسمی شماره ۱۰ سنندج

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۸/۰۱ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۸/۱۶

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان کردستان

گپ و گفت

برای صادرات گل هواپیما نداریم!

کیمیا ملکی: کشـور ما به‌دلیل اقلیم چهارفصل و خاک حاصلخیزی که دارد، محل مناسبی برای کاشت و پرورش گل‌ها و گیاهان گوناگون است. نقش گل و گیاه به‌اندازه‌ای در زندگی مردم ایران مهم و پررنگ است که نشانه‌های آن در صنایع‌دسـتی، به‌ویژه فرش ایرانی همواره قابل‌مشاهده اسـت. خریدوفروش گل و گیاه می‌تواند به اقتصاد جامعه کمک کند و از اساس این صنعت جزو صنایع بسیار سودآور در جهان است؛ به‌طوری‌که حتی می‌توان با پرورش گل‌های زیبـا و خاص، آنها را به خارج از کشـور صادر کرد و باعث افزایش اشتغال در جامعه، به راه انداختن چرخه اقتصادی و در واقع رونق اقتصادی شد. به‌گزارش ایمنا، ایران نیز سهم بسـزایی در صادرات گل دارد و هر سـال مقدار زیادی گل را به کشورهای مختلف جهان همچون امارات‌متحده‌عربی، عربستان، انگلسـتان، عراق، آلمان، هلند، پاکستان، چین، سـوئیس، اسـپانیا، جمهوری‌آذربایجان، کویـت، بحرین، ترکمنسـتان، تایوان، ویتنام و ژاپن صادر می‌کند. ایران در تولیـد گل و گیاه دارای رتبـه ۱۷ و در صادرات آن دارای رتبه ۱۰۷ جهان اسـت. همچنیـن، صنعت گل جهانی که با عنوان صنعت گلکاری نیز شـناخته می‌شود، به تجارتی اطلاق می‌شـود که رشد، عمده‌فروشی و خرده‌فروشی گل در بازار جهانـی را انجام می‌دهد.

صمت بـرای بررسـی بیسـتر این موضـوع به گپ‌وگفت با غلامحسین سـلطان‌محمدی، رئیس اتحادیـه تولیدکنندگان گل و گیاه تهران پرداخته است.

◉ مشـکلات اقتصادی چه تاثیری بـر وضعیت بازار گل دارد؟

باتوجه به مشـکلات اقتصادی فعلـی، دیگر اوضاع مردم مانند گذشـته نیسـت و خیلی از اقشـار جامعـه توانایی خریـد گل را ندارند. به‌جرات می‌توان گفت تنها ۲۰ درصد شهروندان قدرت خرید گل دارند. سرانه مصرف گل و گیاه در ایران در حال حاضر حدود ۲۰ شاخه است و با احتساب اینکه جمعیت کشور ما ۸۰ میلیون نفر است، اگر هر فرد ۲۰ شاخه گل خریداری کند، مجموع گل‌های خریداری‌شده به یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون شـاخه می‌رسـد، در حالی که تولید گل و گیاه در کشور ما بسیار زیاد است. در هر حال، امیدواریم امسال قدرت خرید مردم کمی افزایش یابد و گل و گیاه در سبد خرید آنها قرار گیرد.

◉ به‌نظـر شـما چـه چالش‌هایـی پیـش‌روی تولیدکنندگان است؟

تولیدکنندگان دسـت از تولید برنداشته‌اند، اما متاسفانه حجـم بالایی از تولیدات پرورش‌دهندگان در باغ‌ها مانده و نگهداری آنها هم بسـیار سخت است، چون هزینه‌زا است. از یک‌سـو، هزینه‌های تولید نسـبت به گذشته بسیار بالا رفته، چـون همان‌طور که می‌دانید نرخ کود، سـم، بذر و دیگر نهاده‌های تولید افزایش یافته و از سوی دیگر، خریدار کم شده؛ به‌عبارت دیگر، هزینه‌های تولید صعودی و تعداد خریداران نزولی شده است.

◉ چالش‌های صادراتی صنعت گل و گیاه چیست؟

از چالش‌هـای اصلـی صادرات گل و گیاه این اسـت که ما پایانه و هواپیمایی ویـژه صادرات گل و گیاه نداریم. در واقع، اگر قرار است گل به کشورهای همجوار صادر شود، ۲ راه بیشـتر وجود ندارد؛ نخستین راه این است که از مسیر زمینی با ماشین ویژه این کار و دارای سردخانه حمل شود و در دومین راه هم، اگر قرار است صادرات از طریق هوایی انجام شـود، از آنجایی که هواپیمایی به این منظور نداریم، از هواپیماهای مسافربری اسـتفاده کنیم که در این روش اگر جایی برای چند کارتن گل در هواپیما باشد، این اقدام انجام می‌گیرد. علاوه بر ایـن، تعداد گلخانه‌های مدرن در کشـور کم است، در حالی که کسی که می‌خواهد صادرات انجام دهد، باید گلخانه‌های مدرن داشـته باشد. متاسفانه ما تولید داریم، اما صادرات نداریم، زیرا هرگز مشـکلات را ریشه‌یابی نکردیم و به‌دنبال بهبود شرایط نبودیم.

اختلاف بین تولید و صادرات گل و گیاه ما بسـیار زیاد است، به‌طوری‌که در تولید گل و گیاه در دنیا رتبه ۱۷ و در صادرات رتبه ۱۰۷ را داریم؛ بنابراین دسـتگاه‌های مربوطه و تولیدکنندگان باید دسـت به‌دسـت هم دهند تا شرایط خوبی برای صادرات ایجاد شـود. کشورهای هدف ما برای صـادرات گل و گیاه یکی عراق اسـت کـه در هفته حدود ۳ بـار صادرات به این کشـور داریم و صادرات کمی نیز به کشـورهای بلوک شـرق داریم. گل‌هایی هم که الان روی دسـت تولیدکنندگان و در باغ‌ها مانـده مطلوب صادرات نیسـت؛ یعنی از نظر کیفی برای صادرات مناسـب نیست. اگر تولیدات ما به بازارهای صادراتی راه یابد، شاید بتوانیم هزینه‌هـای تولید را جبران کنیم، اما اگر قرار باشـد فقط برای تامین بازار داخل تولید داشته باشیم، به‌طورقطع نباید بیش از این تولیدات را توسعه بدهیم.

◉ چـه راهکاری بـرای حـل چالش‌هـای صادراتی دارید؟

بـرای جان گرفتن صـادرات گل و گیـاه، باید چالش‌ها را به‌طورتخصصی بررسـی کـرد. در حقیقت، بهبود اوضاع صـادرات، نیازمنـد تولیـد صادراتی، امکانـات حمل‌ونقل مطلوب، بهبود وضعیت بسته‌بندی و از همه مهم‌تر کیفیت و نرخ تمام‌شده است.

همچنین بهتر است برای بهبود اوضاع تولید تا حد امکان گلخانه‌ها مدرن شـوند. راهکار مهم‌تر این است که عده‌ای از فعالان این حوزه به‌منظور بازارسـازی به بازارهای هدف سفر کنند تا نیازسنجی درستی انجام شود و به‌واسطه آن، تولید گل افزایش یابد.

بررسی صمت از موانع صادرات محصولات کشاورزی

ظرفیتی بزرگ که دیده نمی‌شود

زحمت بی‌ثمر

براساس جدیدترین آمار منتشرشده از سوی گمرک، در ۵ ماهه نخسـت سـال ۱۴۰۲، در مجمـوع ۲ میلیون و ۱۶۹ هزار تن محصولات کشـاورزی به ارزش یک میلیارد و ۶۲ میلیـون دلار ذیل کد تعرفه‌های فصول ۶ تا ۱۴ به خارج از کشور صادر شده است.

صادرات محصولات کشاورزی در این مدت به‌لحاظ وزنی ۷.۷ درصد کاهش و به لحاظ ارزشـی ۱۰.۱۴ درصد افزایش داشـته است. براساس این گزارش، در این مدت ۷ میلیون و ۷۴۹ هزار تن محصولات کشـاورزی به ارزش ۴ میلیارد و ۳۴۶ میلیون دلار وارد شـده اسـت که به‌لحاظ وزنی ۶.۱۷ درصد و به‌لحاظ ارزشی ۱۹.۳۴ درصد کاهش نشان می‌دهد. همچنیـن، طبـق این گـزارش عـراق، امارات‌متحده‌عربی و فدراسـیون روسـیه عمده‌تریـن خریـداران محصولات کشاورزی صادراتی ایران هستند. البته همین بخش عمده صادرات که تنها به ۳ کشور خاص تعلق دارد نیز، سوالاتی را در ذهن ایجاد می‌کند؟

اما با این حال، از دیدگاه فعالان این حوزه و کارشناسان محصولات کشـاورزی می‌توانند برای کشـور بسیار ارزآور باشـند، اما نبود تسـهیلات و حمایت‌های دولتی در بخش کشـاورزی منجر شده اسـت تا صادرکنندگان این حوزه با مشـکلات فراوانی مواجه شـوند و از امنیت سرمایه‌گذاری برخوردار نباشـند. این در حالی اسـت که رشـد صادرات می‌تواند رشـد تولید و اقتصاد را رقـم بزند، در نتیجه باید از ظرفیت‌های موجود استفاده کرد.

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

نگاهی به آمار صادرات محصولات کشاورزی

براسـاس گزارش گمرک در سـال ۱۴۰۱، عراق بـا خرید یک میلیارد و ۲۵۵ میلیون و ۳۳۰ هزار دلار، امارات با ۴۸۶.۶ میلیون دلار، پاکسـتان با ۳۵۰ میلیون دلار، روسیه با ۳۱۷.۴ میلیون دلار و افغانستان با ۲۵۲ میلیون و ۱۱۰هزار دلار؛ ۵ مقصد اول صادرات محصولات کشاورزی و غذایی ایران به همسایگان بوده‌اند.

ترکیـه با خرید ۱۵۴ میلیـون دلار، آذربایجان ۸۲ میلیون دلار، قطر ۶۹ میلیون دلار، قزاقستان با ۶۲.۲ میلیون دلار، ترکمنستان با ۶۰.۳ میلیون دلار، ارمنستان با ۵۸ میلیون دلار، کویت با ۵۲.۵ میلیون دلار، عمان با ۵۲.۴ میلیون دلار، بحرین با ۴ میلیون دلار و عربسـتان با ۱۲۶هزار دلار مقاصد ششـم تا پانزدهم محصولات کشـاورزی، دامی، شـیلاتی و غذایی در بین ۱۵کشـور همسایه ایران بودند. همچنین، پسته با پوست، گوجه‌فرنگی زراعی، سیب، مغزپسـته، هندوانه، خرمامضافتی، شـیرینی‌های بـدون کاکائو، کیوی، شیرخشک صنعتی، گوجه‌فرنگی گلخانه‌ای، آب‌میوه، پنیر، بیسکوییت، نان، سیب‌زمینی، خمیرهای غذایی، انواع انگور، میگو، زعفران، رب‌گوجه، فلفل‌دلمه‌ای، روده‌دام، پیاز، خامه و.... به‌ترتیب ارزآورترین کالاهای صادراتی کشور در دسته‌بندی غذایی، شیلاتی، دامی و کشاورزی بوده‌اند.

از سوی دیگر، یکی از چالش‌های موجود در صادرات محصولات کشـاورزی بازگشـت خوردن برخی از آنها از بازارهای هدف است که به‌ویژه در سـال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ این موضوع در موارد مختلفی تکرار شد. به‌عقیده کارشناسـان، حوزه کشاورزی برای جلوگیری از برگشت خوردن محصولات کشـاورزی، نخست باید پروتکل‌های بهداشتی و اسـتانداردها را با کشـور مقصد هماهنگ و به‌صورت منظم با آنها کنترل کند، تعامل خوبی با مشـتریان خود داشـته باشـد، سطح کیفی تولیدات کشاورزی را از نظر سلامت با آموزش باغداران و ارتقای دانش آنها بهبود بخشـد و بپذیرد که مشـتری به‌دنبال محصول سـالم و بهداشـتی و باکیفیت است و در نهایت، باید انسـجام کاری بین سازمان و وزارتخانه‌ها وجود داشته باشد و پراکنده‌کاری وجود نداشته باشد.

باتوجه به موارد فوق، جای سوال دارد که چرا باتوجه به ارزآوری خوب و محصولات کشـاورزی باکیفیت، تلاشی برای افزایش سهم محصولات کشاورزی در آمار صادرات نمی‌شود؟

بازارهای جهانی در انتظار ممنوعیت‌ها و تصمیمات یک‌شبه نمی‌مانند، چراکه منابع بسیاری برای دستیابی به کالای موردنیاز خود دارند

کانتینر یخچال‌دار نداریم

ارسـلان قاسمی، رئیس سابق کمیسیون کشـاورزی اتاق تعاون و معـاون حقوقی و امور مجلـس اتاق تعاون ایران در رابطه با سـهم صادرات محصولات کشـاورزی در آمار صادراتی به صمت گفت: باید صادرات را به ۳ بخش صادرات نفت، محصولات پتروشیمی، فولادی و میعانات گازی و صادرکنندگان غیردولتی تقسـیم کرد. در بخش صادرکنندگان غیردولتی، بیـش از ۹۰ درصد محصولاتی که بخش واقعی اقتصاد مردمی صادر می‌کند، مربوط به محصولات کشاورزی و مابقی آن خصولتی، میعانات گازی یا فولاد است.

وی بااشـاره به تاثیر تحریم‌ها بر روند صادرات اظهار کرد: کشور ما به‌دلیل تحریم‌های ظالمانه، بازارهای بسیاری را از دست داده است. در نتیجه، مجبور هسـتیم از طریق کشـورهایی مانند عراق، امارات و روسـیه به کشـورهای ثالث وصل شویم که همین موضوع یکی از عوامل کاهش آمارهای صادراتی است. به‌همین‌دلیل است که شاهد حضور عراق، امارات و روسیه به‌عنوان بیشترین خریداران محصولات کشاورزی هستیم.

از سـوی دیگر، تحریمی اسـت که بانک مرکزی بـه صادرکننده تحمیل کرده اسـت، به این معنا که از تجار می‌خواهد تا با ارز آزاد، کالا را بخرنـد، اما ارز حاصـل از صادرات را زیر نرخ به بانک مرکزی بفروشند.

▣ چالش‌های صادرات

قاسـمی با بیـان مهم‌ترین چالش‌های موجود در مسـیر صادرات محصولات کشاورزی افزود: تعهدات ارزی، بخشنامه‌های خلق‌الساعه و تحریم‌های بین‌المللی از مهم‌ترین چالش‌های صادرات محصولات کشـاورزی هسـتند. این در حالی اسـت کـه می‌توانیـم صادرات محصولات کشـاورزی را تا ۲۰ میلیارد دلار افزایش دهیم. البته این آمار، بدون تحریم‌های داخلی و خارجی محقق خواهد شـد، چراکه توانایی ارزآوری حوزه کشاورزی بسیار زیاد است.

▣ تصمیمات یک‌شبه

رئیس سـابق کمیسـیون کشـاورزی اتاق تعاون در رابطه با تاثیر ممنوعیت‌ها و تصمیم‌گیری‌های یک‌شـبه بر رونـد صادرات گفت: بازارهـای جهانـی در انتظـار ممنوعیت‌هـا و تصمیمات یک‌شـبه نمی‌مانند،زیرا منابع بسـیاری برای دستیابی به کالای موردنیاز خود دارند. در نتیجه، اگر هرگونه خللی در روند تجاری رخ دهد، نیاز خود را از سایر کشورها تامین می‌کنند. البته در برنامه هفتم توسعه مقرر شـده است که ممنوعیت‌ها از یک سال قبل مشخص شود که با این اتفاق دیگر مشـخص است، طی سـال چه کالاهایی امکان صادرات دارند؟

قاسمی باتوجه به برگشت برخی محصولات کشاورزی صادراتی از کشورهایی مانند هند و روسیه نیز بیان کرد: اصلا محصول کشاورزی نداریم که به‌دلیل کیفیت، برگشت خورده باشـد. این در حالی اسـت که سال گذشته برگشت بار کیوی از هند یا پیش از آن، برگشـت بار فلفل از روسـیه مطرح شد و هیچ ارتباطی با کیفیت نداشـت و مسـئله تنها موضوعات سیاسـی بود، چراکه محصولات ما هیچ مشکل کیفیتی ندارند.

▣ نبود کانتینرهای یخچال‌دار مورد تایید

رئیس سـابق کمیسـیون کشـاورزی اتاق تعاون در رابطه با نبود حمل‌ونقل مناسـب برای ارسـال کالای صادراتی اظهار کرد: یکی از مشکلات اصلی، نبود کانتینرهای یخچال‌دار موردتایید اتحادیه اروپا اسـت تا به‌واسطه آن از جاده‌های موردنظر سایر کشورها عبور کنند و حدود ۱۰ سـال اسـت که درگیر این چالش هستیم، اما همچنان وزارت صمت، وعده تولید کانتینرهای یخچال‌دار داخلی را می‌دهد، در حالی که تاکنون نه تولید داخلی داشـتیم و نه اجازه وارداتی به این بهانه داده شـده است. در نتیجه، محصولات کشاورزی صادراتی به مرز برده و در آنجا با کشتی جابه‌جا می‌شود.

نبود امکانات و بسیاری از چالش‌های موجود، نمی‌گذارند بهره‌وری مناسبی از توانایی خود در صادرات محصولات کشاورزی داشته باشیم

بی‌میل به سرمایه‌گذاری در بخش‌های کشاورزی

عنایت‌الله بیابانی، قائم‌مقام خانه کشـاورز بااشـاره به نبود امکانات و سـرمایه‌گذاری کافی در بخش کشاورزی به صمت گفت: کشوری هسـتیم که به‌دلیل امکانات خوب طبیعی و دریای شمال و جنوب می‌توانیم صادرات قابل‌توجهی در حوزه کشاورزی داشته باشیم، اما متاسفانه به‌دلیل عدم‌سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی نتوانستیم از ظرفیت‌های بخش تولید اسـتفاده کنیم. در واقع، هنوز آن ظرفیت لازم را برای صادرات مستقیم به کشورهای دیگر نداریم. در نتیجه، از کشورهای واسط چون امارات، عراق و روسیه برای صادرات استفاده می‌کنیم. همچنین، اگر تجار از سـود مناسـب برخوردار نشـوند و شرایط مناسب برای صادرات را نداشته باشند، محصول را از باغداران خریداری نخواهند کرد و از طرف دیگر، در مباحث بازارهای فروش، شـرایط باید به‌گونه‌ای باشد که سود محصول به‌صورت مناسب بین تمام زنجیره تولید و فروش تقسـیم شـود؛ یعنی همـان اندازه که واسطه‌ها از این میان سود می‌برند، باغدار هم منتفع شود.

وی بااشاره به بسیاری از مشکلات موجود در مسیر صادرات افزود: نبود امکانات و بسیاری از چالش‌های موجود، نمی‌گذارد که بهره‌وری مناسبی از توانایی خود داشته باشیم. در حالی که اگر سرمایه‌گذاری مناسـبی در بخش کشاورزی داشته باشـیم، می‌توانیم صادرکننده بسیار خوبی در دنیا باشیم.

▣ باز هم کانتینرها

بیابانی باتوجه به برگشـت برخی محصولات کشـاورزی صادراتی بیان کرد: باید شـرایطی مانند کامیـون و کانتینر حمل‌ونقل فراهم باشـد و همچنیـن در مبادی گمرکی تسـهیلاتی ایجاد شـود که محصول در آنجا معطل نشـود و با کیفیت مناسـب بـه بازار هدف برسـد. در حالی که سـال‌ها است درگیر مشـکل کانتینرها هستیم و نمی‌دانیم چرا سـرمایه‌گذاری در بخش‌های کشاورزی با بی‌میلی انجام می‌شـود. البتـه نباید این را فراموش کرد که برگشـت برخی محصولات کشـاورزی اغلب به دلایل سیاسی است. اما با این وجود، واقعیت این اسـت که بـا امکانات ضعیف نمی‌تـوان بازارهای خوب را حفـظ کرد و بازارهای دوردسـت جـای ما را گرفته‌انـد. این در حالی اسـت که حتی کشـورهایی مانند چیـن و هند به‌عنوان یکی از بزرگ‌تریـن تولیدکننـدگان کیـوی جزو مشـتریان کیوی ایران هستند.

وی بااشـاره بـه اینکـه توجه به کیفیـت محصـولات تولیدی و بسته‌بندی اسـتاندارد، اصلی انکارناپذیر برای توسعه صادراتی است، در رابطه با صادرات مرکبات گفت: لازمه اجرای صادرات، برنامه‌ریزی برای میزان تولید، تامین نیاز داخل و میزان صادرات است. همچنین، تمامی زیرساخت‌های صادراتی برای ورود مرکبات به بازارهای هدف، باید با همراهی اتاق بازرگانی، جهاد کشاورزی و تولیدکنندگان فراهم شود. از سوی دیگر، باید در بحث صادرات مرکبات، استانداردهایی را در نظر بگیریم و براساس آن، کشاورزان و تولیدکنندگان را به‌سمت ایده‌آل‌هـای صادراتـی موردنظـر هدایت کنیم. بر این اسـاس، باید مدیریـت تولیـد و توزیـع میوه و مرکبات شـکل گیرد تا نهاده‌ها به نرخ مناسـب به‌دست کشـاورزان برسـد و از تولیـد محصـولات بی‌کیفیت و برگشت خوردن آن از بازارهای صادراتی جلوگیری شود.

▣ قوانین دست‌وپاگیر را حذف کنید

قائم‌مقام خانه‌کشاورز با بیان راهکاری برای بهبود وضعیت صادرات محصولات کشـاورزی افـزود: باید قوانین دسـت‌وپاگیر در رابطه با حـوزه صادرات را از میان برداریـم و تمرکز کافی بر نظارت کیفی و کمی داشته باشیم. همچنین، دست‌اندرکاران بخش اقتصادی توجه بیشـتری به حوزه کشاورزی داشـته باشند تا به این واسطه، جایگاه بسیار ارزشـمندی در میان بازارهای جهانی کسب کنیم، همان‌طور که در گذشـته رتبه خوبی در رابطه با صـادرات مرغ و تخم‌مرغ در بازارهای جهانی داشتیم.

سخن پایانی

بخش کشـاورزی باوجود امکانات بسـیار خوبی کـه طبیعت به آن بخشـیده ، مورد بی‌لطفـی قرار گرفته اسـت و کمبود امکانات نمی‌گذارد که ارزش واقعی آن در بازارهای جهانی مشخص شود. از سوی دیگر، نبود کانتینرهای یخچال‌دار استاندارد از مهم‌ترین ابزار برای صادرات محصولات کشاورزی نیز، دردی کهنه بر بدنه صادرات این بخش است. جان کلام اینکه، نبود امکانات دردی قدیمی است که هر بار یک حوزه را از پای درمی‌آورد، کاش فکر چاره‌ای کنیم تا از ظرفیت خوب صادرات محصولات کشاورزی بهره کافی را ببریم.

توقف هشت‌ماهه انتشار آمار بازار مسکن پایان یافت

بحران در نبود اطلاعات آماری درست

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

مرکز آمار ایران، با اعلام گزارش «شاخص و متوسط نرخ آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران»، به «توقف هشت‌ماهه» انتشار یکی از مهم‌ترین گزارش‌های آماری اقتصادی، پایان داد. براساس اعلام این مرکز، متوسط نرخ هر مترمربع واحد مسکونی در تهران در شهریور امسال به ۷۷ میلیون تومان در مترمربع رسیده است که ۷۹ درصد نسبت به شهریور پارسال، افزایش از خود نشان می‌دهد.

شاخص نرخ مسکن که مرکز آمار اعلام می‌کند، دارای ۲ نوع میانگین نرخ است؛ حسابی و وزنی. میانگین حسابی کمابیش هم‌سطح قیمت‌هایی است که بانک مرکزی تا دی سال گذشته به‌شکل ماهانه، از نبض نرخ مسکن تهران، گزارش می‌کرد. مرکز آمار، میانگین وزنی نرخ مسکن در تهران را براساس محاسباتی مرتبط با شاخص هدانیک، برآورد و اعلام می‌کند که خلاصه این روش محاسبه آن است که «وزن معاملاتی مناطق ۲۲گانه» در محاسبه نرخ میانگین لحاظ می‌شود و از طرفی، اثر فاکتورهایی همچون «سن بنا» و «متراژ» که بر سطح نرخ آپارتمان تاثیر بالابرنده یا پایین‌برنده دارند، در میانگین وزنی، حذف می‌شوند. میانگین وزنی نرخ مسکن در تهران و در شهریور امسال به ۸۰میلیون و ۸۰۰ هزار تومان رسیده و صمت در این گزارش به بررسی آمار مرتبط به بازار مسکن پرداخته است.

ضرورت برنامه‌ریزی برای ساماندهی بازار مسکن

مسکن از ابعاد گوناگون موردبررسی قرار می‌گیرد. مهم‌ترین کارکرد آن بخش اقتصادی است، به‌طوری‌که بیش از ۵۰ درصد درآمد ماهانه خانوار را به خود اختصاص می‌دهد.

علاوه بر بعد اقتصادی، مسکن از بعد اجتماعی و کالبدی نیز حائزاهمیت است. در سیاست‌گذاری‌های بخش مسکن، ضرورت توجه به کلیه امور اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی به‌صورت هم‌زمان موردتاکید است.

مسکن از دیدگاه‌های گوناگون از جمله برنامه‌ریزی، آماری، معماری، احداث بنا، تاسیسات بناهای مسکونی، هزینه زمین و ساختمان، اعتبارات، بازار، قوانین و مقررات ناظر بر خانه‌سازی، نرخ، مطلوبیت و... قابل‌بررسی است.

هدف اصلی سازنده، ایجاد سکونتگاه مناسب است و در میان کاربری‌های گوناگون زمین شهری، کاربری مسکونی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، بنابراین وضعیت مسکن و آنالیز آماری نرخ ملک نیز جایگاه ویژه‌ای دارد.

نبود اطلاعات پایه برای بهبود بازار مسکن

شهریار شقاقی، کارشناس مسکن در رابطه با این موضوع به صمت گفت: اطلاعات و داده‌های اولیه آماری در همه موضوعات به‌ویژه بازار مسکن باید درست و دقیق باشد تا بتوانیم با استفاده از جامعه آماری به‌دست‌آمده، استراتژی موردنظر را تسریع کنیم. متاسفانه این اتفاق در کشور ما آن‌طور که باید، رخ نمی‌دهد و اطلاعات پایه‌ای که بتواند به ساماندهی بازار مسکن کمک کند، به‌طوردقیق وجود ندارد. اکنون نه‌تنها در بخش مسکن، بلکه در بیشتر بخش‌های کشور، اطلاعات جامع و دقیقی وجود ندارد که قابل‌استناد باشد.

وی افزود: بدون داشتن اطلاعات اولیه، برنامه‌ریزی برای بیشتر اقدامات بی‌نتیجه می‌ماند. علم آمار بسیار مهم و کارآمد است و همه حوزه‌ها به‌ویژه آنهایی که با دانش ریاضیات در ارتباط هستند، از این دانش سود می‌برند. علم آمار با تخمین زدن متفاوت است و هرکدام کاربرد و معنی متفاوتی برای خود دارند. شقاقی ادامه داد: ضرورت دارد به آمارهای منتشرشده از سوی مرکز آمار، بانک مرکزی و وزارت راه‌وشهرسازی نظارت بیشتری شود؛زیرا در حال حاضر پایه درستی از بررسی‌های آماری در کشور مشاهده نمی‌شود و این موضوع بازار مسکن را از ثبات دور نگه می‌دارد.

▣ آزمون و خطا در حل مشکلات بازار مسکن

کارشناس حوزه مسکن با اشاره به اینکه تخمین زدن، نخستین اقدامی است که در نبود اطلاعات آماری مناسب انجام می‌گیرد افزود: متاسفانه این موضوع در نهایت چالش‌های مختلفی را به‌وجود می‌آورد. در سال‌های اخیر و به‌دنبال ایجاد بحران‌های فراوان در بازار مسکن، سازمان مالیاتی با هدف تامین مسکن موردنیاز مردم و همچنین کاهش مبالغ رهن و اجاره، اجرای قانون دریافت مالیات از خانه‌های خالی را با جدیت بیشتری پیگیری کرده،اما باتوجه به نبود آمار دقیق از تعداد خانه‌های خالی تا به امروز، موفق به اجرایی کردن اهداف خود در این زمینه نشده است.

با ساخت مسکن در کشور، همه نهادها از جمله مردم، سازنده‌ها و شهرداری‌ها می‌توانند سود ببرند، اما از رکود مسکن نمی‌تواند هیچ فرد و نهادی بهره‌مند شود.

اکنون برنامه‌ریزی‌ها برای ساخت مسکن به‌نحوی پیش نمی‌رود که به ساماندهی این بازار پرتقاضا امیدوار باشیم.

▣ نیاز بازار مسکن به برنامه‌ریزی

شقاقی با بیان اینکه در حال حاضر بازار مسکن در رکود به‌سرمی‌برد، گفت: البته این رکود به‌خاطر شرایط فصلی نیز می‌تواند رخ‌داده باشد، چراکه در فصل زمستان خریدوفروش و جابه‌جایی مستاجران به‌ندرت انجام می‌شود. سال‌ها است که شاهد رکود در بخش مسکن هستیم و تاکنون شاهد رونقی که بتواند وضعیت نابسامان بازار مسکن را نجات دهد، نبوده‌ایم.

وی در پایان گفت: اگر تدبیر درستی برای بخش مسکن اندیشیده نشود، این بخش همچنان به‌عنوان یک معضل بزرگ برای متولیان این امر باقی خواهد ماند. همچنین، مشکلات مسکن در مدت زمان کوتاه برطرف نمی‌شود، اما با ارائه یک برنامه‌ریزی صحیح و اراده لازم، به‌مرور زمان رکود در این بخش از بین خواهد رفت.

> هر زمان نقدینگی و منابع مالی به‌سوی ساخت‌وساز و بخش مسکن سوق پیدا کند، بازار رونق می‌گیرد و اگر همان نقدینگی احساس امنیت نکند، به‌سمت بازارهای موازی حرکت می‌کند و باعث رکود می‌شود

محورهای فراموش شده در بازار مسکن

محسن زارع جدی، کارشناس مسکن با بیان اینکه غفلت از اهداف اصلی منجر به کاهش موفقیت طرح‌ها و برنامه‌ریزی‌های حوزه مسکن شده است، به صمت گفت: بررسی برنامه‌های اجرایی در دهه‌های گذشته، محورهای موردغفلت قرارگرفته در سیاست‌گذاری‌ها را نشان می‌دهد.

به‌نظر می‌رسد که تناسبی بین ساختار برنامه‌ها و طرح‌های پیشنهادی، با وضعیت واقعی زندگی مردم نبوده است. این در حالی است که مسکن در ایران، پیوند تنگاتنگی با سایر بخش‌ها، به‌ویژه اقتصاد و فرهنگ دارد. وقتی تعادل بین هریک از این بخش‌ها دچار نقصان شود، بر دیگری اثر می‌گذارد و تا زمانی که این تعادل ایجاد نشود، تکرار طرح‌های تجربه‌شده گذشته در شکل‌های مختلف، درمانگر نخواهد بود.

▣ چالش‌های متعدد در تعقیب بازار مسکن

زارع جدی در ادامه گفت: تعدد قوانین و عدم‌بروزسانی آنها با نیازها، خواست‌ها و شرایط امروز اقتصاد و جامعه، راه را برای انبوه‌سازان و سرمایه‌گذاران بخش مسکن ناهموار و بی‌توجهی به اثربخشی و کارآیی قوانین، چالش‌های جدی را در حوزه مسکن ایجاد کرده است.

وی توضیح داد: بازار سرمایه هوشمند است و اگر راهبردها به‌درستی تعریف شده باشند، سرمایه مسیر خود را پیدا می‌کند. رکود و رونق ساخت‌وساز، تابعی از جریان‌های پولی و نقدینگی کشور است.

هر زمان نقدینگی و منابع مالی به‌سوی ساخت‌وساز و بخش مسکن سوق پیدا کند، بازار رونق می‌گیرد و اگر همان نقدینگی احساس امنیت نکند، به‌سمت بازارهای موازی حرکت می‌کند و باعث رکود می‌شود.

▣ جای خالی برنامه جامع عملیاتی در پیشبرد طرح‌ها

زارع جدی نبود یک آمار واقعی و برنامه جامع عملیاتی و همه‌جانبه را موردنقد قرار داد و به صمت گفت: باید مسیر تامین، مدیریت و کنترل بازار مسکن به‌طورشفاف و روشن مشخص شود و با تغییر مدیریت‌ها، قابلیت ارزیابی مداوم برنامه‌ریزی‌ها مهیا شود.

به‌گفته وی، در اغلب کشورهای توسعه‌یافته، دولت برای کنترل نرخ مسکن از ابزارهایی همچون مالیات بر عایدی سرمایه، مالیات بر معاملات مکرر مسکن و مالیات بر خانه‌های خالی استفاده می‌کند. این ابزارها مانع از ایجاد فضای حبابی و تبدیل مسکن به‌عنوان یک کالای سرمایه‌ای می‌شود، اما این مهم عزم جدی را می‌طلبد، چراکه سوداگران و دلالان مسکن نیز قوی و باهوش هستند.

وی در پایان تاکید کرد: توجه جدی دولت‌ها و شهرداری‌ها به موضوعات فراموش‌شده در برنامه‌های مدیریت بازار مسکن، سبب می‌شود تا تهدیدهای فعلی در بازار به یک فرصت تبدیل و در نهایت، تناسب موردنیاز میان عرضه و تقاضا در بازار برقرار شود.

> اطلاعات اولیه آماری در همه موضوعات به‌ویژه بازار مسکن باید درست و دقیق باشد تا بتوانیم با استفاده از جامعه آماری به‌دست‌آمده، استراتژی موردنظر را تسریع کنیم

سخن پایانی

مسکن در جایگاه یک کالای ناهمگن، بادوام، غیرمنقول، سرمایه‌ای، مصرفی و دارای پیامدهای جانبی، بخش قابل‌توجهی از بودجه خانوارها، هزینه‌ها و سرمایه‌گذاری ثابت ناخالص ملی را به خود اختصاص داده است و نقش زیادی در اشتغال و ارزش‌افزوده کشورها دارد. در این میان، یکی از موارد بسیار مهم و قابل‌تاکید در امر مسکن، پیش‌بینی نرخ و عوامل موثر بر نرخ این کالا است. دسترسی به اطلاعات، آمار و داده‌های دقیق و ارزشمندی مثل تعداد معاملات ثبت‌شده در هر منطقه، میانگین نرخ معاملات و روند تغییرات نرخ مسکن در مناطق و محلات گوناگون به خریداران و سرمایه‌گذاران این حوزه کمک می‌کند تا فرصت‌های بازار مسکن را به‌درستی شناسایی و بهترین تصمیم را نه برپایه پیش‌بینی‌های شهودی بلکه براساس آمار واقعی بازار مسکن اتخاذ کنند.

همکاری نکردن دولت با بخش خصوصی، بستر اقتصادی نامناسب، انتشار آمارهای متفاوت از سوی نهادهای ذی‌ربط، بی‌توجهی بانک‌ها برای پرداخت تسهیلات مرتبط و ناتوانی دولت در تحقق وعده‌هایش تنها بخشی از عوامل نابسامانی بازار مسکن است که با آن روبه‌رو هستیم.

وزارت راه و شهرسازی دست خالی برای ساخت سالی یک میلیون واحد، تحقق وعده‌های دولت، برای ساماندهی بازار مسکن را تاحدودی دشوار کرده است؛ وعده‌ای که اگر با همکاری بخش خصوصی و استفاده از تجربه انبوه‌سازان انجام می‌گرفت، می‌توانست موفق‌تر پیش رود.

در حال حاضر، تنها راه ساماندهی بازار مسکن و افزایش تولید، توجه به رفع موانع فوق، آن هم با همکاری و برنامه‌ریزی تمام بخش‌ها با دولت است تا با یک عملکرد یکپارچه، عرضه و تقاضا در این بازار حیاتی به‌تعادل برسد، از این‌رو ضرورت دارد تا آمارهای منتشرشده با هم هماهنگی نسبی داشته باشند و وعده‌هایی که برای بازار مسکن داده می‌شود، بر زیرساخت‌ها و منابع موجود در کشور متکی باشد.

دریچه

خطر نبود اطلاعات شفاف از بازار ملک

حسین عبده‌تبریزی
کارشناس اقتصاد

می‌دانیم که امروز بخش مسکن به کالای پس‌اندازی و سرمایه‌گذاری تبدیل شده و در واقع، محصول مصرفی بلندمدت بوده و کمتر محصولی است که کاربری مصرفی برای بلندمدت داشته باشد.

املاک و مستغلات نزدیک‌ترین محصول به بازار مالی و کالایی است که ویژگی یک محصول مالی را دارد و یک طبقه دارایی محسوب می‌شود.

پس از تحولات مهمی که از سال ۲۰۰۰ در اقتصاد جهانی رخ داد، صندوق‌های بازنشستگی و سرمایه‌گذاری این فرصت را پیدا کردند که در این بازار و این بخش از اقتصاد سرمایه‌گذاری کنند.

پس از سال ۹۷ گرایش‌ها به بازار املاک و مستغلات شدت گرفت و ادامه پیدا کرد، به‌طوری‌که در ۳۰ روز گذشته که شرایط کشورمان عادی نبود، نرخ مسکن و املاک، صعودی بوده است. از اساس در چند ماه گذشته در حالی که معاملات مسکن قابل‌توجه نبوده، اما قیمت‌ها افزایش یافته است.

در برخی شهرها و مناطق، شاهد رشد حبابی نرخ مسکن هستیم. برای مثال، نرخ مسکن طی ۴ سال گذشته تا ۱۰برابر افزایش یافت و سوال اصلی این است که چرا باوجود نبود نقدینگی و توان خرید مردم، نرخ مسکن همچنان رو به رشد بوده است؟

موضوع این است که در حوزه مصرف مسکن در کشور با بحران مواجه هستیم و علت نبود توان خرید مسکن در شهرهای بزرگ این است که اولا بانک‌ها به مردم وام نمی‌دهند و دوم اینکه از اساس مردم توان پرداخت اقساط وام‌ها را ندارند.

در حال حاضر نرخ خانه حداقلی در تهران ۳میلیارد تومان است و ۹۵ درصد مردم تهران، این توان خرید را ندارند.

وقتی در این بخش دولت به بن‌بست می‌رسد، شروع به اجرای طرح‌های مسکن دولتی می‌کند، اما دولت دیگر منابعی برای طرحی مانند مسکن مهر را در اختیار ندارد و راه‌حل‌های کاهش مشکلات مسکن در کشور ساده و راحت نیستند.

قیمت مسکن در ایران یا کشورهایی مانند سوریه گاهی بالاتر از متوسط نرخ مسکن در کشورهای اروپایی است، املاک این ویژگی را دارد که از سقف قیمتی هم پیشروی کند و به‌همین‌دلیل در شهری مانند دمشق که مشکلات این کشور از ایران هم بیشتر است، گران‌ترین قیمت‌ها در بخش مسکن وجود دارد و نرخ مسکن در دمشق از متوسط قیمت‌ها از اروپا هم بیشتر است.

معمایی وجود دارد مبنی بر آنکه اقتصاددانان از رشد بسیار بالای نقدینگی شکوه می‌کنند، در حالی که وقتی با صاحبان کسب‌وکارها صحبت می‌کنید، از نبود نقدینگی سخن می‌گویند!

حجم بالای نقدینگی مطابق آمار غیرقابل‌انکار است؛ اما مهم‌ترین مسئله آن است که نقدینگی وارد بخش واقعی نشده و به‌جای آن، دارایی‌ها را هدف قرار داده است؛ بنابراین، فضای کلان اقتصادی شرایطی داشته که اقتصاد رشد نکرده و نقدینگی تنها منجر به تورم سنگین بازار ملک شده است. اگر نرخ یک زمین هزار برابر هم شود، حتی یک شغل هم به اقتصاد اضافه نمی‌شود.

بالا رفتن هزینه ساخت، یکی دیگر از عوامل افزایش نرخ مسکن است که البته به‌تنهایی نمی‌تواند این سطوح قیمتی را توضیح دهد. سومین منبع جهش قیمت‌ها، معاملات صوری است که گاهی با هدف پولشویی انجام می‌شود.

در این نوع معامله، بدون آنکه حتی پولی بین افراد جابه‌جا شود، مالکیت ملکی تغییر می‌کند و درصد کمی از کل معاملات مسکن، بر نرخ سایر املاک اثرگذار است.

به‌عبارت دقیق‌تر، این معاملات به‌دلیل آنکه توسط مصرف‌کننده واقعی انجام نمی‌شوند و صوری هستند، قیمت‌های بالاتری را ثبت می‌کنند.

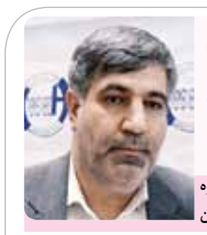
موضوع دیگر، مسئله کمبود زمین در تهران است. تمرکز امکانات در تهران و نبود زمین کافی، باعث می‌شود نرخ زمین به‌عنوان بخش اصلی بهای تمام‌شده املاک بالا می‌رود.

این موضوع به سایر شهرها نیز سرایت پیدا می‌کند و تورم عجیب ملک را رقم می‌زند.

نبود اطلاعات شفاف از بازار ملک، عامل دیگری است که به بالا رفتن قیمت‌ها کمک می‌کند. اینکه نمی‌دانیم عرضه و تقاضای واقعا چقدر است؛ چه تعداد خانه خالی وجود دارد و چه کسانی در حال معامله ملک هستند، بر قیمت‌ها اثرگذار است و منجر به رشد افسارگسیخته مسکن می‌شود.

یادداشت

کاهش نرخ سیمان ماحصل حضور دربورس کالا

حمید فرمانی -رئیس هیات‌مدیره انجمن صنفی صنعت سیمان

بعضی معتقدند بورس کالا که در اساس، باید شرایطی برای شفافیت عرضه و تقاضا ایجاد کند، برای برخی کالاها از جمله مصالح ساختمانی، موجب افزایش نرخ شده و حتی انحصار در خرید ایجاد کرده است. در این زمینه، در حوزه تامین مواد اولیه اعم از مصالح ساختمانی شاهد دلالی‌های بزرگ هستیم. از سوی دیگر، در سازکار بورس دیده شده که به‌صورت یک‌جا محصولات و مواد اولیه از بورس کالا خریداری شده است و در مرحله بعد، افراد یا واحدهای با قدرت خرید کمتر از خریداران عمده، مجبور به تهیه مواد با قیمت‌های بالا و چندبرابری از این مجموعه‌ها هستند.

در شش‌ماهه نخست امسال که حداقل ۳ ماه آن مربوط به تابستان و با اعمال محدودیت‌های برق همراه بوده، به نسبت شش‌ماهه نخست سال گذشته و حتی نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۰، قیمت‌ها نه‌تنها افزایش پیدا نکرده که کاهشی هم شده است.

این موضوع ماحصل حضور در بورس کالا و کنترل‌هایی است که وزارت صمت بر نحوه عرضه‌ها دارد؛ هرچند بنده مخالف این کنترل‌ها هستم و آن را شکلی از قیمت‌گذاری دستوری می‌دانم؛ اما به‌هرحال در این پلتفرم، این امکان وجود دارد که دولت نظرات خود را اعمال کند. اینکه بخواهیم سیمان و فولاد را از بورس خارج کنیم، کنترل از دست وزارت صمت خارج خواهد شد و بیشتر به‌سمت دلالی‌ها و حتی افرادی که بخواهند عملکرد سوئی در شرکت‌های سیمانی در بحث فروش و تحویل داشته باشند، می‌رود که اصلا خوب نیست.

ما از یک تجربه منفی و غلط به عرضه در بورس کالا رسیدیم که نماد شفافیت است. در حقیقت، دوستان باید پاسخ بدهند که بورس را به‌عنوان نماد شفافیت قبول دارند یا این تنها یک شعار است. باید مشخص شود که بورس کالا، ابزاری برای شفاف کار کردن معاملات حداقل در صنایع بزرگ هست یا خیر؟ اگر قبول ندارند که مشخص می‌شود تمام مانورها طی سال‌های اخیر بر بورس کالا اشتباه بوده؛ اما اگر قبول دارند که بورس نماد شفافیت است، باید بررسی کرد که مشکل کار از کجاست و آن را حل‌وفصل کرد؛ نه اینکه در فضای رسانه‌ای، از ریشه، مکانیزم و پلتفرمی را که دنیا به‌عنوان مکانیزم شفافیت به رسمیت شناخته است، زیرسوال ببریم.

واقعیت این است که عرضه در بورس کالا، هم برای مصرف‌کننده واقعی که به‌دنبال خرید سیمان بدون واسطه بود (کسانی که مصرف‌کننده هستند و در سطوح مختلف مستقیم خریداری می‌کنند و تحویل می‌گیرند) و همچنین برای تولیدکنندگان در فضای قابل‌رصد عرضه خود را به درستی انجام داده‌اند، خوب بوده است. بنابراین اشکال این عرضه در کجاست؟

اکنون تعداد زیادی از مشتریان امکان خرید دارند؛ این در حالی است که پیش از این، تعداد بسیار محدودی در قالب مشتریان عمده، امکان خرید داشتند که بیشتر آنها ۹۰ درصد سیمان شرکت‌ها را خریداری و سپس با احتساب سود در زنجیره عرضه می‌کردند.

سیمان به‌لحاظ قیمتی مگر تا چه میزان در ساخت‌وساز مسکن نقش دارد که بخواهد گروگان‌گیری کرده باشد؟ در حال حاضر وظیفه متولیان صنعت سیمان، انجمن و کارخانه‌های تولیدکننده این است که به‌وفور و به‌اندازه نیاز کشور تولید کنند و تمرکز خود را روی تولید بگذارند تا با کسری مواجه نشوند که این کار هم‌اکنون به‌درستی در حال انجام است. وظیفه ما تمرکز بر تولید به‌اندازه و باکیفیت است تا هیچ‌گونه کسری در بازار ایجاد نشود تا سودجویان نتوانند نوسان قیمتی ایجاد کنند.

اکنون میانگین ۴۶-۴۷ هزار تومان نرخ فروش سیمان کیسه‌ای ۵۰ کیلویی در کل کشور است که سال گذشته بیش از این عددها بوده، بنابراین کنترل صورت گرفته است. ضمن اینکه در همین سه‌ماهه تابستان امسال که همه تصور می‌کردند افزایش نرخ رخ دهد، در پایان فصل نسبت به ابتدای آن هیچ تغییر قیمتی رخ نداد.

موضع سازمان بورس در پی کشمکش بین وزارت راه و شهرسازی و اقتصاد تغییر کرد

راه و بیراهه عرضه فولاد و سیمان در بورس

عکس: صمت

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

بحث خروج سیمان و فولاد از بورس کالا از سوی مسئولان وزارت راه و شهرسازی مطرح شد و همچنان ادامه دارد. مدافعان این طرح با سردمداری وزارت راه و شهرسازی، معتقدند بالا بودن نرخ عرضه فولاد و سیمان در بورس کالا در ساخت‌وساز واحدهای نهضت ملی مسکن تاثیر گذاشته است. گفته می‌شود به غیر از تورم عمومی که بر هزینه تمام‌شده همه تولیدات و محصولات اثرگذار بوده، آنچه نرخ مصالح ساختمانی را بالا برده، سازکار قیمت‌گذاری در بورس کالا است، چراکه در این سازکار تولیدکنندگان مصالح ساختمانی خود فروشنده و قیمت‌گذار هستند. از این‌رو در یک ماه گذشته این موضوع موردانتقاد وزیر راه و شهرسازی قرار گرفت و درخواست خروج سیمان و فولاد از بورس کالا حداقل برای پروژه نهضت ملی مسکن را مطرح کرد، هرچند این درخواست با واکنش وزیر اقتصاد مواجه شد و خروج سیمان و فولاد از بورس کالا را منتفی خواند.

حال با تداوم انتقادات و اظهارنظرهای مختلف، موضع سازمان بورس در این‌باره تغییر و رئیس سازمان بورس اعلام کرده است: «وزارت راه و شهرسازی اعلام کند که برای اجرای این پروژه به چه میزان مصالح‌ساختمانی نیاز دارد و این میزان مصالح‌ساختمانی باید به چه کسانی با چه سازکاری تخصیص یابد که در این زمینه اقدام کنیم.» این اقدام قرار است با هدف کاهش نرخ تمام‌شده ساخت مسکن حمایتی و اجرای ماده ۱۳ قانون جهش تولید مسکن اجرا شود. وزیر اقتصاد نیز از تشکیل کمیته سه‌جانبه متشکل از وزارتخانه‌های راه و شهرسازی، صنعت، معدن و تجارت و سازمان بورس برای رفع ایرادات نحوه عرضه مصالح ساختمانی در بورس کالا خبر داده است.

صمت در این گزارش به ابعاد مختلف این موضوع از نگاه سازمان‌های مربوطه از جمله وزارت راه و شهرسازی، سازمان بورس اوراق بهادار و وزارت اقتصاد پرداخته است.

تشکیل کمیته سه‌جانبه برای رفع ابهامات

در تازه‌ترین اظهارات، وزیر اقتصاد گفت: برای رفع ایرادات نحوه عرضه مصالح ساختمانی در بورس کالا کمیته سه‌جانبه‌ای با حضور وزارتخانه‌های راه و شهرسازی، صمت و سازمان بورس تشکیل می‌شود.

سیداحسان خاندوزی در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: موضوع عرضه محصولات ساختمانی توسط ستاد اقتصادی دولت تعیین‌تکلیف شد که قرار بر این است تا همچنان عرضه این کالاها در بورس انجام شود. وی افزود: در راستای رفع ایرادات نحوه عرضه نهاده‌های ساختمانی در بورس کالا مقرر شده است کمیته مشترکی متشکل از وزارت راه و شهرسازی، وزارت صمت و سازمان بورس تشکیل و موارد ایراد در قالب بورس کالا برطرف شود. خاندوزی تاکید کرد: وزارت راه و شهرسازی چند نکته درباره فرآیند عرضه فولاد و سیمان در بورس کالا دارد که در کمیته مذکور موردبررسی قرار می‌گیرد. در همین حال، مجید عشقی، رئیس سازمان بورس نیز درباره آخرین تصمیمات اتخاذشده برای تغییر سازکار عرضه مصالح ساختمانی در بورس کالا تاکید کرد: «وزارت راه و شهرسازی نیاز دارد و این میزان مصالح ساختمانی باید به چه کسانی با چه سازکاری تخصیص یابد که در این‌باره اقدام کنیم. عرضه سیمان و فولاد موردنیاز پروژه نهضت ملی مسکن خارج از قیمت‌گذاری فعلی بورس کالا شدنی است، اما دراین‌باره باید در جلسات کارشناسی بحث کنیم و نحوه اجرایی آن موردبررسی قرار بگیرد، البته این اقدام تنها مشمول مصالح ساختمانی نهضت ملی مسکن می‌شود.»

عرضه مصالح ساختمانی در بورس کالا ضرورت ندارد

جمشید برزگر، رئیس کانون انبوه‌سازان ایران بااشاره به اینکه عرضه مصالح ساختمانی در بورس کالا باعث افزایش نرخ ساخت مسکن شده است، به صمت گفت: چرا باید کارخانه‌های تولیدکننده فولاد که با هزینه‌های بالایی احداث شده‌اند، امروز تولیدات خود را با قیمت‌های بسیار بالا در اختیار مردم قرار دهند؟ وی در ادامه افزود: وقتی بحث درباره بورس اتاق شیشه‌ای می‌شود، انتظار داریم که قیمت‌ها به‌صورت رقابتی و مدیریت‌شده باشند؛ اما امروزه قیمت‌ها بدون رقابت و با افزایش، به‌دست مصرف‌کننده نهایی می‌رسند. تولید سیمان و فولاد به‌وسیله شرکت‌های دولتی و خصوصی انجام می‌شود و این محصولات با استفاده از یارانه‌های دلاری تولید می‌شوند، اما با استفاده از نرخ ارز آزاد، قیمت‌گذاری و به مصرف‌کننده نهایی فروخته می‌شوند. همچنین، تمام معادن مرتبط با این صنایع با هزینه‌ای نزدیک به صفر به بهره‌برداران واگذار می‌شوند، در حالی که این معادن اموال عمومی هستند و نباید به‌صورت‌مستقیم به مصرف‌کننده نهایی به‌فروش برسند. براساس آخرین آنالیز قیمتی، نرخ تمام‌شده ساخت هر مترمربع به‌طورمیانگین ۸ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان بوده که این عدد بدون در نظر گرفتن هزینه زمین محاسبه شده است.

نهضت ملی، سوگلی پروژه‌های دولتی

رئیس کانون انبوه‌سازان ایران با بیان اینکه نرخ مصالح ساختمانی تاثیر زیادی در هزینه تمام‌شده پروژه نهضت ملی مسکن می‌گذارد به صمت گفت: پروژه نهضت ملی مسکن، سوگلی یکی از پروژه‌های دولتی است که نیازمند همکاری همه نهادها و وزارتخانه‌های اقتصاد و صنعت است. این نهضت برای اجرای بهتر و پیشرفت آن، نیازمند همکاری وزارت راه و شهرسازی است.

او بیان کرد: نرخ فولاد در داخل کشور در هر کیلوگرم ۲۸ هزار تومان بوده و این نرخ همانند نرخ جهانی فولاد است. سوالی که مطرح می‌شود این است که آیا بنگاه‌های اقتصادی نباید از منابع داخلی با نرخ کمتر از نرخ جهانی استفاده کنند و آیا یارانه‌ها باید در پروژه‌هایی مانند نهضت ملی مسکن مورد استفاده قرار گیرند؟ مسئولان باید در این زمینه پاسخگو باشند و توضیح دهند که چرا فولاد با نرخ جهانی به‌دست مصرف‌کننده داخلی می‌رسد.

سالانه باید حدود یک‌میلیون واحد مسکونی در کشور ساخته شود که از این تعداد، ۴۰۰هزار واحد مسکونی توسط بخش خصوصی تولید و سالانه نزدیک به ۱۵۰هزار واحد نیز در بافت‌های فرسوده نوسازی می‌شود. از این یک‌میلیون واحد مسکونی، کمابیش ۲۵۰هزار واحد باید توسط دولت برای اقشار کم‌درآمد ساخته شود، اما دولت در این بخش هدف تعیین‌شده را به‌دست نیاورده است.

برزگر با بیان اینکه در حال حاضر، پروژه‌ها از طریق فراخوان به پیمانکاران واگذار می‌شوند، تصریح کرد: ۷۵ درصد از این پیمانکاران با مشکلات مالی روبه‌رو هستند. نهضت ملی مسکن نیز از نظر قراردادی مشکلاتی دارد. انبوه‌سازان آمادگی دارند که با دریافت زمین از سوی دولت، واحدهایی را با سهم دولت به آنها واگذار کنند تا بلوک‌های ۵ تا ۶ طبقه در مدت حداکثر ۱۸ ماه ساخته و به متقاضیان نهضت ملی مسکن تحویل داده شوند؛ اما هنوز به توافق با وزارت راه و شهرسازی نرسیده‌ایم. هزینه‌های خدمات نظام‌مهندسی نسبت به سال گذشته ۲۰۰ درصد افزایش یافته و هزینه پروانه ساختمانی نیز به‌شدت افزایش یافته و قابل‌توجه است.

وی در پایان بااشاره به اینکه نرخ پایه در بورس کالا هیچ‌وقت شکسته نمی‌شود، اظهار کرد: وقتی به بازار شوکی وارد می‌شود، سیمان در بورس گران می‌شود. در شرایط عادی که افزایش تولید نیز داریم، نرخ سیمان کاهش نمی‌یابد. خیلی‌ها فکر می‌کنند وزارت راه و شهرسازی و شخص وزیر متولی این امر است، اما این‌گونه نیست و وزیر اقتصاد شخص متولی در این امر است که می‌تواند باعث کاهش نرخ شود.

تبعات منفی خروج سیمان و فولاد از بورس کالا

مرتضی جعفری، کارشناس بازار مسکن به صمت گفت: فعل و انفعالات بسیاری در افزایش نرخ مسکن تاثیرگذار هستند و سهم سیمان و فولاد در هزینه نهایی مسکن خیلی کمتر از سایر عوامل است. بورس کالا به‌عنوان یک پلتفرم شفاف برای عرضه و تقاضا عمل می‌کند و خروج این دو محصول از بورس، می‌تواند به شفافیت‌های موجود در این حوزه‌ها آسیب برساند.

وی پیرامون ایده وزیر راه و شهرسازی درباره خروج سیمان و فولاد از بورس کالا به بهانه گرانی مسکن ضمن اینکه این ایده را دور از مصلحت‌های اقتصادی و غیرمرتبط با عوامل موثر بر بازار مسکن دانست، اظهار کرد: از آنجایی که عامل اصلی افزایش نرخ مسکن، سیمان و فولاد نیست، خروج آنها از بورس نمی‌تواند به‌تنهایی منجر به کاهش نرخ مسکن شود.

این کارشناس اقتصادی تصریح کرد: متاسفانه، عواملی که بر بالا بودن و افزایش نرخ مسکن تاثیر می‌گذارند، بسیار پیچیده هستند؛ بنابراین، نمی‌توانیم بدون بررسی تمام جنبه‌های آن به‌سادگی بورس کالا را به‌عنوان تنها عامل مسئول بر گرانی مسکن در نظر بگیریم، علاوه بر این، سهم سیمان و فولاد در هزینه نهایی مسکن بسیار کمتر از سایر عوامل است و تاثیر قابل‌توجهی در افزایش نرخ و گرانی مسکن ندارد.

نقش نرخ زمین در گرانی مسکن

جعفری ضمن اشاره به عوامل موثر در رشد نرخ مسکن در کشور، خاطرنشان کرد: بخش عمده‌ای از گرانی مسکن در واقع در نرخ زمین نهفته است. برخی طرح‌های مسکن، به‌ویژه در مناطقی مانند شمال تهران، با اهدای رایگان زمین توسط دولت، باعث شکست نرخ مسکن می‌شوند. در واقع، نرخ مسکن در کل کشور براساس میانگین قیمت‌ها و نرخ رشد آن در منطقه تهران و شمال تهران تعیین می‌شود. اینجا مهم است که متوسط نرخ در مناطق شمالی تهران بسیار بالاتر از میانگین قیمت‌های کشور است و به‌همین‌دلیل، فاصله بین نرخ مسکن در سایر مناطق به‌سمت میانگین قیمت‌های منطقه یک تهران کاهش می‌یابد. در نتیجه، نرخ مسکن در شهرهای دیگر نیز به‌دلیل افزایش نرخ مسکن در تهران با افزایش روبه‌رو خواهد شد. بنابراین، دولت با اختصاص زمین‌ها در مناطق بهتر نسبت به طرح مسکن مهر، می‌تواند نرخ مسکن را به‌طرز قابل‌توجهی کاهش دهد.

این کارشناس ادامه داد: یکی از عوامل مهم دیگر در گرانی مسکن، صدور جواز ساخت و تراکم شهرداری است که اجازه ساخت پروژه‌های ساختمانی با بیش از ۵طبقه را نمی‌دهد.

اگر تصمیم بر کاهش قیمت‌ها در بازار مسکن وجود داشته باشد، می‌توان هزینه جواز ساخت و تراکم شهرداری را به‌شدت کاهش داد و به زمین‌های با مساحت ۳۰۰ متر اجازه ساخت پروژه‌های ساختمانی بیش از ۱۲طبقه در کل تهران را داد، زیرا محدودیت‌های در ساخت به‌دلیل کاستی‌های موجود در بازار مسکن اعمال می‌شود. عامل دیگری که به گرانی نرخ مسکن می‌انجامد، سوداگری در حوزه زمین و مسکن و افزایش تقاضای سوداگرانه است. اگر تقاضای سوداگری از بین برود و تنها تقاضای واقعی برای مسکن باقی بماند، نرخ مسکن به‌شدت کاهش خواهد یافت.

اگر بخواهیم دوباره به محور اصلی بحث برگردیم، تنها بستر شفاف و مشخص بورس کالا است، چراکه مشخصا معلوم است چه اتفاقی در آن رخ می‌دهد. بنابراین، نباید ناکارآمدی‌ها در بخش‌های دیگر را به گردن بورس کالا انداخت.

جعفری در پایان گفت: اگر سیمان و فولاد از بورس کالا خارج شوند، شفافیت موجود در این صنایع نیز از بین خواهد رفت و دیگر مشخص نخواهد بود که چه کسی کالا را خریداری می‌کند و به چه قیمتی آن را می‌فروشد. بدون شک، خروج سیمان و فولاد از بورس کالا پیامدهای منفی و سنگینی برای اقتصاد و بازار سرمایه به‌همراه خواهد داشت و این نبودشفافیت می‌تواند باعث بی‌اعتمادی در سرمایه‌گذاری و خروج سرمایه از بازار و اقتصاد کشور شود.

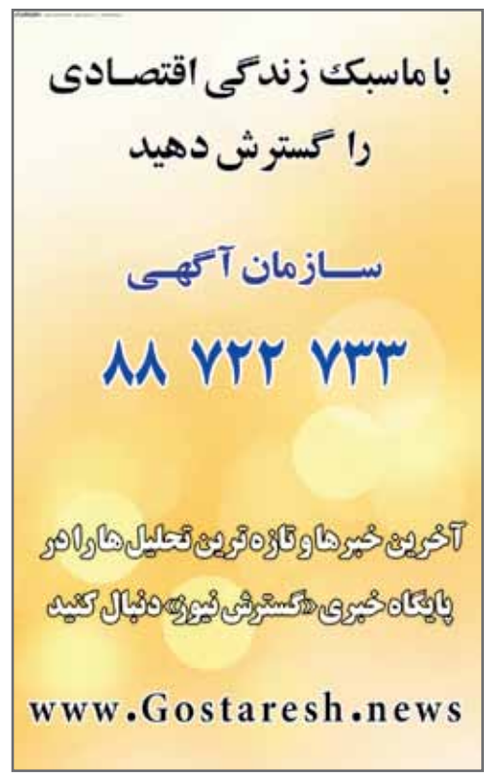
سخن پایانی

به‌نظر می‌رسد راهکار حل مشکلات بسیار راحت باشد و نیاز نیست که دولت برای کمک به بخش‌ها و پروژه‌های مهمی نظیر پروژه نهضت ملی مسکن، راهکارها و آزمون و خطاهای زیادی را امتحان کند. در زمینه بحث فوق اگر دولت قصد کنترل نرخ مصالحی نظیر فولاد و سیمان را دارد، باید نظارت بیشتری بر این عملکرد داشته باشد و کمترین اشتباه را انجام دهد.

بنابراین باید همزمان با عرضه این محصولات در بورس کالا، دست دلالان و سوداگران این بازار را کوتاه کند تا عده‌ای خاص نتوانند کالاهای عرضه‌شده از بورس کالا را با نرخ ثابت خریداری کنند و در بازار آزاد به نرخ بیشتری نسبت به بازار به‌فروش برسانند. واقعی‌سازی قیمت‌ها موضوعی است که باید باتوجه به شرایط موجود اقتصادی کشور انجام گیرد. نمی‌شود که درآمد کارخانجات و سازندگان مسکن به ریال باشد و نرخ محصولاتی مانند فولاد به دلار! مسلما دولت می‌تواند با یک برنامه‌ریزی درست و توجه بیشتر به اوضاع فعلی، بهترین تصمیم را بگیرد و شرایط بازار مصالح ساختمانی را مساعدتر کند.

وقتی بحث درباره بورس و اتاق شیشه‌ای می‌شود، انتظار داریم که قیمت‌ها به‌صورت رقابتی و مدیریت‌شده باشند

تنها بازار شفاف و قابل‌مشاهده، بورس کالا است که امکان خریدوفروش کالاها به‌همراه قیمت‌های آنها را به‌صورت واضح و مشخص فراهم می‌کند

تحلیل صمت از ماده ۹۷ قانون مالیات‌های مستقیم نشان داد

افزایش درآمد با اجرای یک ماده قانونی

امیرعباس آذرموند: حسابرسی مالیاتی حجم عمده‌ای از فعالیت‌های سازمان امور مالیاتی را به خود اختصاص داده که شامل رسیدگی دقیق به فعالیت‌های مودی است که در راستای بررسی اطلاعات وارده در اظهارنامه تسلیمی مودی و اسناد و مدارک مربوطه انجام می‌گیرد. حسابرسی به‌شکل مستقیم افزایش وصولی و به‌شکل غیرمستقیم تمکین داوطلبانه را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد که هر دو مورد، در کاهش شکاف مالیاتی موثر است. البته حسابرسی همه پرونده‌ها کاری دشوار و پرهزینه است و باتوجه به محدودیت منابع، مقرون به‌صرفه نیست و انجام آن در حال حاضر در بیشتر سازمان‌های مالیاتی جهان منسوخ شده است. به‌همین‌دلیل، در سازمان‌های مالیاتی از روش‌های مختلفی برای حسابرسی پرونده‌ها استفاده می‌کنند که به‌طورخلاصه می‌توان به روش‌های انتخاب دستی و تصادفی پرونده‌ها و انتخاب پرونده‌های مبتنی بر ریسک بیشتر اشاره کرد.

حسابرسی مالیاتی عملکرد مودیان پرریسک

در حسابرسی مالیاتی عملکرد مودیان پرریسک، روش انتخاب پرونده‌ها مبتنی بر ریسک، موردتوجه بیشتری از سوی سازمان‌های مالیاتی قرار گرفته است. نکته مهم هم آن است که برنامه حسابرسی مالیاتی اثربخش، تاثیری فراتر از افزایش مستقیم درآمدهای مالیاتی دارد. این تاثیر به طراحی درست استراتژی انتخاب حسابرسی با تفکیک کارکرد ارزیابی ریسک از کارکرد اجرای حسابرسی و تمرکز مودیان با ریسک بالا بستگی دارد.

به‌گزارش صمت براساس گزارش سازمان امور مالیاتی؛ هرچند در نظام مالیاتی ایران، در سال‌های گذشته تمرکز حسابرسی‌های مالیاتی بیشتر بر مودیان پرریسک است و این سوال مطرح می‌شود که چرا اختلاف معناداری میان مالیات‌های تشخیصی سازمان امور مالیاتی با مالیات‌های قطعی‌شده مودیان با ریسک بالا وجود ندارد و حجم زیادی از حسابرسی‌های انجام‌شده در مرحله اعتراض قرار می‌گیرند؟

در ایران نیز براساس ماده ۹۷ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۹۴، سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند اظهارنامه‌های مالیاتی را بدون رسیدگی قبول کند و سپس تعدادی از آنها را براساس معیارها و شاخص‌های تعیین‌شده یا به‌طورنمونه انتخاب و برابر مقررات موردرسیدگی قرار دهد. باتوجه به ناممکن بودن حسابرسی همه پرونده‌ها، در سازمان‌های مالیاتی روش‌های مختلفی برای انتخاب پرونده‌ها برای حسابرسی استفاده می‌شود که به‌طورخلاصه می‌توان به روش‌های انتخاب دستی پرونده‌ها، انتخاب تصادفی و انتخاب پرونده‌ها مبتنی بر ریسک اشاره کرد. از میان روش‌های مذکور، روش اخیر، یعنی انتخاب مبتنی بر ریسک مودیان یا اظهارنامه‌ها، موردتوجه سازمان‌های مالیاتی است.

شاخص‌های ارزیابی ریسک در سیستم مالیاتی ایران

شاخص‌های ارزیابی ریسک در سیستم مالیاتی ایران شامل شاخص‌های اظهارنامه (صاحبان مشاغل و اشخاص حقوقی) و نیز شاخص‌های حساب سود و زیان و ترازنامه (اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل گروه اول) هستند. همچنین، غربالگری یکی از قدیمی‌ترین روش‌های انتخاب حسابرسی و مربوط به زمانی است که سازمان‌های مالیاتی از فناوری اطلاعات، استفاده محدودی می‌کردند. این رویکرد شامل انتخاب دستی پرونده حسابرسی توسط حسابرسان براساس دانش خود از رفتار، نوع فعالیت و محل فعالیت مودیان مالیاتی است. این تکنیک در حالی که دارای مزایای غیرقابل‌انکاری چون استفاده از دانش محلی و غیررسمی، مقبولیت عموم حسابرسان و نیاز محدود به پردازش داده‌ها است، چالش‌برانگیز نیز هست.

با این همه، به‌وضوح در این روش خطر ارتشا بالا می‌رود و به‌دلیل دستی بودن، حسابرسان ممکن است برخی جنبه‌های عدم‌تمکین مالیاتی را از دست بدهند. هیچ تلاشی برای کشف الگوهای عدم‌تمکین پنهان در تاریخچه عدم‌تمکین در همان منطقه و سایر ویژگی‌های مودیان، انجام نمی‌گیرد. همچنین، اگر فرآیند غربالگری کاملا دستی باشد، حسابرسان اغلب فقط از داده‌های داخلی استفاده و احتمالا از اطلاعات مرتبط با داده‌های خارجی غفلت می‌کنند.

این روش در کشورهای توسعه‌یافته که تمایل دارند، سایر تکنیک‌های انتخاب را استفاده کنند، با نارضایتی مواجه شده است. با این حال، هنوز هم در سیستم‌های مالیاتی نامتمرکز چون بریتانیا مورداستفاده قرار می‌گیرد.

تکنیک انتخاب تصادفی، عکس غربالگری است و مودیانی که باید حسابرسی شوند، به‌شکل تصادفی از جمعیت کلی مودیان انتخاب می‌شوند. انتخاب تصادفی ساده که در برخی کشورها اجرا می‌شود، حالت گسترده استفاده از نمونه‌گیری طبقه‌بندی‌شده است. این امر گروه‌های مودیان را براساس معیارهایی چون اندازه، صنعت و نوع مالیاتی که باید پرداخت شود، تعریف می‌کند. سپس از هر طبقه، یک نمونه تصادفی گرفته می‌شود. یکی از مزایای این روش، این است که نسبت به انتخاب تصادفی ساده، نماینده گسترده‌تری از مودیان را تضمین می‌کند. با این همه، مشکل اصلی این روش، هزینه فرصت بالا است. پرونده‌هایی که برای حسابرسی با روش‌های متمرکز بر مودیان پرخطر یا حتی غربالگری دستی انتخاب می‌شوند، احتمالا درآمد بیشتری نسبت به پرونده‌هایی که به‌طورتصادفی انتخاب شده‌اند، دارند. در نتیجه، حسابرسی تصادفی تاثیر ناچیزی بر تولید مستقیم درآمد و احتمالا بر بازدارندگی از عدم‌تمکین مالیاتی دارد.

این امر به توضیح اینکه چرا بیشتر کشورهایی که از انتخاب تصادفی استفاده می‌کنند، مانند ایالات‌متحده؛ از برنامه‌های حسابرسی با هدف مودیان پرریسک استفاده می‌کنند، یاری می‌رساند. البته تعداد کمی از حسابرس‌های تصادفی برای اهداف کالیبراسیون مفید هستند.

انتخاب مبتنی بر ریسک که در حال حاضر در سازمان امور مالیاتی ایران استفاده می‌شود، روشی است که بیشتر سازمان‌های مالیاتی استراتژی‌های حسابرسی را با تمرکز بر ریسک‌های عدم‌تمکین مودیان مالیاتی توسعه داده‌اند. این تجربه نشان داده است که یک استراتژی انتخاب حسابرسی کارآمد باید آن دسته از مودیان را شناسایی کند که بیشترین احتمال عدم‌تمکین را دارند، یعنی مودیانی که تعدیلات حسابرسی و جرایم با بیشترین احتمال درباره آنها اتفاق خواهد افتاد. در این رویکرد، بسیاری از سازمان‌های مالیاتی استراتژی‌های انتخاب حسابرسی را براساس تکنیک‌های امتیازدهی ریسک، مشابه روش‌هایی که برای انتخاب مشتریان در بانک‌ها یا بیمه‌ها استفاده می‌شوند، توسعه داده‌اند.

این تکنیک، دستگاه متولی مالیات را قادر می‌کند تا چندین پروفایل از مودیان ایجاد کند و مودیانی را که به احتمال زیاد تمکین نمی‌کنند، شناسایی کند. این استراتژی انتخاب چندین مورد از مزایای انتخاب تصادفی را ترکیب می‌کند، در حالی که محدودیت‌های آن را از نظر کارآیی رفع می‌کند. استراتژی مذکور در بسیاری از سازمان‌های مالیاتی کشورهای توسعه‌یافته انتخاب و توسط سازمان‌های بین‌المللی در کشورهای در حال گذار و در حال توسعه حمایت شده است.

هم‌اکنون سازمان‌های مالیاتی با جریان‌های کلان داده تغذیه می‌شوند و نیاز به جمع‌آوری، پاکسازی، فیلتر کردن و ذخیره امن داده‌ها وجود دارد. نحوه استفاده از داده‌ها، محور اساسی در رسیدگی به پرونده‌های مالیاتی است. به‌دلیل حجم زیاد جریان داده‌ها، برای نیروی انسانی غیرممکن است که بتواند داده‌ها را دریافت و مرتب کند؛ تجزیه و تحلیل داده‌ها می‌تواند سبب برطرف شدن این نیازها شود.

۴ روش شناسایی مودیان پر ریسک

در نظام مالیاتی ایران از تکنیک ساده غربالگری دستی ـ ماشینی استفاده می‌شود. به این صورت که حسابرسان؛ هم از داده‌های داخلی و هم از اطلاعات مرتبط داده‌های خارجی یا داده‌های مبادله‌شده استفاده می‌کنند. در این میان، چارچوب اساسی برای ارزیابی ریسک هم مطرح شده است. به‌منظور پیش‌بینی باید متغیر وابسته را که عدم‌تمکین را اندازه می‌گیرد، مدل‌سازی کرد. این متغیر ممکن است رسته‌ای یا کمی باشد.

چندین متغیر برون‌زا می‌توانند متغیر وابسته را متاثر کنند. برای مثال، تمکین مالیاتی می‌تواند تحت‌تاثیر نوع صنعت، اندازه شرکت، تعدد کارکنان و سایه تمکین در گذشته باشد. از یک طرف، روش روش‌های پارامتریک و از سوی دیگر، روش‌های غیرپارامتریک برای این مسئله مورداستفاده قرار می‌گیرد.

در روش‌های پارامتریک و متاثر از رشد داده‌کاوی یک دهه گذشته و به‌دلیل استفاده روزافزون از فناوری اطلاعات و دسترسی به مجموعه داده‌ها با حجم انبوه رایج شده است. داده‌کاوی شامل کاوش، تجزیه و تحلیل خودکار، مقادیر زیادی از داده‌ها برای کشف الگوها و قواعد معنادار است. یک نکته کلیدی در تکنیک‌های داده‌کاوی این است که نیازی به تعیین مدل قبلی متغیرهای توضیحی نیست. در عوض این رویه‌ها معمولا فهرستی از عوامل توضیحی بالقوه را برای یک متغیر پیش‌بینی‌شده به‌عنوان خروجی ایجاد می‌کنند و نیاز به اطلاعات قبلی در زمینه ساختار مدل‌سازی‌شده را به‌حداقل می‌رسانند.

هرچند داده‌کاوی اغلب به‌عنوان جایگزین برای روش‌های پارامتریک پیش‌بینی سنتی‌تر استفاده می‌شود، گاهی استفاده مشترک از ۲ تکنیک هم توصیه می‌شود. درباره سازمان مالیاتی، داده‌کاوی می‌تواند ابتدا برای به‌دست آوردن اطلاعات در زمینه چندین پروفایل مختلف مودیان و شناسایی متغیرهای برون‌زا مربوطه، استفاده شود و سپس روش‌های پارامتریک امتیازدهی می‌تواند مرحله دوم باشد و از متغیرهای شناسایی‌کننده توسط داده‌کاوی در معادلات پیش‌بینی تمکین و حسابرسی اظهارنامه‌های استفاده کند.

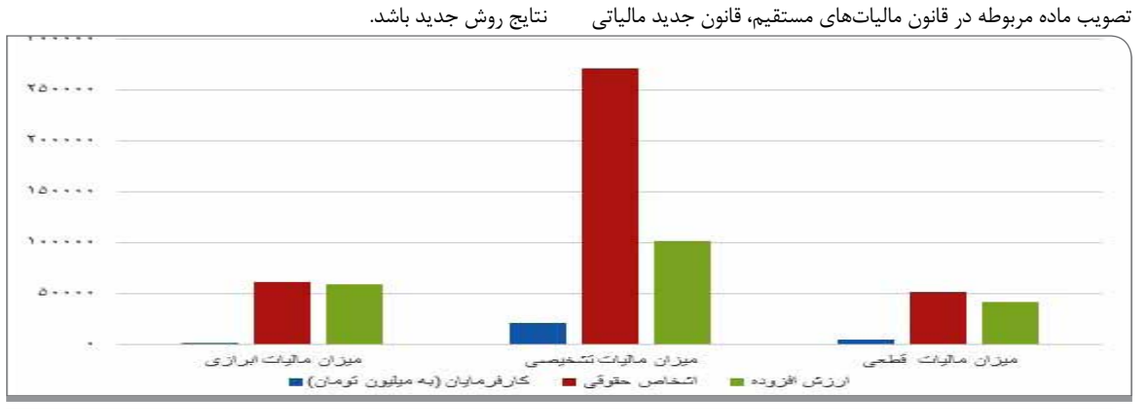
درخت تصمیم تکنیکی است که گروه‌های افراد یا کسب‌وکارها را مشخص می‌کند که براساس مجموعه‌ای از متغیرهای از پیش‌تعیین‌شده و تا حد امکان، همگن هستند و براساس الگوریتمی است که از معیارهای جداسازی برای شناسایی گروه‌ها استفاده می‌کند.

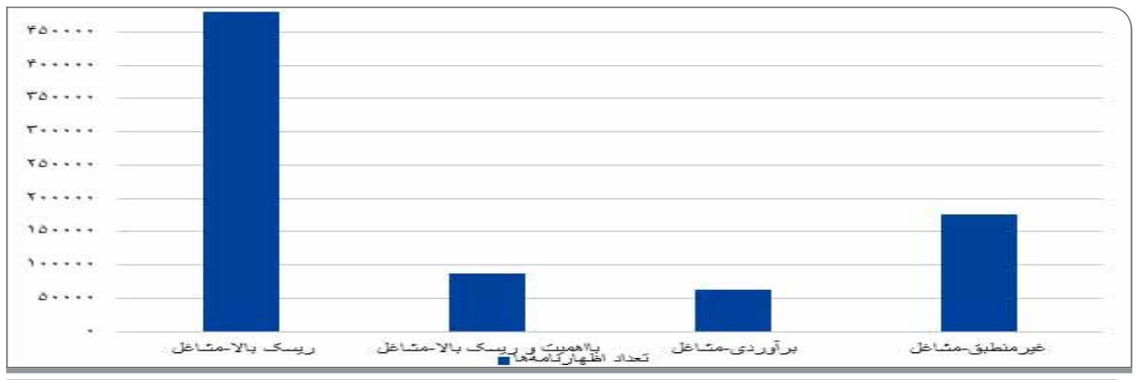
در تکنیک شبکه‌های عصبی که شباهت زیادی به مدل درختی دارد، شناسایی گروه‌های همگن براساس مجموعه‌ای از متغیرها و معیار انجام می‌شود. با این حال، از آنجایی که به سلسله‌مراتب در متغیرها نیاز ندارد، روشی کارآتر است. یک گره در یک شبکه عصبی را می‌توان با چندین متغیر تعریف کرد و در نهایت، درخت تصمیم یک گره، فقط یک متغیر را تعریف می‌کند.

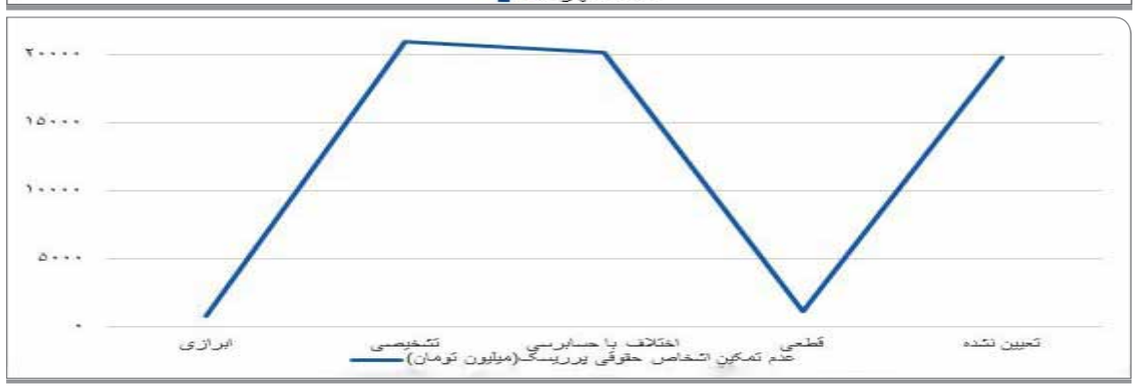
روش خوشه‌بندی، به‌عنوان یکی دیگر از تکنیک‌های تقسیم‌بندی داده‌ها، امکان تجزیه و تحلیل همزمان چند متغیر توضیحی ممکن را در طول فرآیند تصمیم‌گیری، فراهم می‌کند. معیارهایی برای تقسیم‌بندی خوشه‌ها وجود دارد. یکی از محدودیت‌های الگوریتم خوشه‌بندی استاندارد این است که تعداد خوشه‌ها برون‌زا هستند.

افزایش ۷ هزار میلیارد تومانی مالیات‌ها

عملکرد سازمان امور مالیاتی در سال ۹۹ اهمیتی دوچندان دارد، زیرا با تصویب ماده مربوطه در قانون مالیات‌های مستقیم، قانون جدید مالیاتی در آن سال برای نخستین‌بار پیاده‌سازی شد که می‌تواند نشان‌دهنده نتایج روش جدید باشد.

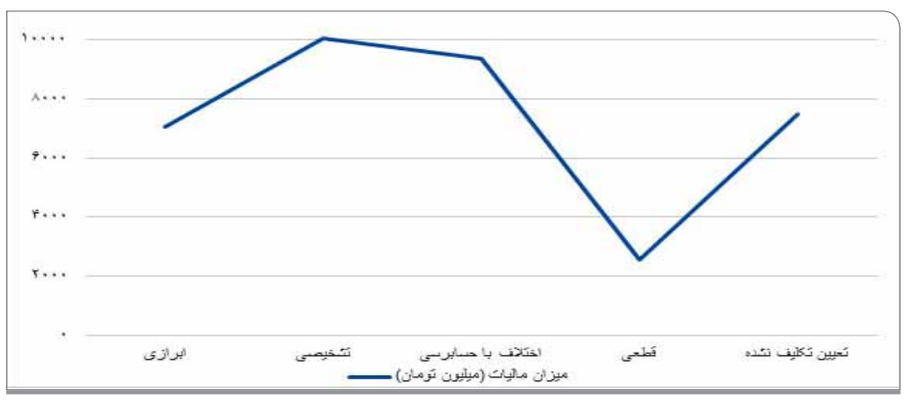

نتیجه کاربست ماده ۹۷ قانون مالیات‌های مستقیم در سال ۱۳۹۹ منجر به رسیدگی به ۸۷ هزار مودی و صاحبان دارای مشاغل دارای ریسک بالای بااهمیت شد.

این امر موجب شد تا میزان مالیات تشخیصی رشدی ۷ هزار میلیارد تومانی نسبت به مالیات ابرازشده توسط مودیان مالیاتی داشته باشد.

همچنین پذیرش اظهارنامه مالیاتی ۳۲ هزار مودی که معادل ۱۰ درصد کل اظهارنامه‌های دریافتی اشخاص حقیقی در سال مذکور بود. ضمن اینکه، رسیدگی به ۵۷ هزار مودی اشخاص حقیقی دارای ریسک بالای بااهمیت و افزایش میزان مالیات تشخیصی با رشدی معادل ۱۰۳ هزار میلیارد تومان نسبت به مالیات ابرازشده توسط مودیان حاصل شد. در نهایت، تولید اظهارنامه مالیاتی برای بیش از ۶۲ هزار مودی صاحب شغل و ۸ هزار مودی اشخاص حقوقی که اظهارنامه تسلیمی آنها مطابق با مقررات نبوده است.

هرچند این تغییرات، گامی به جلو محسوب می‌شوند، اما سازمان امور مالیاتی برای وضعیت مطلوب، اهداف مشخصی تعیین کرده است که نشان می‌دهد همچنان اصلاحات در این سازمان باید ادامه داشته باشد. از جمله اینکه، تفکیک کارکرد حسابرسی از کارکرد انتخابی و کاهش تنش میان ممیزان و مودیان به‌دلیل عدم‌ارتباط مستقیم و مودی‌محور شدن، هنوز به‌طورکامل حاصل نشده است.

باوجود اینکه موسسه پژوهشی زیرنظر سازمان امور مالیاتی نتایج اجرای ماده ۹۷ قانون مالیات‌های مستقیم را مثبت ارزیابی می‌کند، اما همچنان حصول اطمینان از رفتار غیرتبعیض‌آمیز به‌دست نیامده است و فرار مالیاتی همچنان ادامه دارد.

کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت:

آمارسازی راه به جایی نمی‌برد

معاون سابق وزیر جهاد کشاورزی در رابطه با اهمیت آمار در برنامه‌ریزی‌های کلان کشورها به صمت گفت: «هر چه آمارهای منتشر شده جزئیات بیشتر و کامل‌تری داشته باشند، می‌تواند از کارآمدی بیشتر یک نظام آماری خبر دهد. با این حال من فکر می‌کنم جدای از آمارهای تخصصی و خاص که عموم مردم چندان به آنها نمی‌پردازند، آمارهای کلان مانند رشد اقتصادی، تورم، بیکاری و... باید چنان دقیق باشند که با واقعیت زندگی مردم در تضاد قرار نگیرند.» علی قنبری، عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس و از نمایندگان پیشین مجلس شورای اسلامی در ادامه تصریح کرد: «دربرخی از موارد آمارهایی که منتشر می‌شوند بیشتر از هر چیز، گاهی خوشایند برخی از مسئولان کشور است. گاهی آمارهای دولتی منتشرشده در کشور به هیچ وجه واقعیات زندگی را منعکس نمی‌کنند و به اعتبار اینکه آماری درست و دقیق است که واقعیات را به شکل ارقام منعکس کند، باید تصریح کنم که اکنون آمارهای کشور ما، آمارهای مطلوب اقتصادی نیست.»

مشروح این گفت‌وگو را در ادامه بخوانید.

◉ در تقویم ما، اول آبان به نام روز ملی آمار و برنامه‌ریزی نامگذاری شده است. امروز در بیشتر کشورها، دستگاه‌های عریض و طویل با صرف بودجه‌های فراوان برای محاسبه و اعلام رسمی آن فعال هستند. اهمیت مسئله آمار در چیست که چنین هزینه‌ای، برای بررسی، تدوین و اعلام آن درنظر گرفته می‌شود؟

مدرن شدن ساختار دولت و اقتصاد، اهمیت ارائه اطلاعات درست و شفاف به جامعه را دو چندان کرده و از همین منظر نیز سازمان‌های مختلف محاسبه آمار در ایران و کشورهای دیگر جهان شکل گرفته‌اند. این سازمان‌ها تلاش می‌کنند با محاسبات مختلف خود، وضعیت یک کشور یا سرزمین در حوزه‌های مختلف هنری، فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را در قالب محاسبات آماری ارائه کنند. مسئله این است که برای برنامه‌ریزی، سرمایه‌گذاری و هر فعل و انفعالی دست یافتن به واقعیات یک جامعه تعیین‌کننده است. آمارها واقعیات یک جامعه را به شکل ارقام منعکس می‌کند تا شرایط روز و پیش‌بینی آینده، برای دیگران قابل فهم شود و بتوان آن را مبنایی برای تصویر واقعیات قرار داد.

به طور مثال سیاست‌گذاران یک کشور با دسترسی به آمارهای واقعی، می‌توانند نقاط ضعف هر حوزه را بشناسند و برای رفع آنها برنامه‌ریزی کنند. هیچ برنامه‌ریزی اقتصادی موفقی در جهان بدون داشتن اطلاعات درست عملی نخواهد بود. از سوی دیگر سرمایه‌گذاران نیز با توجه به واقعیات یک اقتصاد، به سرمایه‌گذاری دست می‌زنند یا از فعالیت اقتصادی خودداری می‌کنند.

ضمن اینکه دسترسی عمومی به آمارهای دقیق و به‌روز اقتصادی می‌تواند کمک کند تا کارشناسان اقتصادی هم در مورد مشکلات موجود و کاستی‌های کشور به بحث بپردازند که خود این بحث می‌تواند به گسترش دامنه علم و فهم اصولی از مسائل منجر شود و در نهایت می‌تواند سیاستگذاران را هم از برایند این مباحث که بیشتر در محیط‌های دانشگاهی شکل می‌گیرد، بهره‌مند کند. مردم هم می‌توانند ضمن فهم وضعیت خود براساس عدد و رقم، می‌توانند صداقت مسئولان کشور را محاسبه کنند.

بدون دست یافتن به آمار شاخص‌های کلان در حوزه‌های مختلف، نمی‌توانیم امروز را با گذشته مقایسه کنیم و همچنین برای آینده هدف‌گذاری درستی داشته باشیم. در اصل آمارها، شاخص‌ها را نشان می‌دهند و در برنامه‌های توسعه می‌توان این ارقام را در جهت پیشرفت و آبادانی، به شکل ارقام هدف‌گذاری شده درآورد و دولت را به آن سو مایل کرد.

◉ به نظر می‌رسد برخی تصور می‌کنند، ممکن است انتشار آمار واقعی، در شرایطی که اقتصاد کشور در شرایط نابسامانی قرار دارد و انتظارات روانی بر مشکلات دامن می‌زند، مشکل‌ساز شود. چنین نگاهی چقدر واقعی است؟

به نظر من این حرف درستی نیست و بهتر است چنین ذهنیتی در میان دولتمردان هیچ کشوری و از جمله کشور خودمان وجود نداشته باشد، زیرا بنا به تجربه ثابت شده که اگر آمار رسمی به شکل دقیق، طوری که مردم هم نسبت به آنها اعتماد داشته باشند، منتشر نشود، بازار شایعات و گمانه‌زنی‌ها داغ‌تر می‌شود که خود به خود تبعات ویران‌گرتری از خود به جای می‌گذارد.

◉ در شرایط ایران، با هر تکانه‌ای، ممکن است انتشار اخبار مربوط به نرخ طلا و ارز در رسانه‌ها ممنوع شود. انتشار اخبار مربوطه چه مشکلی ایجاد می‌کند؟

اینکه وسط یک تکانه اقتصادی چه تصمیمی گرفته می‌شود، شاید برای زمانی کوتاه نتیجه‌بخش باشد ولی به‌طور کلی اقداماتی از این دست چنان تبعات منفی دارند که در مقابل یکسری اثرات گذرا نباید چندان مورد توجه باشند. ضمن اینکه بنا به تجربه مشاهده شده، حتی در میان بحران، اگر آمارهای رسمی، صحیح و دقیق باشند، مشکلات را کمتر کرده و لااقل اعتماد میان مردم و حکومت بیشتر می‌شود. این اعتماد سرمایه‌ای است که با کمک آن می‌توان بحران‌ها را پشت سر گذاشت.

◉ مهم‌ترین ویژگی در یک نظام آماری چیست؟

ویژگی‌های مختلفی را می‌توان برای آن بر شمرد. آمارها تنها در بخش اقتصادی منتشر نمی‌شوند و در تمام حوزه‌ها می‌توان وضعیت امروز را با گذشته مقایسه کرد. هر چه آمارهای منتشر شده جزئیات بیشتر و کامل‌تری داشته باشند، می‌تواند از کارآمدی بیشتر یک نظام آماری خبر دهد. با این حال من فکر می‌کنم جدای از آمارهای تخصصی و خاص که عموم مردم چندان به آنها نمی‌پردازند، آمارهای کلان مانند رشد اقتصادی، تورم، بیکاری و... باید چنان دقیق باشند که با واقعیت زندگی مردم در تضاد قرار نگیرند.

ببینید این را حتی می‌شد در پاسخ به سوال پیش شما هم گفت که مردم واقعا نیازی ندارند که آمارهای رسمی زندگی آنها را تصویر کند زیرا آنها از هرکسی بهتر به وضعیت معیشتی و زیستی خودشان آگاه هستند و هنگامی که آمارها چیزی خلاف واقعیت زندگی آنها را منعکس می‌کند، اعتماد عمومی خدشه دار می‌شود.

◉ چگونه آمارها در تضاد با واقعیات معیشتی قرار می‌گیرند؟

تنها زمانی که عددسازی و آمارسازی رخ می‌دهد این وضعیت را مشاهده می‌کنیم؛ در غیر این صورت آماری دقیق منتشر می‌شود که واقعیات را به شکل عدد و رقم منعکس کند. از آنجایی که شهروندان به‌طور روزمره با قیمت‌ها و مقایسه بین درآمدها و هزینه‌ها مواجه هستند و هر روز را با دیروز و هر سال را پارسال مقایسه می‌کنند، واقعیات روز اقتصاد را بهتر از هر نظام آماری می‌فهمند. پس حتی در صورت دشواری شرایط اقتصادی، نباید واقعیات را پنهان کرد.

بیایید تصور کنیم که مسئولان در یک کشوری بخواهند آمارها را بنا به تمایل خود دستکاری کنند. در این سرزمین پس از مدتی هیچ تحلیل واقعی و مبتنی بر وضعیت آن اقتصاد منتشر نخواهند شد چرا که داده کافی برای ارائه تحلیلی درست وجود ندارد و تکیه بر آمارهای رسمی جز به گمراهی بیشتر نتیجه‌ای در پی نخواهد داشت.

ضمن اینکه وقتی دولتمردان و مسئولان در بدترین شرایط، مردم را محرم قرار می‌دهند و واقعیات تلخ را هم به آنها بیان می‌کنند، ممکن است مردم تا حدودی به بهبود وضعیت در آینده امیدوارتر شوند.

در این شرایط کارشناسان و صاحبنظران هم می‌توانند با توصل بر واقعیت‌های روز به بررسی شرایط و ارائه راهکاری مختلف بپردازند. من فکر می‌کنم در شرایطی که نخبگان و مردم خود را در تصمیم‌گیری‌ها دخیل بدانند، راه خروج از بحران زودتر و بهینه‌تر مشخص می‌شود و آن کشور در مسیر دستیابی به توسعه قرار گرفته است.

◉ در سال‌های پس از انقلاب دوره‌های مختلفی در زمینه ارائه آمار تجربه شده است. با توجه به اینکه سال‌ها جزو مدیران دولتی بودید، در کدام دوره عملکرد کشور را مناسب‌تر می‌دانید؟

هر چه دولتی که روی کار آمده بیشتر به مردم و رای جامعه متکی بوده، هم توانسته با اعتماد عمومی بالاتر به سمت رفع مشکلات حرکت کند و هم مردم را محرم خود بدانند و ابایی از بیان مشکلات نداشته است. در این دوران همواره کیفیت آمارهایی که منتشر شده، بسیار بالا بوده و حتی مخالفان نیز به این آمارها اعتماد می‌کردند. ضمن اینکه همین اعتماد عمومی برای دولت‌ها مهم‌ترین امکان را برای خروج از وضعیت فراهم کرده است. من بنا به تجربه، دولت اصلاحات را موفق‌ترین دوره در این زمینه می‌دانم. در آن دوران، هدف دولت وقت افزایش همبستگی و اتحاد مردم حول توسعه اقتصادی، سیاسی و فرهنگی بود و به همین دلیل آمارهایی که منتشر می‌شد، چندان جای بحث حول صحت و سقم آن باقی نمی‌گذاشت. البته ناگفته نماند که در زمان پیش از انقلاب هم وضعیت کیفی آمارهای رسمی متفاوت بود ولی بحث در مورد آن سال‌ها، در این مصاحبه نمی‌گنجد. تجربه دوره اصلاحات یکبار دیگر نشان می‌دهد که تا چه اندازه صداقت با مردم و مسئولان، در روند اعتمادسازی تعیین‌کننده است و چگونه زمانی که جامعه را تصمیم‌گیری‌ها مداخله می‌دهیم، فاصله میان مردم و مسئولان کاهش می‌یابد و تا چه اندازه شاخص‌های اقتصادی و اجتماعی بر این اساس دچار تحولات شگرف و مثبت می‌شوند. فکر می‌کنم بخشی از بازگرداندن شرایط به عقلانیت عمومی، بازگشت به همان شرایطی است که تجربه کردیم ولی متاسفانه ادامه داده نشد. به هر حال دشواری وضعیت را هیچ عدد و رقمی نمی‌تواند نفی کند و با هیچ وسیله‌ای نمی‌توان به مردمی که هر روز کوچک شدن سفره‌های خود را می‌بینند، به این تصور واهی کشاند که همه چیز خوب است و چیزهای دیگری هم که وجود دارند در مسیر بهبودی و اصلاح قرار دارند.

◉ شرایط امروز آمارهای رسمی کشور را چگونه می‌بینید؟

ببینید چیزی که ما امروز تحت عنوان آمارهای رسمی در بخش اقتصادی با آن دست به گریبان شده‌ایم، واقعیات جامعه را منعکس نمی‌کند. به نظر می‌رسد گاهی آمارسازی می‌شود و بیشتر با دستور ارقامی ساخته و منتشر می‌شوند که یکسره در راستای مطالبات حاکمیتی است. این امر پی در پی بدبینی را افزایش داده و به شدت سرمایه اجتماعی کشور را خدشه‌دار کرده است.

در یکی از سوالات به دوره‌های مختلف کشور از نظر کیفیت آمارهای رسمی اشاره کردید؛ گاهی به نظر می‌رسد، برخی از آمارها، عددسازی بوده و به صورت گزینشی دسته بندی شده‌اند. گاهی برخی از آمارهایی که منتشر می‌شود بیش از هر چیز به دنبال القای شرایط، بهتر از واقعیت است. دربرخی از موارد آمارهایی که منتشر می‌شوند بیشتر از هر چیز، گاهی خوشایند برخی از مسئولان کشور است. گاهی آمارهای دولتی منتشر شده در کشور به هیچ وجه واقعیات زندگی را منعکس نمی‌کنند و به اعتبار اینکه آماری درست و دقیق است که واقعیات را به شکل ارقام منعکس کند، باید تصریح کنم که اکنون آمارهای کشور ما، آمارهای مطلوب و منطبق با شرایط اقتصادی نیست.

◉ با توجه به این نکته اخیر، واکنش مردم در مواجه با این دست از آمارها چیست؟

در مواردی شرایط به سمتی پیش رفته که کمترین اعتمادی به آمارهای رسمی کشور نمی‌شود. حتی به نظر می‌رسد، وضعیتی دچار شده‌ایم که سرمایه اجتماعی به کمترین سطح ممکن کاهش یافته است. مردم در زندگی روزمره خود وقعی به آمارها نمی‌نهند و هر کس بنا به تجربه زیسته خویش نظری در مورد وضعیت گرانی یا بیکاری دارد. اینکه کسانی چون من تاکید دارند که باید آمارهای کشور صحیح و اصولی بوده و بر واقعیات زندگی مردم متکی باشند، از این امر نشات می‌گیرد که اعتماد میان حاکمیت و مردم بسیار مهم و تعیین‌کننده است. در شرایطی که اعتماد عمومی بالایی به دولت‌ها وجود دارد، مردم همکاری بیشتری داشته و برای بهبود وضعیت در آینده تلاش می‌کنند. چیزی که در سال‌های جنگ هم به وضوح در کشور خودمان دیده می‌شد.

◉ کارشناسان چه نگاهی به ارقام منتشرشده توسط مرکز آمار یا بانک مرکزی دارند؟

در این مورد هم متاسفانه چیزی که من در میان همکاران دانشگاهی می‌بینم و حتی در میان صاحب‌نظرانی که مدت‌ها مدیریت کشور را بر عهده داشتند، بی‌اعتمادی بسیار زیاد است. بسیاری از دوستان و همکاران در جلسات خصوصی‌تر تاکید می‌کنند که به آمارهای منتشرشده اعتماد لازم را ندارند و برای بررسی شرایط روز و پیش‌بینی آینده، ارقام رسمی را یکسره کنار می‌گذارند. به هر روی این موضوع را نمی‌توان کتمان کرد که ارقام منتشر شده توسط مراجع رسمی محاسبه آمار، دقیق نیستند و گاهی در این امر خطیر، متولیان بی‌طرفی کنار گذاشته شده و یکسره از جناحی خاص دفاع می‌شود.

◉ این روزها بحث در مورد نرخ رشد اقتصادی که مرکز آمار برای سه‌ماهه نخست آن را ۷.۹ درصد اعلام کرده و نرخ بیکاری تابستان امسال که آن را هم ۷.۹ درصد اعلام کردند، بحث‌های فراوانی در گرفته است. شما این ارقام را تا چه اندازه واقعی و قابل اتکا می‌بینید؟

والله من که وضعیت اقتصادی کشور را بی‌ربط با نرخ رشدی می‌دانم که مرکز آمار ایران اعلام کرده است. به عنوان یک مدیر سابق وقتی به وضعیت زندگی مردم شریف کشورمان می‌نگرم و آن را با ارقام منتشرشده مقایسه می‌کنم، احساس می‌کنم این دو واقعیاتی مجزا از هم هستند و ربطی به یکدیگر ندارند. رشد ۸ درصدی، آنقدر بزرگ است که در اقتصاد ایران وقوعش به یکسری گشایش مهم منجر شود که چنین چیزی با وجود گذشت ۶ ماه از بهار نمی‌توانیم مشاهده کنیم. ضمن اینکه رکود بخش تولید را دچار مشکل کرده، ادعا می‌کنند نرخ جذب سرمایه مثبت شده است که باز هم نمی‌توانیم در کلیت تولید چنین چیزی را مشاهده کنیم. در مورد نرخ بیکاری پذیرش آن برای من سنگین‌تر از نرخ رشد اقتصادی است چرا که ما اشتغال واقعی کشور را می‌بینیم و امروز روزهای خوبی را مشاهده نمی‌کنیم. مشاغل پایدار و حقیقی تولید نمی‌شوند و بخش مهمی از درآمدهای مردم از مشاغل غیررسمی یا ناپایدار و موقتی تامین می‌شود. در بهترین سال‌های پس از انقلاب هم چنین نرخی ثبت نشده و انصاف حکم می‌کند بگویند امروز به بدترین روزهای اشتغال در ایران شباهت بیشتری دارد، تا بهترین سال‌ها.

نوبت اول
م الف ۵۰۱۱

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت اسناد و املاک منطقه ۶ مشهد

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۰۹/۲۰ و ۱- برابر **رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۰۶۲۷۲۰۰۰۴۵۸ مورخه ۱۴۰۲/۰۴/۱۰** هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی منطقه شش مشهد تصرفات مالکانه و بلامعارض **متقاضی خانم زهره اعتمادرضائی فرزند محمدرضا شماره شناسنامه ۵۴۹ صادره از مشهد** نسبت به دو دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین محصور مشتمل بر ساختمان به مساحت ۱۳۸۱ مترمربع قسمتی از پلاک باقیمانده ۱۸۳ اصلی واقع در اراضی پاچنار بخش ۱۰ مشهد خریداری با واسطه/ بدون واسطه از محل مالکیت محمدرضا اعتمادرضائی و خانم امجد کاظمیان مروی مالک رسمی محرز گردیده است.

۲- برابر **رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۰۶۲۷۲۰۰۰۴۵۹ مورخه ۱۴۰۲/۰۴/۱۰** هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی منطقه شش مشهد تصرفات مالکانه و بلامعارض **متقاضی خانم زهره اعتمادرضائی فرزند محمدرضا شماره شناسنامه ۵۴۹ صادره از مشهد** نسبت به دو دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین محصور مشتمل بر ساختمان به مساحت ۱۳۸۱ مترمربع قسمتی از پلاک باقیمانده ۱۸۳ اصلی واقع در اراضی پاچنار بخش ۱۰ مشهد خریداری با واسطه/ بدون واسطه از محل مالکیت محمدرضا اعتمادرضائی و خانم امجد کاظمیان مروی مالک رسمی محرز گردیده است.

۳- برابر **رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۰۶۲۷۲۰۰۰۴۶۰ مورخه ۱۴۰۲/۰۴/۱۰** هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی منطقه شش مشهد تصرفات مالکانه و بلامعارض **متقاضی خانم شهره اعتمادرضائی فرزند محمدرضا شماره شناسنامه ۱۲۸۲ صادره از مشهد** نسبت به دودانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین محصور مشتمل بر ساختمان به مساحت ۱۳۸۱ مترمربع قسمتی از پلاک باقیمانده ۱۸۳ اصلی واقع در اراضی پاچنار بخش ۱۰ مشهد خریداری با واسطه/ بدون واسطه از محل مالکیت محمدرضا اعتمادرضائی و خانم امجد کاظمیان مروی مالک رسمی محرز گردیده است.

لذا به استناد ماده ۱۳ آئین‌نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت در دو روزنامه به فاصله ۱۵ روز از طریق یکی از روزنامه‌های محلی و یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار اعلام شده در شهرها منتشر و در روستاها برای هیات الصاق تا در صورتی که اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند و باید از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض؛ گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل را ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۸/۰۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۸/۱۵

هادی ریحانی، رئیس ثبت اسناد و املاک منطقه شش مشهد

سال گذشته محصولات نانو بیش از ۳۰ هزار میلیارد تومان فروش داشتند

نیمی از بازار نانو در تصاحب صنعت ساختمان

عکس: صمت

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

باتوجه به اینکه بازار فناوری نانو در ایران در سال‌های اخیر رشد پرشتابی داشته و همه حوزه‌های صنعتی را در بر گرفته است، در صنایع به استفاده از مواد و ساختارهای نانومتری در فرآیندها و محصولات صنعتی اشاره دارد. در واقع، این فناوری با استفاده از خواص منحصر به فرد مواد نانومتری، بهبود عملکرد و کارآیی صنایع را فراهم می‌کند. یکی از بزرگ‌ترین فناوری‌های نوین در قرن حاضر فناوری نانو است که استفاده از آن در راستای برطرف کردن نیازهای صنعت ساختمان، می‌تواند راهگشا باشد. از مزایای استفاده از این فناوری، می‌توان به افزایش کیفیت مصالح، صرفه‌جویی در مصرف انرژی و به تبع آن صرفه‌جویی اقتصادی اشاره کرد. شاید به‌همین‌دلیل است که کاربرد این فناوری در صنعت ساختمان سرآمد دیگر صنایع در سال‌های اخیر بوده است. بی‌شک یکی از الزامات پیشرفت فناوری نانو در کشور پایش مداوم مسیر تجاری‌سازی دستاوردهای مربوط به این فناوری‌ها از سوی شرکت‌های دانش‌بنیان است. به‌گفته عماد احمدوند، دبیر ستاد توسعه فناوری‌های نانو و میکرو معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری در نشستی با عنوان «تحلیل بازار محصولات نانوساخت ایران»

بازار محصولات نانوساخت داخل کشور از ۴.۴ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۱ رسید که نیمی از بازار فناوری نانو کشور مربوط به حوزه ساخت‌وساز است.

شرح کامل تحلیل بازار دستاوردهای نانویی کشور در سال گذشته را در این شماره صمت می‌خوانید.

عماد احمدوند، دبیر ستاد توسعه فناوری نانو و میکرو معاونت علمی و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری با بیان اینکه ستاد توسعه فناوری نانو در تیر هر سال، با روش علمی اندازه بازار محصولات نانو در سال گذشته را اندازه‌گیری می‌کند، عنوان کرد: این آمار با ارسال پرسشنامه‌ای به شرکت‌های تولیدکننده محصولات دارای تاییدیه نانومقیاس به‌دست می‌آید. ۸۰ درصد شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در عرصه نانو، به این پرسشنامه پاسخ داده‌اند و توانسته‌ایم بازار این شرکت‌ها و محصولات‌شان را مورد تحلیل و بررسی قرار دهیم.

اعداد و ارقام نانویی

به‌گفته احمدوند، تا پایان سال ۱۴۰۱، ۳۵۰ شرکت فعال در حوزه نانو فناوری توانستند ۱۴۲۸ محصول نانویی را به مرحله تجاری‌سازی برسانند و موفق به دریافت گواهی نانومقیاس شده‌اند. مجموع بازار فروش محصولات نانو تا پایان سال ۱۴۰۱، بیش از ۳۰ هزار میلیارد تومان بوده که نسبت به سال گذشته روند افزایشی داشته است.

احمدوند بااشاره به روند افزایشی تعداد شرکت‌های نانویی گفت: دانش‌بنیان‌های فعال در حوزه نانو فناوری در سال ۹۴، ۱۰۴ شرکت بوده‌اند که این تعداد در سال ۱۴۰۲ به بیش از ۳۵۸ شرکت رسیده است.

وی اضافه کرد: کل بازار محصولات نانویی بالغ بر ۳۰۳میلیارد و ۷۱۰ میلیون ریال معادل هزار و ۱۲۵میلیون دلار است که ۶.۳ درصد آن صادرات است.

دبیر ستاد توسعه فناوری نانو و میکرو معاونت علمی و اقتصاد دانش بنیان گفت: ۴ فناوری نانوپوشش، نانوکاتالیست، نانوآمیزه‌سازی، پرداخت و عملیات سطحی بیشترین سهم را در تولید محصولات نانوی ساخت ایران دارند. گفتنی است، در سال ۱۳۹۲ میزان فروش شرکت‌های نانویی برابر با ۷۰ میلیارد تومان بوده که امسال این فروش بعد از ۱۰ سال به ۳۰۳ میلیارد تومان رسیده است.

احمدوند بیشترین حجم بازار محصولات نانویی را مربوط به حوزه ساخت‌وساز با ۴۸ درصد سهم بازار عنوان کرد و یادآور شد: بعد از آن حوزه‌های خودرو با سهم ۱۳ درصدی، نفت و گاز با سهم ۱۲ درصدی، ملزومات خانگی با سهم ۷ درصدی، الکترونیک و اپتیک با سهم ۶ درصدی، پلیمر و کامپوزیت با سهم ۵ درصدی و رنگ با سهم ۳ درصدی قرار دارند.

سهم حوزه‌های صنعتی از صادرات نانو در سال ۱۴۰۱

احمدوند بااشاره به سهم صادراتی شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در عرصه نانو در سال ۱۴۰۱ گفت: طبق این تحلیل بازار، مجموع بازار فروش این محصولات در سال ۱۴۰۱ بیش از ۳۰ هزار میلیارد تومان بوده که نسبت به سال گذشته ۵۰ درصد رشد داشته و همچنین، بیش از ۶ درصد از این بازار یعنی معادل ۶۹ میلیون دلار را صادرات این محصولات تشکیل می‌دهد که به ۴۸ کشور در ۵ قاره دنیا صادر شده است.

دبیر ستاد توسعه فناوری نانو و میکرو گفت: عمده‌ترین اقلام به عراق، افغانستان و روسیه بوده است. همچنین، حدود ۷۰ شرکت با حجم فروش نانویی بالای ۱۰۰ میلیارد تومان در سال، در کشور فعال هستند که ۸۵ درصد از حجم بازار فناوری نانو را در اختیار دارند.

وی بااشاره به مهم‌ترین اقلام صادراتی نانو گفت: ۳ حوزه صنعتی ساخت‌وساز، خودرو و نفت، گاز و پتروشیمی به‌ترتیب بیشترین سهم را از بازار محصولات نانو در سال ۱۴۰۱ داشته‌اند. همچنین، شیرآلات بهداشتی، محصولات اپتیک و الکترونیک، کاشی ساختمان، رنگ نانو و شیشه از جمله پرفروش‌ترین محصولات در حیطه صادراتی بوده‌اند.

احمدوند گفت: در دوره چهارساله گذشته، بازار محصولات نانوساخت داخل از ۴.۴ هزار میلیارد تومان در سال ۹۸ به ۳۰.۴هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۱ رسیده که متوسط رشد سالانه ۹۰ درصد را در این دوره نشان می‌دهد که حدود ۵۰ درصد بیشتر از متوسط نرخ تورم سالانه کشور در این دوره براساس اعلام رسمی مرکز آمار ایران بوده است.

کاهش ۷۰۰ میلیارد ریالی هزینه بیمه با تولید ۳ قلم نانودارو

دبیر ستاد توسعه فناوری نانو و میکرو با بیان اینکه حجم فروش کل نانوداروها ۵هزار و ۳۰۰ میلیارد ریال و حجم صادرات آنها ۹میلیون دلار است، حجم فروش نانوداروهای ضدسرطان در داخل نیز ۳هزار و ۷۰۰ میلیارد ریال برآورد شده، گفت: این میزان فروش و صادرات مربوط به ۳ قلم داروی ضدسرطان است که تولید آن، موجب کاهش هزینه ۷۰۰ میلیارد ریالی شرکت‌های بیمه‌ای شده است.

وی بااشاره به بازار نانودارو سرطان از سال ۹۵ تا ۱۴۰۱، افزود: طبق برآوردهای ما در این بازه زمانی، حجم فروش کل نانوداروها ۵هزار و ۳۰۰ میلیارد ریال و حجم صادرات آن ۹ میلیون دلار است. حجم فروش نانوداروهای ضدسرطان در داخل نیز ۳هزار و ۷۰۰ میلیارد ریال برآورد شده است.

احمدوند با بیان اینکه این میزان فروش و صادرات مربوط به ۳ قلم دارو می‌شود، اظهار کرد: این داروها شامل سینا دوکسوزوم، پادینکس و پاکلینب می‌شود و عرضه این ۳ دارو موجب کاهش هزینه ۷۰۰ میلیارد ریالی شرکت‌های بیمه‌ای شد، چون تولید داخل موجب کاهش نرخ این داروها شده است.

به‌گفته وی، با تولید این نانوداروها و کاهش واردات آنها، کاهش هزینه شرکت‌های بیمه‌گذار از مجموع فروش داخلی این داروها در سال گذشته بیشتر بوده است.

احمدوند خاطرنشان کرد: محصولات نانوداروی ضدسرطان ایران در ۷ سال گذشته از خروج بیش از ۹۰ میلیون دلار ارز از کشور جلوگیری کرده است.

ساخت‌وساز پیشرو در فروش و صادرات

دبیر ستاد توسعه نانو افزود: نزدیک به نیمی از بازار فناوری نانو کشور مربوط به حوزه ساخت‌وساز است، همچنین حدود ۹۰ درصد از بازار ۲ حوزه بعدی یعنی خودرو و نفت و گاز را انواع نانوکاتالیست‌های خودرو و نفت و پتروشیمی تشکیل می‌دهند.

احمدوند گفت: ۴ فناوری نانوپوشش، نانوکاتالیست، نانوآمیزه‌سازی و پرداخت و عملیات سطحی بیشترین سهم را در تولید محصولات نانو ساخت ایران دارند. احمدوند افزود: در حوزه نانوپوشش در سال‌های اخیر ۵ شرکت در تولید تجهیزات پوشش‌دهی صنعتی نانو فعال بوده‌اند که با تولید این تجهیزات حدود ۱۰۰برابر مجموع فروش این شرکت بازار ثانویه محصولات نانوپوشش از قبیل شیرآلات بهداشتی، کاشی، یراق‌آلات، چینی و بلورجات و مصنوعات فلزی توسعه پیدا کرده است.

وی یادآور شد: در حال حاضر حدود ۷۰ درصد از کل نانوکاتالیست‌های صنایع گاز و پتروشیمی ایران در داخل کشور تولید می‌شود. احمدوند اضافه کرد: ۵۷ درصد بازار محصولات مرتبط با نانو مربوط به محصولات نانوپوشش‌ها است و بعد از آن نانوکاتالیست‌ها و نانوآمیزه‌سازی قرار گرفته است.

دبیر ستاد توسعه نانو ادامه داد: شیرآلات بهداشتی با حجم ۹۶.۵۰ میلیارد ریال، کاتالیست خودرو با حجم ۳۵.۲۴۰ میلیارد ریال، انواع کاشی ساختمانی با حجم ۲۸.۹۳۰ میلیارد ریال پرفروش‌ترین محصولات نانویی به‌شمار می‌روند.

بازارهای صادراتی

احمدوند بااشاره به بازارهای صادراتی، افزود: محصولات نانویی ایران به ۴۸ کشور صادر می‌شوند که عراق با حجم صادرات ۳۳ میلیون دلاری، افغانستان با حجم صادرات ۱۲.۳۰ میلیون دلاری و روسیه با حجم صادرات ۶.۵ میلیون دلاری در صدر جدول بازارهای هدف ایران قرار گرفته‌اند.

به‌گفته وی، ترکیه با حجم صادرات ۳.۱ میلیون دلار، گرجستان با حجم صادرات ۱.۹ میلیون دلار، آذربایجان با حجم ۱.۶ میلیون دلار، ازبکستان با حجم ۱.۴ میلیون دلار، تاجیکستان با ۱.۲ میلیون دلار و آلمان با ۰.۶ میلیون دلار در رده‌های بعدی بازار صادراتی ایران هستند.

تاثیرگذاری غیرقابل انکار تولیدات نانو در محیط‌زیست وی در گفت‌وگوی اختصاصی با خبرنگار صمت درباره اهمیت تولیدات فناوری نانو در کاهش آلودگی‌های صنایع گفت: استفاده از نانومواد در تصفیه آب، جذب آلاینده‌ها و کاهش آلودگی هوا، بهبود وضعیت محیط‌زیست را تسهیل می‌کند. همچنین، استفاده از نانومواد در تولید سلول‌های خورشیدی، باتری‌ها و سوخت‌های سبز، بهبود عملکرد و کارآیی آنها را افزایش می‌دهد. باتوجه به مسئله بحران آب که امروزه یکی از مشکلات اساسی بیشتر کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه است؛ تصفیه فاضلاب خانگی و نیز پساب‌های صنعتی از دیرباز موردتوجه بشر قرار گرفته،اما آنچه فناوری نانو می‌تواند در اختیار بشر قرار دهد، بهبود کیفیت فاضلاب تصفیه‌شده برای استفاده مجدد در کشاورزی، کشت آبی، مصارف صنعتی یا حتی شرب و شست‌وشو است.

احمدوند افزود: باتوجه به اینکه حجم تولیدات نانو در حفاظت از محیط‌زیست و بازار آن، کمتر از ۲ درصد بود، اما میزان تاثیرگذاری آن غیرقابل‌انکار است. بخشی از توسعه بازار این دست از محصولات به الزام صاحبان صنایع در مسیر بهره‌گیری از این محصولات برمی‌گردد که ستاد توسعه فناوری‌های نانو طی برنامه‌ریزی‌های آتی، اهداف مشخص‌تری را دنبال می‌کند. در حال حاضر هم در بحث تصفیه پساب‌های صنعتی با کمک نانوحباب اتفاقات خوبی افتاد و تصفیه‌خانه قیطریه نیز از این فناوری استفاده می‌کند.

وی در ادامه گفت: یکی از اقلام مهم نانویی در صنعت به‌ویژه ارکان حفاظت از محیط‌زیست، کاتالیست‌ها هستند که سهم قابل‌توجهی از میزان بازار را در سال ۱۴۰۱ در اختیار دارند، حتی تاثیر راهبردی در حفظ امنیت ملی داشته است، چون در بخش پالایشگاهی و فولاد بالغ بر ۵۰ محصول در این حوزه‌مورد استفاده قرار گرفت، در حالی که عمده این صنایع وابستگی شدید به کاتالیست دارند که معمولا تا یک دهه قبل وارداتی بودند و در طول این سال‌ها به‌دلیل فشار تحریم‌ها، تامین این اقلام از داخل سرعت گرفت و امروز تعداد قابل‌ملاحظه‌ای کاتالیست از سوی دانش‌بنیان‌ها تولید می‌شود.

با تولید نانوداروها و کاهش واردات آنها، کاهش هزینه شرکت‌های بیمه‌گذار از مجموع فروش داخلی این داروها در سال گذشته بیشتر بوده است

سخن پایانی

باتوجه به تعریف توسعه پایدار و شرح مواردی از کاربرد فناوری نانو در صنایع مختلف و همچنین ارتباط این‌دو با رشد اقتصادی و کارآفرینی می‌توان به این مطلب پی برد که فناوری نانو تاثیر اقتصادی مثبتی خواهد داشت.

بنابراین در این زمینه حجم بازار شاخص مناسبی برای ارزیابی اهمیت اقتصادی آن به‌شمار می‌رود، به‌طوری‌که در صورت موفقیت فناوری نانو، این فناوری به‌طورقابل‌توجهی عملکرد بسیاری از محصولات را بهبود بخشیده است. در نتیجه، دولتمردان، سیاست‌گذاران، متخصصان و کارآفرینان باید توجه ویژه‌ای به فناوری نانو در صنعت داشته باشند.

یادداشت

توسعه در گرو تغییر نگرش مسئولان

سعید سرکار
دبیر سابق ستاد نانو فناوری

باوجود سال‌ها فعالیت در این اکوسیستم، بیشتر کارشناسان بر این باور هستند که اقتصاد ایران باید از نفتی بودن رهانیده شود و به‌سمت اقتصاد دانش‌بنیان برود، در واقع ما برای توسعه اقتصادی راهی جز این نداریم که از اقتصاد مبتنی بر مواد خام به‌سمت اقتصاد مبتنی بر دانش و فناوری و محصولات و خدمات های‌تک برویم. برای رسیدن به این روند، باید سرمایه‌گذاری و ایجاد بستر کنیم تا چرخه استانداردی به‌وجود بیاید و نتیجه آن در بستر زمانی ۵ یا ۱۰ساله خودش را نشان دهد و مردم تاثیر آن را در اقتصاد مشاهده کنند، اما تاکنون اتفاق خاصی در هیچ جلسه‌ای نیفتاده است و در طول این چند سال، شاهد حرکت جدی نبوده‌ایم، مگر اینکه اراده خرج کنیم و با ایجاد باور و تغییر نگرش مسئولان به این یقین برسیم که نیروی انسانی خبره و نخبه این لیاقت را دارد که تولید را به‌دست آنها بسپاریم. من معتقدم با ایجاد منابع برای این نیروی انسانی، آینده کشور مبتنی بر اقتصاد دانش‌بنیان خواهد بود که به باور و فرهنگ نهادینه‌شده بستگی دارد، اما هنوز این باور و اعتقاد در مسئولان به‌وجود نیامده است، در واقع، آنها باور ندارند که کشور ظرفیت کنار گذاشتن اقتصاد نفتی و بهره‌برداری از دانش و فناوری جوانان کشور را دارد. تا این باور ایجاد نشود و تغییر نگرش را مشاهده نکنیم، به‌دنبال آن نمی‌توانیم تغییر بنیادی در اقتصاد را ببینیم؛ همان چیزی که از آن به‌عنوان جراحی اقتصادی یاد می‌کنند.

در بخش خصوصی که سرمایه‌گذار افراد و نه دولت بوده است، شاهد اتفاقات خوبی بوده‌ایم. بخش‌های خصوصی از فناوری نانو استفاده کردند و متوجه کاربرد نانو در مصارف اقتصادی خود شدند. در حوزه ساختمان، دارو و سلامت صادرات خوبی هم داشته‌اند و دنیا نیز از آن استقبال کرده است. در سال ۸۶، رقمی معادل ۷۲ میلیون دلار صادرات داشتیم. ما در ستاد نانو هدف‌گذاری کرده بودیم که تا سال ۱۴۰۴ صادرات محصولات نانویی به یک میلیارد دلار برسد که تحت‌تاثیر عواملی از جمله نصف شدن بودجه ستاد نانو و بحران همه‌گیری کرونا، شیب رو به پایینی را تجربه کردیم. اتفاقاتی باعث شد که افت شدیدی کنیم و امسال صادرات نزدیک به ۶۲ میلیون دلار را تجربه کردیم. اگر این بحران‌ها نبود، به‌طورقطع یک میلیون دلار صادرات داشتیم و متاسفانه تحت عواملی نتوانستیم به این هدف برسیم. به‌اعتقاد من، نانوتکنولوژی کشور از سوی دولتمردان ترور شده است.

بودجه در دانش‌بنیان یک سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود. فروش سال ۱۴۰۰ محصولات نانو معادل ۱۹هزار میلیارد تومان که ۶۲ میلیون دلار یعنی نزدیک به ۲هزار میلیارد دلار صادرات بوده که ۱۷هزار میلیارد در داخل فروش داشته که ۹ درصد آن مالیات بر ارزش‌افزوده است که وارد خزانه دولت شده؛ مبلغی نزدیک به هزار و ۵۰۰میلیارد تومان؛ در حالی که بودجه ستاد نانو حدود ۱۰۰ میلیارد بوده که ۱۵برابر آن به خزانه دولت برگشته است. ادبیات سرمایه‌گذاری و پول هم نتوانست مسئولان را اقناع به عملکرد در راستای توسعه اقتصاد دانش‌بنیان کند. این در حالی است که در همه‌جای دنیا دولت‌ها با آغوش باز از چنین روندهایی استقبال می‌کنند.

تاکنون توجهی به اکوسیستم دانش‌بنیان‌ها در زمینه‌ها و تصمیمات مجلس نشده است؛ از بودجه تا تصمیمات و سیاست‌گذاری‌ها. به‌طورکلی، تخصیص بودجه و سرمایه‌گذاری یک بحث کلی است. به عقب که برگردیم، با مشاهده آثار تاریخی در کشورمان می‌فهمیم که توجه اصلی حاکمان آن زمان حول چه محوری می‌چرخیده و برای مثال، با نگاه به تخت‌جمشید می‌توان فهمید که سیاست حاکمیت آن زمان بر ساخت بناهای بزرگ استوار بوده است یا در مثالی دیگر در دوره‌ای، شعر و ادبیات ایران زمین رشد زیادی داشته که نشان‌دهنده توجه حاکمیت آن دوران به ادبیات بوده ، در حالی که بعد از آنها ایران با سکون در عرصه ادبیات مواجه شده است. اینکه امروزه میدان نقش‌جهان و عالی‌قاپو و دیگر معماری‌های زیبای استان اصفهان را تحسین می‌کنیم، حاکی از آن است که معماری فاخر، موردتوجه حاکمیت آن زمان بوده است. در حقیقت، پادشاهان و حاکمان آن زمان، شرایط بروز و ظهور هنر و هر روند دیگر را فراهم کردند و با تامین منابع مالی، عاملان توانستند آثار خود را بروز دهند، بنابراین می‌توان این‌گونه نتیجه گرفت که جریان‌سازی‌های حاکمیتی تعیین‌کننده اصلی‌ترین وقایع در کشورها است. به‌اعتقاد من، امروزه به‌ندرت افراد به پشت صحنه مولفه‌های توسعه در هر زمینه فکر می‌کنند و به‌طورمعمول، صاحبان اثر بر سر زبان‌ها می‌افتند، در حالی که سازکار شکوفایی در هر عرصه‌ای در گام نخست، تحت‌تاثیر مستقیم نگرش حاکمان زمان بوده و در هر کشوری این یک اصل است. مردم نقش بازیگران این سناریو را دارند و اگر نقشی به آنها بدهند، بازی می‌کنند، وگرنه بی‌شک نمی‌توانند هنرشان را به شکوفایی برسانند.

امروزه واژه دانش‌بنیان در کشورمان بیشتر تبدیل به یک شعار شده است، به‌گونه‌ای که بیشتر مسئولان به‌طورمعمول در ابتدای سخنرانی‌های‌شان به آن تاکید دارند، اما در عمل فرآیند چشمگیری مشاهده نشده است، در حالی که رهبرمعظم انقلاب با اینکه تنها امسال را با شعار دانش‌بنیان نام‌گذاری کرده‌اند، منظورشان این نیست که در سال‌های آتی نباید به توسعه اقتصاد دانش‌بنیان بها داد.

نظرگاه

کاهش نرخ ساخت مسکن تاثیر چندانی ندارد

یک کارشناس اقتصادی با بیان اینکه تاثیر کاهش نرخ مصالح در پی خروج فولاد و سیمان از بورس کالا حدود ۱۰ درصد است، گفت: برای کاهش بیشتر نرخ مسکن باید سیاست‌های چند بعدی در نظر گرفت.

حسن حسن‌خانی، کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، در پاسخ به سوالی در خصوص اظهارات وزیر راه و شهرسازی برای خروج فولاد و سیمان از بورس کالا به منظور کاهش نرخ ساخت مسکن گفت: اگر بخواهیم نرخ مسکن در کلان شهرها را آنالیز کنیم باید بگوییم که حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد نرخ مسکن مربوط به نرخ زمین است. در نتیجه کاهش نرخ ساخت‌وساز چندان اثری بر روی نرخ تمام شده مسکن ندارد. البته این حرف در خصوص پروژه‌های مسکن ملی صحیح نیست.

وی گفت: اگر قرار باشد دولت ۴ میلیون مسکن ملی را تحویل مردم بدهد، هزینه زمین در آن قرار ندارد و از این منظر کاهش هزینه مصالح تاثیرگذار خواهد بود. اگر نرخ زمین را برای چهار میلیون واحد مورد نظر دولت در نظر بگیریم، صحبت‌های وزیر راه و شهرسازی صحیح است. خارج کردن اقلامی مانند فولاد و سیمان از بورس سبب خواهد شد تا نقش دولت در قیمت‌گذاری و کنترل نرخ افزایش پیدا کند و هزینه تمام شده واحدهای مسکن ملی برای مصرف‌کننده نهایی ارزان‌تر شود.

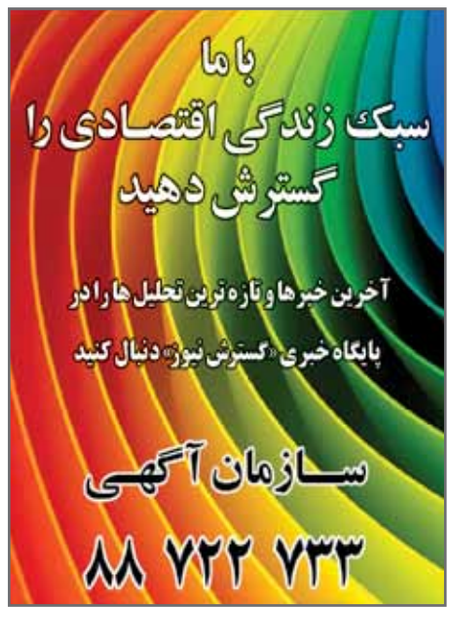
حسن خانی افزود: با این وجود امروزه حدود ۲.۵ میلیون خانوار در تهران داریم که نیمی از آنها مستاجر هستند. مسکن ملی پرند یا پردیس و یا شهرهای دیگر بر روی نرخ و یا نرخ اجاره مسکن در تهران اثر زیادی ندارد. بنابراین به نظر می‌رسد که اگر وزارت راه و شهرسازی بخواهد کار معناداری برای کاهش نرخ مسکن در کلان شهرها انجام بدهد نیاز به انجام اقدامات دیگری نیز دارد.

وی در پاسخ به سوالی در خصوص کاهش نرخ تمام شده ساخت مسکن در صورت خروج فولاد و سیمان از بورس کالا گفت: پیشران شوک‌های قیمتی حوزه مسکن در تهران، شش منطقه هستند که کاهش نرخ مصالح اثر قیمتی بزرگی بر روی نرخ خانه‌های این مناطق نخواهد داشت و به طور مثال تاثیری کمتر از ۱۰ درصد بر روی نرخ ملک خواهد داشت. از ۸ ماه قبل تا امروز شاهد افزایش متوسط نرخ ۸۰ درصدی در آگهی‌های املاک در شهر تهران هستیم. به همین خاطر کاهش چند درصدی نرخ مصالح در شهر تهران تاثیری زیر ۱۰ درصد خواهد داشت.

وی افزود: بازار مسکن یک بازار کم کشش است چرا که مسکن یک کالای ضروری است. رکود در حوزه مسکن از جنس رکود مصرف‌کننده نیست بلکه از جنس سرمایه‌گذاری است مگر اینکه قدرت خرید کاهش قابل توجهی پیدا کند که در این حالت تقاضای اجاره افزایش پیدا می‌کند. بخش تولید نیز معمولا انحصاری است و وام‌های پرداخت شده رقابت را در بازار تضعیف کرده است.

حسن خانی گفت: در نتیجه به نظر می‌رسد که برای کاهش نرخ مسکن باید سیاست‌های چند بعدی را در نظر گرفت که یکی از این سیاست‌های چند بعدی می‌تواند کنترل نرخ نهاده‌های ساخت باشد. اگر چه این سیاست بسیار خوب است اما باید عوامل دیگری نیز در کنار آن وجود داشته باشد. مهم‌ترین چیزی که می‌تواند نرخ مسکن را کاهش دهد، عرضه وسیع و سریع مسکن مبتنی بر آمایش است.

به گفته وی، این امر تا کنون محقق نشده است. امروز علی‌رغم اینکه اعلام شده برای ساخت مسکن ملی یک میلیون زمین واگذار شده به نظر می‌رسد که تعداد پروژه‌های در حال ساخت کمتر از ۳۰۰ هزار واحد است. انباشت تقاضای مسکن به دلیل عدم ساخت در ۸ سال دولت گذشته را شاهد هستیم و در دو سال اخیر نیز شاهد ساخت گسترده مسکن نبودیم به همین دلیل کنترل‌های قیمتی نتوانسته آن تأثیری که مورد نظر بوده است را ایجاد کند.

بررسی صمت از تبعات خروج سیمان و فولاد از بورس

خروج سیمان و فولاد از بورس کالا منتفی شد؟

گروه گزارش
editor@smtnews.ir

وزارت راه و شهرسازی به‌دنبال خروج فولاد و سیمان از بورس کالا است، زیرا معتقد است کندی در ساخت واحدهای نهضت ملی مسکن به‌خاطر بالا بودن تاثیر این نهاده‌ها در تولید مسکن است.

برهمین‌اساس، چندی پیش مهرداد بذرپاش، وزیر راه و شهرسازی تاکید کرد که باید این ۲ محصول از بورس کالا خارج شوند تا بهای تمام‌شده ساخت خانه ارزان‌تر شود. در نقطه مقابل، احسان خاندوزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی و سخنگوی اقتصادی دولت در دفاع از عرضه انواع کالاها در بورس کالا است، واکنش نشان داد و با تاکید بر اینکه وزارتخانه‌های اقتصاد و صمت، با ادامه وضعیت فعلی در زمینه عرضه سیمان و فولاد در بورس کالا موافق هستند گفت:«اگر نیاز به اصلاحاتی هست، باید در داخل همین چارچوب انجام شود.»

چالش خروج سیمان و فولاد از بورس با هدف کاهش قیمت تمام شده مسکن درحالی مطرح شد که براساس تحقیقات، فولاد و سیمان تنها ۱۰درصد در قیمت تمام شده ساختمان تاثیر دارند، با این حال برخی مسئولان معتقدند که اگر نرخ این نهاده‌ها کاهش یابد، می‌توان مسکن ارزان‌نرخ ساخت. آنچه در ادامه می‌خوانید نظر فعالان اقتصادی درباره تبعات منفی خروج این دوکالا از بورس است.

عوامل موثر بر قیمت ساخت مسکن

عباسعلی حقانی‌نسب – کارشناس اقتصاد: با توجه به اینکه عامل اصلی گرانی مسکن در افزایش قیمت سیمان و فولاد نیست که با خروج آن‌ها از بورس بخواهیم قیمت مسکن را کاهش دهیم. بورس کالا بستری شفاف برای عرضه و تقاضاست و خروج این دو کالا از بورس، شفافیت‌های موجود در این حوزه‌ها را از بین خواهد برد. متاسفانه عوامل موثر بر بالا بودن و افزایش قیمت مسکن بسیار زیاد است، اما اینکه بخواهیم بدون بررسی همه جوانب بورس کالا را عامل گرانی مسکن بدانیم درست نیست؛ این در حالیست که سهم سیمان و فولاد در بهای تمام شده مسکن بسیار کم بوده و تاثیر قابل توجهی در افزایش قیمت و گرانی مسکن ندارد. بخش عمده گرانی مسکن عملا در قیمت زمین نهفته است؛ اهدای زمین رایگان به طرح‌های مسکن توسط دولت در نقاطی همچون شمال تهران، قیمت مسکن نیز شکسته می‌شود. در حقیقت قیمت مسکن در کل کشور بر مبنای میانگین قیمت‌ها و نرخ رشد آن در تهران و شمال تهران تعیین می‌شود. نکته اینجاست که متوسط قیمت در مناطق شمالی شهر تهران از قیمت‌های کل کشور بسیار بالاتر است و به همین دلیل کم‌کم فاصله بین قیمت سایر مناطق به سمت متوسط قیمت‌های مسکن در منطقه یک شهر تهران کاهش پیدا می‌کند و به دنبال آن، قیمت مسکن در شهرهای دیگر نیز به دلیل بالا رفتن قیمت مسکن در تهران با افزایش مواجه می‌شود؛ بنابراین دولت می‌تواند با اختصاص زمین‌ها در مناطق بهتر به مسکن مهر، قیمت مسکن را به شدت کاهش دهد. عامل مهم دیگر در گرانی مسکن، در صدور جواز ساخت و تراکم شهرداری است که اجازه ساخت به پروژه‌های ساختمانی با بیش از پنج طبقه را نمی‌دهد؛ اگر اراده کاهش قیمت‌ها در بازار مسکن وجود دارد، می‌توان هزینه جواز ساخت و تراکم شهرداری را به شدت کاهش داده و از طرفی به زمین‌های با متراژ ۳۰۰ متر اجازه ساخت پروژه‌های ساختمانی بیش از ۱۲ طبقه در کل تهران را بدهند؛ چراکه محدودیت در ساخت به دلیل فسادی که در بازار مسکن وجود دارد، صورت می‌گیرد. عامل دیگر گرانی قیمت مسکن سوداگری در حوزه زمین و مسکن و افزایش تقاضای سوداگرانه است، در حالیکه اگر تقاضای سوداگری از بین برود و تنها تقاضای مصرفی برای مسکن وجود داشته باشد، قیمت مسکن به شدت کاهشی خواهد شد. سوداگری زمین و مسکن به این دلیل صورت می‌گیرد که طرح مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی با گذشت ۲۰ سال هنوز تصویب نشده و در مجلس خاک می‌خورد؛ بنابراین اگر وزیر راه و شهرسازی می‌خواهد قیمت مسکن را کاهش دهد، باید این موارد از سوی مجلس و دولت پیگیری شود. در نهایت اینکه به دلیل اینکه اطلاعات در بورس کالا ثبت می‌شود، به وضوح مشخص است که چه اتفاقی در آن رخ می‌دهد. بنابراین نباید ناکارآمدی‌ها در مناطق مختلف را به گردن بورس کالا انداخت. از دیگر مواردی که در قیمت مسکن تاثیر دارد، هزینه‌های مربوط به پیمانکاری و لایه‌های پیمانکاری است که در ساخت‌وساز مسکن استفاده می‌شود و رانت بسیار زیادی در این بخش وجود دارد؛ به طوریکه هزینه پیمانکاری از هزینه خرید مصالح ساختمانی بیشتر شده و متاسفانه دستمزد ماهانه آن‌ها چند ۱۰ برابر حداقل حقوق تعیین شده از سوی وزارت کار است.

> بخش عمده گرانی مسکن عملا در قیمت زمین نهفته است از این‌رو اهدای زمین رایگان به طرح‌های مسکن بر کاهش قیمت موثر خواهد بود

امضاهای طلایی را به صنعت سیمان برنگردانید

علی‌اکبر الوندیان، دبیر انجمن صنفی کارفرمایی صنعت سیمان: یکی از دستاوردهای مهم دولت برای خروج از بحران دلالی و قیمت‌های گزاف در صنعت سیمان، عرضه این محصول در بورس بود که براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس نیز این تصمیم گرفته شد.

قبل از عرضه در بورس، فاصله نرخ تولید و مصرف سیمان به جیب واسطه‌ها می‌رفت. اما درحال‌حاضر مصرف‌کنندگان حق انتخاب دارند و سیمان به‌صورت شفاف در بورس عرضه می‌شود و دیگر هیچ واسطه‌گری در این بین وجود ندارد و تولیدکنندگان با هم رقابت می‌کنند. اگر منافعی هم باشد، به جیب تولید می‌رود که ۶۵درصد تولیدکنندگان سیمان هم وابسته به نهادهای دولتی هستند. به‌عنوان نمونه، بزرگ‌ترین هلدینگ سیمانی کشور برای شستا است که اگر منافعی هم داشته باشد، ۹۰درصد سود را تقسیم می‌کند و به سازمان تامین‌اجتماعی می‌دهد.

بنابراین عرضه سیمان در بورس، دستاورد بزرگی برای شفافیت محسوب می‌شود و حال می‌خواهیم این کالا را از بورس خارج کنیم که در مقابل چه چیزی را به‌دست آوریم؟ خروج سیمان از بورس چقدر به کاهش نرخ مسکن کمک می‌کند؟ در ساخت یک آپارتمان ۹۰متری، کل هزینه خرید سیمان ۱۶میلیون تومان است، حتی اگر سیمان رایگان هم به مسکن ملی بدهند، در هزینه نهایی ساخت مسکن، تنها ۴میلیون تومان صرفه‌جویی می‌شود.

در حال‌حاضر متوسط نرخ هر کیلوگرم سیمان در بورس ۹۰۰ تومان و متوسط زیر هزار تومان است. شرکت‌ها در روز ۵ درصد سود هم ندارند. حال با پیشنهاد خروج سیمان از بورس، ممکن است دوباره به دوران صدور حواله‌ها، امضاهای طلایی بازگردیم و لابیگری در عرضه این محصولات و ایجاد رانت افزایش یابد.

مدافعان این طرح معتقد به کاهش نرخ سیمان با خروج از بورس هستند، اما الان نزدیک به ۱۰سال است که در این صنعت سرمایه‌گذاری نشده است. برای ساخت یک واحد تولیدی ۶ هزار میلیارد تومان باید سرمایه‌گذاری شود، کدام سرمایه‌گذار بدون سود وارد این صنعت می‌شود؟ درحال‌حاضر ۱۳طرح نیمه‌تمام داریم که سال‌هاست نیمه‌تمام مانده‌اند و باید شرکت‌ها سودآور شوند تا سرمایه‌گذاری کنند. نباید این صنعت را قربانی کنیم؛ آن هم در جایی که به‌نفع مردم نیست.

حال خود شرکت بورس هم اعلام کرده که حتی اگر نیاز به اصلاح باشد، قاعده‌گذاری می‌کند. در نهایت اینکه باید بپذیریم بورس روند عرضه و تقاضا را شفاف کرده و نباید این فضا را برای دستیابی به منافع بسیار اندکی که آن هم به‌دست مردم نخواهد رسید، مخدوش کرد. امضاهای طلایی را به صنعت سیمان برنگردانید.

> یکی از دستاوردهای مهم دولت برای خروج از بحران دلالی و قیمت‌های گزاف در صنعت سیمان، عرضه این محصول در بورس بود

رانت عرضه فولاد را احیا نکنیم

وحید یعقوبی، معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران: کاهش بهای تمام‌شده مسکن در کشور یک رسالت ملی است و وظیفه صنعت فولاد نیز ایجاد اطمینان‌خاطر از تامین آهن‌آلات موردنیاز برای ساخت مسکن است که باتوجه به امکان تولید حدود ۲برابری فولاد نسبت به نیاز داخلی، این مهم به‌خوبی محقق شده است. بنابراین، به هر میزان که دولت یا بخش خصوصی تقاضای آهن‌آلات برای ساخت مسکن داشته باشد، توسط تولیدکنندگان فولاد کشور قابل‌تامین است. قبل از عرضه فولاد در بورس، وضعیت عرضه‌ها رانت‌زا بود و اگر از بورس خارج شود، باز هم فضای رانت‌ها و امضاهای طلایی و نظام حواله‌ای بر می‌گردد. این پیشنهاد در اصل برای کاهش قیمت تمام شده مسکن ملی و تحقق هدف‌گذاری دولت در ساخت سالانه یک میلیون مسکن عنوان شده است. این درحالی است که برآوردها نشان می‌دهد تقاضای مسکن ملی سالانه، کمتر از ۱۰درصد عرضه کل فولاد کشور است و ضرورتی ندارد چنین نسخه‌های ضدحمایتی تولید به کار گرفته شود. باتوجه به اینکه برای ساخت هر مترمربع مسکن، حدود ۷۰کیلوگرم آهن‌آلات مصرف می‌شود و با در نظر گرفتن نرخ روز میلگرد (۲۵هزار تومان به‌ازای هر کیلوگرم)، بنابراین هزینه فولاد در ساخت هر مترمربع مسکن، حدود یک‌میلیون و ۷۵۰هزار تومان است. از این‌رو با فرض حذف سود همه حلقه‌های زنجیره فولاد به‌منظور کاهش هزینه تمام‌شده ساخت مسکن، این نرخ در نهایت ۲۰ درصد معادل ۳۵۰هزار تومان به‌ازای هر مترمربع کاهش خواهد یافت که بسیار ناچیز است. بنابراین برای آن عده که در جریان تبعات سوءقیمت دستوری قبل از راه‌اندازی بورس کالا نیستند و خروج معاملات فولاد از بورس کالا را گامی در راستای کاهش نرخ مسکن می‌دانند، لازم است توضیح داده شود که قبل از راه‌اندازی بورس فلزات در سال ۱۳۸۲، شرکتی مثل ذوب‌آهن اصفهان (بزرگ‌ترین تولیدکننده محصولات ساختمانی آن زمان) بابت فروش هر کیلوگرم محصولات فولادی از استخراج و فرآوری سنگ‌آهن و زغال‌سنگ و حمل به کارخانه و تولید و پرداخت هزینه‌های تولید، دستمزد و... هزینه پایینی دریافت می‌کرد، در حالی که سود واسطه فروش این محصولات در بازار معادل نرخ فروش کارخانه بود! این بی‌عدالتی یا توزیع رانت که جز تضعیف بنیه مالی کارخانه و تقویت واسطه‌گری و رانت‌خواری، حاصلی در پی نداشت، مسئولان وزارت معادن و فلزات و بازرگانی را بر آن داشت تا با بکارگیری روش‌های متداول روز دنیا برای درمان این بیماری مزمن اقتصادی چاره‌اندیشی کنند. بنابراین با راه‌اندازی بورس فلزات و عرضه تولیدات فولادی در بورس و کشف نرخ روی تابلو بورس برمبنای منطق عرضه و تقاضا، ۲ اتفاق قابل‌توجه را شاهد بودیم: نخستین اتفاق، کاهش تدریجی نرخ در بازار و برای مصرف‌کننده نهایی بود و دستاورد دوم، حذف رانت و تغییر جهت سرمایه از واسطه‌ها به کارخانجات و توانمند شدن آنان در اداره اقتصادی کارخانه و اجرای طرح‌های توسعه‌ای با سرعت غیرقابل‌قیاس با گذشته بود، به‌طوری‌که ظرفیت تولید فولاد از حدود ۸ میلیون تن در سال ۱۳۸۲ به بالغ بر ۴۵ میلیون تن در سال ۱۴۰۲ رسید. در نهایت اینکه نمی‌توان از مزایای عرضه فولاد در بورس به سادگی گذشت که کشف نرخ عادلانه مورداقبال بازار با مکانیسم عرضه و تقاضا، کشف نرخ حاشیه بازار و جلوگیری از توزیع رانت مخرب سوداگری و هدایت نقدینگی به‌سمت تولید، تقویت بنیه مالی تولیدکنندگان و بالا بردن امکان اجرای طرح‌های توسعه، تشویق بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری و تقویت بازار سرمایه، حذف واسطه‌ها و کاهش نرخ برای مصرف‌کننده نهایی از جمله مزایای عرضه فولاد در بورس است.

> به هر میزان که دولت یا بخش خصوصی تقاضای آهن‌آلات برای ساخت مسکن داشته باشد، توسط تولیدکنندگان فولاد کشور قابل‌تامین است

نگاه دوگانه موافقان و مخالفان یک طرح

هادی حق‌شناس، کارشناس اقتصاد: این روزها میان وزارتخانه اقتصاد و راه و شهرسازی در ماجرای عرضه سیمان و فولاد در بورس، اصطکاکی شکل گرفته است. وزارت راه و شهرسازی مدعی است برای تامین مصالح پروژه‌های ملی، نباید شیوه قیمت‌گذاری جهانی یا بازاری ملاک قرار گیرد و وزارت اقتصاد هم اصرار بر ماندن مصالح ساختمانی در بازار سهام دارد.

نگاه دوگانه موافقان و مخالفان این پیشنهاد از آنجا نشات می‌گیرد که آنها روی تناقضات موجود دست می‌گذارند و براساس آن می‌گویند نباید بازار تعیین‌کننده قیمت‌ها باشد. به‌طور مثال آنها اشاره می‌کنند که نرخ حامل‌های انرژی در ایران فوق‌العاده ارزان‌تر از بازارهای جهانی است. این گروه به‌درستی معتقدند حامل‌های انرژی در ایران فوق‌العاده ارزان‌تر از نرخ این محصولات در بازارهای جهانی است و از آنجایی که انرژی از عوامل مهم تولید است، طبیعتا نرخ کالاهایی که با این انرژی ارزان تولید شده‌اند، در زمان عرضه به بازار، باید ازسوی دولت تعیین شود و نمی‌توان برای تعیین نرخ این اقلام بر معیارهایی چون نرخ جهانی تکیه کرد که به‌نظر می‌رسد چنین نگرشی در وزارت راه و شهرسازی غالب شده است. در نقطه مقابل وزارت اقتصاد و امور دارایی بر این باور است که اگر قیمت‌گذاری برخی کالاهای مهم مانند مصالح ساختمانی در بازار سهام انجام شود، باتوجه به شفافیت بازار، قیمت‌ها واقعی‌تر خواهد بود. به این ترتیب وزارت اقتصاد رویکرد وزارت راه را رد می‌کند و فکر می‌کند باید قاطعانه از بورس دفاع کند.

بااینهمه وزارت راه و شهرسازی مکلف شده سالانه یک میلیون واحد مسکونی بسازد. برای موفقیت در این مسیر به نظر می‌رسد، دولت باید از مداخله در اقتصاد خودداری کند و تمام تلاش خود را حول این بگذارد که بستر را برای فعالیت‌های مردم آماده و با نظارت و هدایت اقتصاد، شرایط پیشرفت را فراهم کند. به‌طور مشخص دولت می‌تواند با اجرای سیاست‌های تشویقی، ساخت‌وساز را افزایش دهد. به‌طور مثال از ابزار پرداخت تسهیلات بانکی به سازندگان مسکن یا خریداران آن، یا اعمال مشوق‌های مالیاتی و گاه ابزارهای تنبیهی برای افزایش برخی فعالیت‌ها یا جلوگیری از برخی اقدامات استفاده کند.

دولت تا می‌تواند باید از نقش پیمانکار یا تاجر دوری کند و در قالب ناظر به ارائه خدمات بپردازد.

سخن پایانی

مخالفان خروج سیمان و فولاد از بورس کالا همچنان نسبت به تبعات بسیار منفی و سنگینی برای اقتصاد و بازار سرمایه هشدار می‌دهند و ظاهرا این هشدارها منجر به تغییر موضع سازمان بورس اوراق بهادار شده است. چنانچه مجید عشقی در برنامه صف اول شبکه خبر درخصوص نگرانی‌های مربوط به خروج سیمان و فولاد از بورس کالا گفت: معامله کالاها در بورس کالا بر اساس قوانین و مقرراتی بوده که دولت‌های مختلف وضع کرده‌اند. بررسی‌های کارشناسی نشان می‌دهد خروج این محصولات از بورس کالا می‌تواند بازار این محصولات را متلاطم کرده و تصمیمی در این خصوص گرفته نشده است. او افزود: موضوع خروج این محصولات از بورس کالا منتفی شده است اما توصیه کرده‌ایم در جلسات کارشناسی اگر ایرادی به عرضه‌ها مطرح است مورد بررسی قرار گرفته و برطرف شود.

تسهیلات اعطایی کفاف نیازهای صنعتی استان مرکزی را نمی‌دهد

سرمایه در گردش، چالش اصلی صنایع اراک

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

استان مرکزی با بیش از ۳ هزار واحد تولیدی و صنعتی قطب چهارم صنعت کشور، قطب دوم صنایع مادر و قطب اول تولیدات صنعتی است و با ۷ هزار و ۹۰۰ نوع کالای صنعتی که در استان مرکزی تولید می‌شود، استانی شاخص در حوزه صنعتی محسوب می‌شود. اما شواهد گواهی از چالش‌های عمده در صنایع و صادرات این استان را می‌دهد. چندی پیش رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی گفت: سال گذشته در راستای تسهیل و رفع موانع تولید هزار و ۴۲۵ میلیارد تومان تسهیلات به واحدهای صنعتی استان مرکزی پرداخت شده است.

اما برخی از مقامات مسئول در این استان معتقدند، رقم اعطای تسهیلات بانک‌ها هیچ تناسبی با نیاز صنایع و واحدهای تولیدی ما ندارد، چراکه صنایع نیاز به سرمایه در گردش بیشتری دارند.

بی شک استاندارد خوراک دام و طیور امر بسیار مهمی است و نمی‌توان به سادگی از کنار آن عبور کرد، چراکه این مسئله در سال‌های گذشته عوارض جدی داشته و در سلامت مردم مشکلات بسیاری ایجاد کرده است و سازمان استاندارد باید در سال‌های گذشته جدی‌تر عمل می‌کرد.

هزینه ۵۰ درصد منابع بانک‌ها در استان

فرزاد مخلص‌الائمه در جریان شورای گفت‌وگو دولت و بخش خصوصی استان مرکزی گفت: با پیشنهاد اتاق بازرگانی اراک مبنی بر تشکیل کمیته‌ای با مسئولیت سازمان جهاد کشاورزی به جهت بررسی مراتب کنترل استاندارد این خوارک و شناسایی تناقضات و ابهامات موافقت می‌شود تا حتی در صورت نیاز، اصلاحات لازم در استاندارد صورت گیرد، همچنین سازمان استاندارد باید ملاحظه حال تولیدکننده را بکند تا بررسی‌های لازم انجام گیرد و نتیجه آن به شورای گفت‌وگوی ملی ارسال و در سطح ملی اقدامات لازم دنبال شود.

استاندار مرکزی تصریح کرد: کارخانه‌های مصرف‌کننده خوراک دام و طیور و دامداران ناچار به استفاده از نهاده‌های دولتی هستند که گاهی ممکن است در انبار یا حمل‌ونقل دچار مشکلاتی شوند که قطعا همه چالش‌ها و مشکلات را به مسئولان امر در سطح کلان منتقل خواهیم کرد تا ابهامات، دغدغه‌ها و مشکلات در این حوزه رفع شود.

وی با اشاره به اینکه مشکلات در بحث پیمان‌سپاری ارزی قابل پذیرش است و اگر صادرات پتروشیمی‌ها نبود قطعا امروز کشور در بحث صادرات با چالش روبه‌رو بود، افزود: صادرکنندگان خرد در بحث صادرات و بازگشت ارز با نظامی معیوب درگیر هستند و رفع مشکل در قالب یک بسیج عمومی از سوی دولت، وزارت صمت و سران سه قوه، در حال پیگیری است، اما هنوز به نتیجه نرسیده است.

مخلص‌الائمه با تاکید بر اینکه این مسئله استانی نیست و حتما باید در سطح کلان پیگیری شود، گفت: در این حوزه باید یک جراحی کوچک حتی به نرخ افزایش نرخ ارز آزاد انجام گیرد، البته مقاومت‌هایی از سوی بانک مرکزی وجود دارد، چراکه نمی‌توان به یکباره نظام ارزی کشور را درگیر اصلاحات کرد.

وی با اشاره به اینکه استان مرکزی دوباره در فضای کسب و کار رتبه خوبی را به خود اختصاص داده است، گفت: باید شاخص‌هایی را که بیشترین تاثیر را در ارزیابی این فضا دارند ارزیابی کنیم تا بتوانیم جایگاه استان را ارتقا بخشیم و باید این نقطه قوت را در استان تقویت کنیم.

استاندار مرکزی گفت: بانک‌ها باید ۵۰ درصد منابع خود را که در استان‌ها جمع آوری می‌شود در استان هزینه کنند و تسهیلات بدهند که این امر اجرایی نمی‌شود و این مسئله عموما در بانک‌های خصوصی اتفاق می‌افتد که حتما مدیران ارشد استان به این مسئله رسیدگی خواهند کرد.

اهدافی که محقق نشد

چندی پیش هم، مدیرکل صمت استان مرکزی با اشاره به اینکه ۹۰ درصد واحدهای صادراتی استان در حوزه سرمایه در گردش درگیر چالش هستند، گفت: میزان صادرات استان در پنج ماهه نخست امسال ۴۱۰ میلیون دلار به وزن ۷۱۷ هزار تن بوده است و ۶۰ درصد کالای صادراتی شامل ۲۰ قلم کالا از جمله کالاهای پتروشیمی و صنعتی می‌شود که ۷۵ درصد این کالاها به کشورهای خاصی چون افغانستان، پاکستان، ترکیه، ارمنستان و آذربایجان صادر می‌شود.

وی با اشاره به اینکه متاسفانه امسال میزان صادرات کشور و استان مثبت نبوده است، افزود: سوال اینجاست که چرا باوجود افزایش وزنی صادرات، در حوزه ارزش با کاهش روبه‌رو هستیم؟ برای صادرات یک کالا باید نیم نگاهی به ارزش افزوده آن داشته باشیم، اما در شرایط فعلی عواملی باعث شده است که نتوانیم اهداف را محقق کنیم. واحدهای تولیدی در تامین مواد اولیه دچار چالش هستند، بازگشت ارز حاصل از صادرات نیز مشکلاتی دارد در حالی که ارز حاصل از صادرات باید به کشور بازگردد، اما اختلاف بر سر این است که ارز با چه نرخی به کشور بازگردد و مسلما این عوامل در رشد صادرات اثرگذار است.

وی متوسط نرخ هر تن کالای صادراتی را در کشور ۳۴۶ دلار و در استان مرکزی ۵۷۱ دلار دانست و گفت: البته این رقم نسبت به دنیا(هر تن کالا ۲ هزار دلار) بسیار اندک است و این رقم نشان می‌دهد که کالاهای تولید شده به سمت ارزش افزوده حرکت نکرده‌اند و واحدهای تولیدی باید به سمت تولید کالای با ارزش افزوده بالا حرکت و زنجیره ارزش را تکمیل کنند.

جودکی با اشاره به میزان واردات استان بیان کرد: بالغ بر ۹۰ درصد کالاهای وارداتی استان مرکزی، ماشین‌آلات خط تولید، مواد اولیه و کالای واسطه‌ای است و در پنج ماهه امسال ۳۶۵ میلیون دلار معادل ۱۱۹ هزار تن واردات داشته‌ایم و ارزش هر تن کالای وارداتی بیش از ۳ هزار دلار بوده که نشانگر واردات تکنولوژی و ماشین‌آلات و... است.

وی با اشاره به اینکه استان‌ها در حوزه صادرات براساس آمار گمرکات رتبه‌بندی می‌شوند، گفت: استان مرکزی به لحاظ این شاخص در جایگاه یازدهم کشور قرار دارد، اما قطعا در میزان صادرات تولیدی و صنعتی در رتبه چهارم یا پنجم کشور قرار داریم و اگر منشأ تولید در گزارشات صادراتی و گمرکات لحاظ شود مسلما تحلیل صادراتی دقیق‌تری انجام می‌گیرد.

جودکی با اشاره به اینکه سال گذشته بخش عمده‌ای از صادرات استان مربوط به شرکت آلومینیوم‌سازی بود که امسال این کار انجام نشده و همین امر بخشی از کاهش صادرات استان را به دنبال داشته است، افزود: صادرکنندگان نقد دارند که چرا باید با وجود اینکه تمامی امور با ارز آزاد انجام می‌شود، اما ارز باید با نرخ نیمایی به کشور بازگردانده شود.

وی با تاکید بر اینکه اگر هدفی را تعیین می‌کنیم باید همگی به سمت آن حرکت کنیم، گفت: ۹۰ درصد واحدهای صادراتی ما درگیر چالش در حوزه سرمایه در گردش هستند، همچنین برخی با کمبود مواد اولیه روبه‌رو هستند و اگر توسعه صادرات را هدف‌گذاری می‌کنیم باید همه برای رفع مشکلات قدم برداریم ولی حتی برخی از دستورالعمل‌ها نیز صادرات را تحت تاثیر قرار داده است.

نیاز ارزی ۴۹ میلیارد دلاری کشور در سال آتی

وی در ادامه با اشاره به مشکلات مطرح شده از سوی فعالان اقتصادی در خصوص بازگشت ارز و تخصیص ارز اظهار کرد: بانک مرکزی در کمیته ارزی سیاست‌های خود را دنبال می‌کند و امروز بیشترین درگیری در سطح کلان با بانک مرکزی است.

به گزارش ایسنا، جودکی تصریح کرد: در خصوص رفع تعهدات ارزی، تقریبا همه ما می‌دانیم که ارز حاصل از صادرات باید به کشور بازگردد، وزرات صمت و دولت نیز برای انتخاب بهترین راهکار برای بازگشت ارز در تلاش هستند.

وی در خصوص رفع مسائل و مشکلات ارزی صنایع و برنامه‌های تحولی اداره کل صمت استان اظهار کرد: تخصیص ارز برای واردات از مهرماه درگیر محدودیت شده است. نیاز ارزی کشور در سال آینده بالغ بر ۴۹ میلیارد دلار است، از طرفی عدد صادراتی کشور تقریبا در همین رنج و معمولا تراز تجاری کشور مثبت است و در این راستا نباید دچار چالش شویم.

جودکی با بیان اینکه دولت راهکار تبادلات تجاری با ارزهای غیر از دلار را مطرح کرده است، افزود: بسته ارزی وزارت صمت برای حل مشکلات صنایع آماده شده و وزارتخانه رویکرد اولویت بندی را دنبال می‌کند. کل نیازها و اولویت‌های صنایع کشور ارزیابی شده و براساس آن کد تخصیص تعیین شده ولی هنوز بانک مرکزی این مهم را نپذیرفته است، اگر این بسته پذیرفته شود دغدغه ارزی صنایع برطرف می‌شود.

وی تصریح کرد: صنایع با دو مشکل تامین مواد اولیه و نقدینگی مواجه هستند. ساماندهی و تامین درست مواد اولیه واحدهای صنعتی با رویکرد برنامه‌های تحولی در حال پیگیری است. برای تولیدکنندگان مواد اولیه در داخل کشور، مسئله نرخ و کیفیت را مدنظر قرار داده‌ایم که اگر این شرایط مهیا باشد، تولیدکنندگان باید مواد اولیه را از داخل تامین کنند، از طرفی با توجه به اینکه بانک‌های عامل، حد اعتباری را کاهش داده‌اند عملا صنایع با کاهش نقدینگی روبه‌رو شده‌اند در حالی که حد اعتباری باید طبق تورم افزایش می‌یافت. این کاهش نقدینگی در خط تولید تاثیرگذار است.

> واحدهای تولیدی استان مرکزی در تامین مواد اولیه دچار چالش هستند

> بانک‌ها منابع مالی خود را به جایی که علاقه‌مند هستند، سوق می‌دهند و این منابع به سمت اولویت‌های صنایع استان مرکزی هدایت نمی‌شود

سخن پایانی

به گفته برخی کارشناسان متاسفانه در استان مرکزی بانک‌ها منابع مالی خود را به جایی که علاقمند هستند سوق می‌دهند و این منابع به سمت اولویت‌های صنعتی استان هدایت نمی‌شود. همچنین کمبود شدید زیرساخت‌های مورد نیاز برای سرمایه‌گذاری در قالب شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان (آب، برق و گاز) و همچنین عدم‌انجام تعهد تامین زیرساخت در این شهرک‌ها از سوی وزارتخانه‌های مرتبط با تامین زیرساخت نیز از دیگر چالش‌های این حوزه به شمار می‌رود.

پرداخت مطالبات گندمکاران مازندران

مدیرکل غله و خدمات بازرگانی مازندران از پرداخت مطالبات گندمکاران خبر داد و گفت: از ۱۵ هزار کشاورز در استان گندم خریداری کردیم. به گزارش مهر، عباسعلی وفایی‌نژاد، در گفت‌وگو با خبرنگاران اظهارکرد: در راستای سیاست‌های حمایتی دولت از کشاورزان و تولید گندم، در امسال گام بلندی در زمینه خودکفایی در تامین گندم برداشته شد و در کل کشور حدود ۱۰ میلیون و ۳۵۰ هزار تن گندم با افزایش ۴۴ درصدی نسبت به سال گذشته و بیش از ۱۲۸ درصد نسبت به سال ۱۴۰۰ خریداری انجام شد.

وفایی‌نژاد حمایت از کشاورزان را گام مهمی در خودکفایی در محصول اساسی گندم و امنیت غذایی کشور دانست و افزود: در امسال شاهد افزایش ۴۲ درصدی خرید تضمینی گندم در استان بودیم که اداره کل غله و خدمات بازرگانی استان با راه‌اندازی ۳۲ مرکز خرید، ۱۱۸ هزار تن گندم از ۱۵ هزار و ۳۹۶ کشاورز استان تحویل گرفت و ۳۸ هزار و ۳۴۶ سند تحویل گندم توسط همکاران ما در مراکز ثبت شد. وی اظهارکرد: خوشبختانه با توجه به رقم بالای تولید صورت گرفته و تحویل گندم به دولت، تسویه حساب کشاورزان تا شهریور ماه با اصل نرخ گندم صورت گرفت که در استان مازندران رقم هزارو ۳۵۰ میلیارد تومان به حساب کشاورزان گندمکار واریز شد. وفایی‌نژاد با بیان اینکه پرداخت مابه‌التفاوت نیازمند اتخاذ تدابیر لازم برای تامین منابع با روش‌های غیر تورمی و اصلاح بودجه بود اظهارکرد: هم اکنون با پرداخت رقم ۱،۷۶۳ میلیارد تومان با کلیه کشاورزان گندمکار استان مازندران تسویه حساب شد.

صادرات ۸۵۰ میلیون دلاری کالا از استان همدان

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار همدان گفت: طی ۶ ماهه نخست امسال، قریب به ۵۲ میلیون دلار از گمرک استان، ۸۰۰ میلیون دلار از سایر گمرکات جزو صادرات استان در بخش‌های مختلف بوده‌است. سیدمجتبی حسینی در گفت‌وگو با ایلنا به مناسبت روز صادرات، با اشاره به توسعه صادرات غیرنفتی در استان همدان اظهار کرد: در جلسه کارگروه توسعه صادرات غیرنفتی استان مدیران و متولیان حوزه صادرات، مکلف شدند که توان خود را برای افزایش اقلام صادراتی، به کار گیرند. وی افزود: در مجموع، ۶ ماه نخست قریب به ۵۲ میلیون دلار از گمرک استان، ۸۰۰ میلیون دلار از سایر گمرکات جز صادرات استان در بخش‌های مختلف بوده‌است. معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار همدان با تاکید بر اینکه در آینده با فعالان اقتصادی صادرات محور، جلساتی برگزار می‌شود، گفت: در این جلسات مشکلات صادرات مطرح می‌شود و موانع توسط دستگاه‌های اجرایی استان تسهیلگری می‌شود. همچنین گمرک استان مکلف شد، مسائلی را که صادرکنندگان به عنوان موانع عنوان می‌کنند، مورد بررسی قرار گیرد و سرعت در فرآیند صادرات صورت گیرد.

این مسئول تاکید کرد: دستگاه اجرایی در حوزه تولید و اقتصاد جهاد کشاورزی صنعت، معدن و تعاونی مکلف شدند که عارضه‌یابی صادرات در حوزه خود را انجام بدهند و برای جلسه توسعه صادرات غیرنفتی بعدی مطرح کنند تا تسهیلگری انجام شود. معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار همدان افزود: دستگاه‌های متولی صادرات، تسهیلگری و اتخاذ تدابیر لازم برای ترغیب صادرات کالا از گمرک استان را در اولویت کاری خود قرار دهند.

روی خط خبر

امید در دل دانش‌بنیان‌های یزد زنده شد

در راستای نقش نظارتی مجلس اسلامی و گزارش دهی نهادهای مختلف در اجرای قانون، چندی پیش نخستین رویداد نظارتی قانون جهش دانش بنیاد به همت مجلس شورای اسلامی، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی و خانه خلاق و مرکز نوآوری قوه مقننه معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری، برگزار شد. به گزارش خبرنگار صمت از استان یزد، رشد شرکت‌های دانش بنیان با ایجاد اکوسیستم فناوری در مجموعه های صنعتی محقق می شود. مدیرعامل شرکت سنگ آهن مرکزی ایران در نشستی تخصصی که با حضور معاون رئیس جمهوری و وزیر صمت برگزار شد گفت: راه ورود شرکت های دانش بنیان به مجموعه‌های بزرگ صنعتی، ایجاد اکوسیستم فناوری در این مجموعه‌ها است. به نقل از مرکز اطلاع رسانی شرکت سنگ آهن مرکزی ایران، مجتبی حمیدیان، مدیرعامل شرکت سنگ آهن مرکزی در نشست تخصصی نخستین «رویداد نظاره قانون جهش تولید دانش بنیان» که به ابتکار مرکز نوآوری قوه مقننه و با حضور روح‌الله دهقانی فیروزآبادی، معاون فناوری ریاست جمهوری، عباس علی آبادی، وزیر صمت و تعدادی از نمایندگان مجلس برگزار شد با بیان این مطلب اظهار کرد: تا زمانی که اکوسیستم فناوری در شرکت‌های بزرگ ایجاد نشود، شرکت های دانش بنیان نمی توانند وارد مجموعه های بزرگ صنعتی شوند. وی در این نشست که با هدف ارزیابی موانع قانون جدید جهش دانش بنیان و نقش آفرینی شرکت های بزرگ در توسعه این زیست بوم برگزار شد گفت: شرکت سنگ آهن مرکزی ایران پردیس فناوری را با تمام عناصر لازم آن از جمله مرکز نوآوری، مرکز کارآفرینی، صندوق CVC و ارتقای حوزه تحقیق و توسعه ایجاد کرده است. حمیدیان افزود: به رغم تمامی چالش های موجود، شرکت سنگ آهن مرکزی نسبت به حضور نماینده دانش بنیان در مجموعه بازرگانی خود، حضور ۴۰ شرکت دانش بنیان در وندور لیست شرکت و فعال بودن ۱۳ طرح از بند ب قانون دانش بنیان با مبالغ بالای ۲۰۰ میلیارد ریال اقدام کرده است. وی ضمن برشمردن اقدامات انجام شده در حوزه اقتصاد دانش بنیان توسط شرکت سنگ آهن مرکزی از تصویب قانون جدید جهش دانش بنیان تشکر کرد و افزود: اظهار نظرهای واحد و ثبات بخش دولت و مجلس در پیشبرد اهداف این قانون بسیار موثر است. حمیدیان انجام پروژه‌های ملی از جمله هوشمند سازی معادن و معدنکاری زیرزمینی را با اجرای این قانون و حمایت معاونت علمی ریاست جمهوری و صندوق نوآوری و شکوفایی میسر دانست و گفت: امیدواریم این قانون موجب اتفاقات تاثیر گذار در حوزه اقتصاد و صنعت کشور شود. در ادامه این نشست اسفندیار اختیاری نماینده مجلس شورای اسلامی، عباس علی آبادی، وزیر صمت، رضا اسدی فر، معاون توسعه شرکت های دانش بنیان سخنرانی کردند. در پایان نیز تعدادی از مدیران دانش بنیان به بیان دیدگاه‌ها و موضوعات خود پرداختند. گفتنی است قانون جهش تولید دانش‌بنیان یکی از اولین قوانینی بود که در دوره یازدهم مجلس شورای اسلامی در دستور کار قرار گرفت و به تصویب رسید و حدود یک سال از ابلاغ این قانون می گذرد.

تخصیص ۲۰ درصد از تولید ذوب آهن به فولادهای آلیاژی

بهروز راعی: دهمین کنفرانس بین المللی استیل پرایس با موضوع فولادهای پیشرفته و با حضور بیش از ۴۰۰ فعال، صاحب نظر، تاجر و مدیران عامل و کارشناسان صنعت فولاد کشور در محل هتل المپیک تهران برگزار شد. به گزارش خبرنگار صمت از استان اصفهان مهدی کوهی مدیرعامل ذوب آهن اصفهان به‌عنوان یکی از سخنرانان اصلی این کنفرانس طی سخنانی گفت: در بیش از نیم قرن گذشته حدود ۱۰۰ میلیون تن محصول در ذوب آهن اصفهان تولید شده که عمده مصرف آن در صنعت ساختمان بوده است. وی افزود: در دوره جدید و بر اساس برنامه تحولی که برای این مجتمع عظیم صنعتی تعریف کردیم تا پایان سال ۳ میلیون تن محصول در ذوب آهن اصفهان تولید می شود که از این میزان ۲۰ درصد به فولادهای آلیاژی اختصاص دارد. مدیرعامل ذوب آهن اصفهان با بیان اینکه ذوب آهن پیشران صنعت فولاد کشور است، تصریح کرد: بر اساس تدابیر اندیشه شده در گذشته در این شرکت ما به فناوری تولید ریل دست یافتیم و این دانش و تکنولوژی را بومی سازی کردیم.

تنوع تولید تیرآهن بال پهن در ذوب آهن رو به پیشرفت است

وی در ادامه به تولید تیرآهن بال پهن در شرکت پرداخت و ادامه داد: امروزه صنعت ساختمان سازی در جهان با تیکه بر دانش روز و محصولات صنعتی در حال پیشرفت است مهدی کوهی خاطرنشان کرد: امروز تیرآهن بال پهن تا سایز ۲۴ در ذوب آهن تولید می‌شود و تا پایان سال سایزهای ۲۸،۲۶ و ۳۰ را هم تولید خواهیم کرد. مدیرعامل ذوب آهن اصفهان اظهار داشت: بال پهن‌ها نیاز به سیستم جوش و برش ندارند بلکه با پیچ و مهره مونتاژ می‌شوند؛ بر این اساس سرعت در ساخت و سازها افزایش می یابد. وی افزود: ایمن سازی و مقاومت در برابر زلزله دیگر مزیت بال پهن‌ها است، به طوری که ساختمان های ساخته شده با این محصول در برابر زلزله مقاومت بسیار بالایی خواهند داشت. کوهی بیان کرد: امروز در آیینی که با حضور معاون وزیر راه و شهرسازی برگزار می شود، محصول جدید این شرکت به بازار عرضه خواهد شد. وی گفت: امروز تولید آرک‌های فولادی که برای توسعه معدنکاری و ارتقای ایمنی و سلامت کاربرد دارد، رونمایی خواهد شد. مدیرعامل ذوب آهن اصفهان خاطرنشان کرد: کشور عراق در همسایگی ما به تولید تیرآهن پرداخته و از ابتدای اردیبهشت عوارض ۲۰ درصدی بر محصولات صادراتی ما بسته است و بر این اساس باید حتما به سمت تولید محصولات با ارزش افزوده بالا، آلیاژی و دانش بنیان برویم. وی یادآور شد: امروز کیفیت و ایمنی دو مقوله جدایی ناپذیر در تولید به شمار می روند و ذوب آهن اصفهان به عنوان اولین تولید کننده فولاد مفتخر است که هیچ‌گاه به دلیل افزایش تولید، از ریل کیفیت خارج نشده است.

دوشنبه
اول آبان ۱۴۰۲- ۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۵ - ۲۳ اکتبر ۲۰۲۳- شماره ۲۴۳۰-پیاپی ۳۷۴۸

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir
telegram.me/smtnews
info@smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

یادداشت

دام روانشناسی زرد

ناهید محمدی
روانشناس

این روزها به اصطلاحاتی مانند، روانشناسی زرد، کتاب‌های زرد، مجلات واخبار زرد برخورد میکنیم، که معنای زرد، در این اصطلاحات به، غیرتخصصی بودن، غیرعلمی و شبه علم بودن، اشاره دارد. اما روانشناسی زرد چیست و چگونه عمل می‌کند؟ روانشناسی زرد یا عامه‌پسند که به وفور در جامعه شاهدش هستیم، به جای طرح سوال در ذهن مخاطب، در بیشتر موارد، پاسخ ارائه می‌دهد و هیچ‌گاه فرد را به تماشای واقعیت‌های موجود در زندگی و روابط پیرامونش، دعوت نمی‌کند. بیشتر بر لفاظی متکی است. روانشناسی زرد، پیچیدگی رفتار انسان را به مفاهیم پیش پاافتاده تنزل می‌دهد تا بتواند در سایه این ساده‌سازی، کسب درآمد کند. روانشناسی عامه‌پسند را می‌توان در اشکال متفاوتی مانند کتاب‌های زرد روانشناسی، برگزاری سمینارها و سخنرانی‌های روانشناسان زرد و بازاری و یا در رسانه‌های مختلف در (صفحات، سایت‌ها و کانال‌ها) با تولید محتوای روانشناسی غیر علمی مشاهده کرد. کتاب‌های روانشناسی زرد اکثرا، خالی از هرگونه پژوهش علمی یا استناد آماری هستند. این کتاب‌ها بر پایه نظریات و تجربیات شخصی تالیف می‌شوند. کتاب‌های روانشناسی زرد که امروز در ویترین کتابفروشی‌ها و در کتابخانه‌ها به وفور یافت میشوند، با عناوین جذاب، مباحثی مانند روانشناسی موفقیت، روانشناسی مثبت‌اندیش و مباحث انگیزشی، که فاقد هرگونه اعتبار علمی هستند با تیراژ بالا چاپ می‌شوند. تیراژ بالای چاپ این کتابها، به دلایلی چون عدم اطلاعات کافی خوانندگان از این رشته و استفاده از عناوینی جذاب توسط نویسندگان و ناشران، که خواننده را مجاب به خریدن می‌کند و همچنین کم حجم بودن و نرخ پایین این کتاب‌ها از دیگر دلایل فروش بالای این آثار می‌تواند باشد. روانشناسی عامه‌پسند را می‌توان در اشکال متفاوتی مانند کتاب‌ها، برگزاری سمینارها و سخنرانی‌ها، یا در رسانه‌های مختلف(صفحات و سایت‌ها و کانال‌ها) با تولید محتوای روانشناسی غیرعلمی و عامه‌پسند مشاهده کرد. کتاب‌های روانشناسی زرد اکثرا خالی از هرگونه پژوهش علمی یا استناد آماری هستند و بر پایه نظریات و تجربیات شخصی تالیف می‌شوند. کتاب‌های روانشناسی زرد با عناوینی جذاب مانند روانشناسی موفقیت، روانشناسی مثبت‌اندیش و مباحث انگیزشی، با تیراژ بالا چاپ می‌شوند و بخش عمده ویترین کتابفروشی‌ها را به خود اختصاص می‌دهند. تیراژ بالای چاپ این کتاب‌ها به دلایلی چون عدم اطلاعات کافی خوانندگان از این رشته و استفاده مولفان و ناشران از عناوین جذاب، برای جذب مخاطب عام است. کم‌حجم بودن و در نتیجه پایین بودن برخی از کتاب‌ها در میزان استقبال و فروش بالا نیز، موثر است. قورباغه‌ات را قورت بده، کتابی آشنا در روانشناسی بازاری و عامه‌پسند است. شاید هرگز این سوال برای خواننده چنین کتاب‌های انگیزشی پیش نیامده باشد که،

۱. آیا تجارب شخصی نویسنده می‌تواند برای هر خواننده‌ای کاربرد داشته باشد؟
۲. آیا شکست نویسنده، در تحصیل و موفقیتش در شغل و تجارت، به دیگر افراد با ویژگی‌های فردی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی متفاوت، قابل تعمیم است؟
۳. آیا می‌توان به نظرات به ظاهر کارشناسانه افرادی، با تحصیلات و دانش غیرمرتبط اتکا کرد؟

به این جمله توجه کنید شاید مصداق مناسبی برای توضیح این قبیل کتاب‌ها باشد.

« انتخاب‌های امروز شما، کیفیت زندگی فردای شما را می‌سازند.». معنای جمله‌ی انگیزشی فوق این است که،

- این شما هستید که انتخاب می‌کنید و آینده را شما تعیین می‌کنید.
- مهم نیست در معرض بی‌عدالتی آموزشی و اقتصادی هستید.
- مهم نیست در چه بافت اجتماعی و تاریخی هستید؛ شما در هر شرایطی که باشید، می‌توانید موفق شوید و با اتکا به پشتکار، هوش یا هر خصوصیت فردی دیگری از پس همه‌چیز برخواهیدآمد.
- موفقیت و شکست در درون شماست.

آیا می‌توان این جمله را سرلوحه آغاز موفقیت قرار داد؟ آیا می‌توان فرد را از امکانات و منابع و محدودیت‌های فردی و اجتماعی جدا در نظر گرفت؟ در دنیای پر از نابرابری‌ها، مانند نابرابری در فرصت‌های آموزشی، شغلی و مالی، فرد تا چه اندازه در انتخاب اختیار دارد؟ عدم انگیزه، برای آغاز کارهای دشوار، به عوامل درونی و بیرونی مانند، سرخوردگی از شکست، افسردگی، درک اشتباه از توانایی‌های خود، اضطراب، ترس و فرهنگ و آموزش می‌تواند مرتبط باشد. پس تا روشن شدن موانع، باید قورت دادن قورباغه را به تاخیر انداخت!

روانشناسی زرد به چاپ کتاب ختم نمی‌شود، افرادی در قالب کارشناسان و متخصصان در این حوزه، با برگزاری سمینارها و سخنرانی‌ها و کارگاه‌های مختلف با عناوین پرطمطراق، مانند روانشناسی موفقیت، به آموزش مهارت‌های موفقیت فردی، خانوادگی، شغلی و ازدواج می‌پردازند و تضمین می‌کنند که با شرکت در جلسات یک روزه، بر مشکلات فائق خواهید آمد.

آنها، با تجویز و ارائه راهکار، بدون در نظر گرفتن پیچیدگی‌های رفتار انسان و شرایط اجتماعی، مدعی هستند، در یک جلسه، یا یک روز، با استفاده از سنت حاکم بر تفکر جامعه که هر چیزی را می‌خواهد در کوتاه‌ترین زمان به‌دست آورد به اهداف خود می‌رسند. روانشناسی زرد به یمن وجود رسانه، رسانه‌ای که قرار است؛ معلم سبک زندگی مردم باشد، به یک بازاریاب تبدیل می‌شود که هدفش تشویق مخاطبان به خرید محصول است. محصول لزوما یک کالا نیست بلکه گاهی می‌تواند رفتار اجتماعی، عقیده، رأی و احساسات افراد باشد. روال کار در روانشناسی علمیاین است که ابتدا واقعیت‌ها دیده می‌شوند و بر اساس واقعیت‌ها چیدمان ذهن فرد، تنظیم می‌شود و در روانشناسی بازاری با تکیه بر هیجان مخاطب این کار انجام می‌گیرد.

پیشنهادات و راهکارهایی، برای پیشگیری از ترویج روانشناسی زرد مطرح است:

- نظارت هر چه بیشتر، سازمان نظام روانشناسی بر چاپ و نشر کتاب‌های روانشناسی.
- کمک به تالیف و معرفی کتاب‌های علمی روانشناسی به زبان ساده برای مخاطبان عام.
- با توجه به نیازمندی جامعه، در زمینه گرفتن مشاوره‌های روانشناسی، تسهیل کردن امکان دسترسی مردم به مراکز درمانی، و نظارت بر عملکرد این مراکز.
- توجه و نظارت بر هزینه جلسات مشاوره و درمان، با توجه به وضعیت دشوار اقتصادی مردم و در نتیجه پیشگیری از روی آوردن مردم به جلسات و کارگاه‌های رایگان غیر آکادمیک و صفحات غیر علمی افراد غیر کارشناس در این زمینه.

نکاتی که به عنوان مخاطبانِ دانش روانشناسی، توجه کنیم:

- برای خرید کتاب‌های معتبر روانشناسی با صاحب‌نظران این رشته، مشورت کنیم.
- در هنگام خرید، بخش کوچکی از کتاب را مطالعه کنیم و ارتباط محتوا و تخصص نویسنده را مد نظر قرار دهیم.
- لزوما تیراژ چاپ بالای بک کتاب، نشان‌دهنده اعتبار کتاب و نویسنده نیست.
- برای گرفتن مشاوره یا شرکت در کارگاه‌ها و سمینارها، از متخصصان روانشناسی، اطلاعات لازم را برای اعتبارسنجی فرد برگزارکننده، جمع‌آوری کنیم.
- باور داشته باشیم که مشکلات انسان به عنوان موجودی با ذهن پیچیده در چند ساعت، یا یک روز قابل‌حل نیست.
- صفحات روانشناسی که فقط با جملات کوتاهی راهکار ارائه می‌دهند، لزوما این راهکار مناسب حل مشکل شما نیست. پس در تصمیم‌گیری در چنین مواقعی کمی تأمل کنید.
- صفحات روانشناسان غیر بازاری را از کارشناسان و متخصصان این حوزه، جویا شویم و از دنباله‌روی بر اساس میزان فراوانی فالوورها پرهیز کنیم.

کتاب‌باز

انسان در جست‌وجوی معنا

موقعیت هیچ دو انسانی در جهان، شبیه به هم نیست. پس هیچ‌کس نمی‌تواند معنای زندگی را برای دیگری پیدا کند. هر انسان، باید معنای زندگی‌اش را خود پیدا کند و مسئولیت آن را نیز بپذیرد. اگر موفق شود، با وجود همه چالش‌ها و تهدیدها، به زندگی خویش ادامه خواهد داد. کسی که به «چرایی» برای زندگی کردن دست پیدا کند با هر «چگونه‌ای» خواهد ساخت.

از کتاب «انسان در جست‌وجوی معنا»، اثر «ویکتور فرانکل» که شاید یکی از بهترین و مناسب‌ترین کتاب‌ها برای کسانی باشد که از بی‌معنایی زندگی در رنج هستند.

درباب حکمت زندگی

برای زندگی کردن در میان آدمیان، باید برای همه، با هر خصوصیتی که دارند، هر قدر هم نابهنجار باشد، حق وجود قائل باشیم و فقط می‌توانیم بکوشیم که از خصوصیات‌شان بر حسب نوع و کیفیتی که دارند استفاده کنیم. اما نه می‌توانیم امیدی به تغییرشان ببندیم، نه چنان که هستند محکوم‌شان کنیم. این درست مصداق این مثال است که: « زندگی کن و بگذار زندگی کنند». اما این رفتار آن قدر که درست است، آسان نیست و آن‌کس سعادتمند است که از برخورد با بعضی از همنوعان، همیشه در امان باشد. هنر تحمل کردن انسان‌ها را می‌توان با تحمل کردن اشیای بی‌جان تمرین کرد که به علت خواص مکانیکی یا خواص دیگر فیزیکی‌شان با سرسختی سد راه ما می‌شوند، تمرینی که هر روز میسر است. وقتی شکیبایی را از این راه کسب کردیم، می‌توانیم در مورد انسان‌ها نیز به کار گیریم. به این منظور، باید خود را به این فکر عادت دهیم که این مردم نیز مانند اشیای بی‌جان، اگر مانع آزادی و فعالیت ما می‌شوند، به علت ضرورت ناگزیر طبیعت‌شان چنین تاثیری دارند. بنابراین، بر آشفته شدن در برابر چنین انسان‌هایی همان‌قدر احمقانه است که از سنگی که پیش پای‌مان می‌غلتد و راه‌مان را سد می‌کند، خشمگین شویم.

آرتورشوپنهاور - فیلسوف و نویسنده آلمانی

آب هم راکد بماند فاسد می‌شود!

قورباغه به کانگورو گفت: من می‌توانم بپرم و تو هم. پس اگر باهم ازدواج کنیم. بچه‌مان می‌تواند از روی کوه‌ها بپرد، یک فرسنگ بپرد و ما می‌توانیم اسمش را «قورگورو» بگذاریم. کانگورو گفت: چه فکر جالبی. من با خوشحالی با تو ازدواج می‌کنم. اما درباره قورگورو، بهتر است اسمش را بگذاریم «کانباغه».

هر دو بر سر «قورگورو» و «کانباغه» بحث کردند و بحث کردند.

آخرش قورباغه گفت: برای من نه «قورگورو» مهم است و نه «کانباغه». اصلا من دلم نمی‌خواهد با تو ازدواج کنم.

کانگورو گفت: بهتر.

قورباغه دیگر چیزی نگفت. کانگورو هم جست زد و رفت. آنها هیچوقت ازدواج نکردند، بچه‌ای هم نداشتند که بتواند از کوه‌ها بجهد و یا یک فرسنگ بپرد. چه بد، چه حیف که نتوانستند فقط سرِ یک اسم توافق کنند...!

این متن نوشته شل‌سیلور استاین، نویسنده، شاعر، ترانه‌سرا و کارتونیست امریکایی است. این قصه مفهوم جالبی دارد:

«ظرفیت موجود برای دستاوردهای بزرگ، قربانیِ اختلاف نظرهای کوچک می‌شود.»

هر آدمی درون خود کوزه‌ای دارد که با عقاید، باورها و دانشی که از محیط اطرافش میگیرد پر می‌شود، این کوزه اگر روزی پر شد یاد گرفتن آدمی تمام می‌شود، نه که نتواند، دیگر نمی‌خواهد چیز بیشتری یاد بگیرد.

پس تفکر را کنار می‌گذارد و با تعصب از کوزه باورهایش دفاع می‌کند و حتی برای آن می‌میرد.

اما آدم غیر متعصب تا لحظه مرگ در حال پر کردن کوزه است و صدها بار محتوای آنرا تغییر داده است.

اگر شما مدتی است که افکارتان تغییر نکرده بدانید که این مدت فکر نکرده‌اید، آب هم اگر راکد بماند فاسد می‌شود!

برگی از تاریخ

از خودکار بیک تا مداد سوسمار نشان

جادو همیشه سیاه نیست. جادوها همیشه در قصه‌ها جا ندارند. گاهی سر بیرون می‌آورند و در واقعیت خود را نشان می‌دهند. اتفاقی که سال‌ها بعد از به دنیا آمدن چهارمین فرزند خانواده رفوگران در سال ۱۳۰۹ تحقق پیدا کرد. سال‌ها از ۱۳۰۹ گذشته و علی اکبر به سن و سالی رسیده است که می‌تواند در حجره پدری‌اش کار کند و تجارت را تجربه کند. شغل اجدادی‌شان هم فروش نوشت‌افزار است و علی اکبر از زمانی که چشم باز کرده، مداد و قلم و دیگر نوشت‌افزارها را دیده است. به رسم آن زمان، علی اکبر رفوگران به محض بیرون آمدن از لباس سربازی، کت و شلوار دامادی به تن کرد و تجارت را با جدیت بیشتری آغاز کرد. اما برای کار به دنبال شغل و حرفه دیگری نبود و تنها به حجره پدری و نوشت‌افزارها فکر می‌کرد.

مداد جادویی

پدر از بسته مدادهای ژاپنی که البته آن زمان کیفیتی نداشتند، شکایت می‌کرد و مدادهای ژاپنی که محموله بزرگی هم بود فروش نمی‌رفت و گوشه مغازه خاک می‌خورد. این موضوع ادامه داشت تا اینکه فکری به سر علی اکبر زد. او به مغازه جوانی ارمنی رفت تا ایده خود را به اجرا برساند. ایده او این بود که هر دو مداد ژاپنی را به هم متصل کند و انتهای مداد را با همان قالبی که جوان نجار ارمنی می‌سازد به شکل سر عصا دربیاورد. به این شکل، مداد به شکل یک عصای بلند درمی‌آمد. برای جذاب‌تر کردن مداد عصا شکل هم منگوله‌های رنگارنگی برای قسمت خم شده مداد که شبیه به سر عصا بود ساختند که درنهایت منگوله‌ها به مدادها وصل شدند و با شکل و شمایل جدید و کودک‌پسند، مدادهای ژاپنی با طرح مداد جادویی به فروش رفتند. با این موفقیت بود که علی اکبر توانست با پولی که از فروش مدادها به‌دست آورده بود در بازار بین‌الحرمین و در پاساژ مهتاش، مغازه‌ای بخرد و کار خود را به طور مستقل شروع کند؛ اما این تازه شروع نوآوری این جوان خوش ذوق بود.

از خودنویس تا خودکار

جنگ جهانی تازه تمام شده بود و آنچه جنگ به جا می‌گذارد تنها ویرانه است. آلمان مانند همیشه از میان ویرانه‌های خود بیرون آمد و هر روز کارخانه‌های آلمانی در تلاش برای از سرگیری فعالیت بودند. علی اکبر رفوگران هم که از کیفیت کار کارخانه‌های آلمانی خبر داشت شروع به مکاتبه با آنها برای انجام سفارش‌هایش داشت. علی اکبر رفوگران، بدون اینکه خود متوجه باشد، در مسیر تبدیل شدن به پدر نوشت افزار ایران قدم گذاشته بود. خلاقیت، نوآوری و تلاش مداوم او پایان نداشت. یکی از ایده‌هایی که در ذهن داشت این بود که بتواند خودکار ایرانی تولید کند. اما موضوع این بود که مردم هنوز به استفاده از خودنویس عادت داشتند. خودنویس، ظاهری ساده‌ای اما ساختار پیچیده و ریزجزءهایی داشت که تولید آن از توان صنعت نوشت افزار آن روز کشور خارج بود. رفوگران در آن دوران با داشتن نمایندگی شرکت آلمانی هایدلبرگ که تولید خودنویس‌های رایج در ایران را انجام می‌داد به خوبی از محال بودن تولید خودنویس در ایران آگاه بود.

او تصمیم گرفت به آلمان سفر کند و با رئیس شرکت هایدلبرگ در مورد تولید خودنویس در ایران صحبت کند. اما زمانی که با رئیس این شرکت در دفترش صحبت کرد. او عصبانی شد و در جواب رفوگران با عصبانیت گفت: «شما کشورهایی که تولید مواد اولیه را دارید، اگر بخواهید دست به تولید هم بزنید پس آن وقت ما چه کنیم؟». از آن به بعد هم جواب نامه‌های رفوگران را نداد و او را از نمایندگی شرکت هایدلبرگ در ایران برداشت. در این مدت که او در تلاش برای تولید نوشت‌افزار ایرانی بود، با موافقت پدرش قرار شد کارخانه‌ای راه بیندازند. همزمان با ایده تولید خودکار، یکی از روزها، دلالی پا به مغازه پدر علی اکبر گذاشت. او برای معرفی خودکار آمده بود. مردم تا آن زمان تنها سرقلم و قلم و مداد و روان‌نویس را به عنوان ابزار نوشتن می‌شناختند. پدر علی اکبر به دلال گفت: «این چیه؟ از کجا جوهر داخل آن می‌ریزند؟». علی‌اکبر رفوگران که می‌دانست آن نوشت افزار چیست در جواب پدر گفت: « این خودکار است. نیاز به ریختن جوهر ندارد.». نام این نوشت افزار هم به همین خاطر شد «خودکار». این نام از همان جواب علی اکبر گرفته شده است. سهام شرکت صنعتی قلم خودکار میان پدر و برادر و خودِ علی اکبر بنا به سرمایه‌ای که گذاشته بودند، تقسیم شد و کار آغاز شد. خوش ذوقی و گسترش کارخانه باعث شد تا مصرف خودکار در کشور رونق پیدا کند. اما آنچه در ذهن رفوگران بود تولید خودکار در داخل ایران بود. به همین خاطر او در سال ۱۳۴۲ هجری شمسی به فرانسه سفر کرد تا در این رابطه با آقای مارسل بیک صحبت کند. او موفق شد با دریافت یک دستگاه تزریق پلاستیک دست دوم به ایران باز گردد و بعد از سه ماه تلاش شبانه‌روزی، بالاخره نخستین نمونه خودکار بیک را در دل کارخانه خود ساخت و نسخه‌ای را برای آقای بیک به فرانسه فرستاد. در جواب نامه و نمونه خودکار ارسال شده، آقای بیک از رفوگران پرسیده بود که از چه موادی استفاده کرده که خودکار تا این اندازه با کیفیت تولید شده است.

مداد سوسمار نشان و عطر بیک

سال‌های بعد با موفقیت کارخانه خودکار علی اکبر در ایران گذشت تا اینکه پیشنهاد خرید کارخانه مداد به او داده شد. این‌بار علی اکبر با سرمایه خود این کارخانه را خرید و مداد سوسمار نشان را دوباره وارد چرخه تولید کرد. اینکه این امتیاز سال‌ها پیش خریداری و این کارخانه از آلمان به ایران آورده شده بود، اما سال‌ها بود که دستگاه‌ها خوابیده بودند و محصولی در آن تولید نمی‌شد. البته راه‌اندازی این کارخانه هم چندان راحت نبود. مداد سوسمار نشان به کارخانه فابرکاستل تعلق داشت و ماه‌ها طول کشید تا رفوگران بتواند آنها را راضی به تولید این مداد در ایران کند. به هر سختی که بود، مداد سوسمار نشان به همت علی اکبر در دستان ایرانی‌ها قرار گرفت و این مداد تا سال‌ها در ایران هیچ رقیبی نداشت. در سال ۵۷، رفوگران به فرانسه سفر کرد و با آقای بیک به گفت‌وگو نشست. این بار برای راه‌اندازی کارخانه عطر بیک. تولید عطر بیک در فرانسه یک طرح شکست خورده بود. آقای بیک به او گفته بود که این طرح شکست خورده است و به رفوگران پیشنهاد نمی‌کند آن را به ایران ببرد. این طرح هم به ایران آمد و جواب داد.آنچه علی اکبر رفوگران را به یک تولیدکننده برجسته و نماد ملی تبدیل کرده این است که او از بیکاری بیزار است و به خوبی می‌داند که بیکاری یعنی افسردگی و افسردگی برای جامعه‌اش هیچ پیامدی جز فساد ندارد. از زندگی علی اکبر رفوگران مستندی نیز تهیه شده است.